

Kasr-ı Arifan®

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...

TAHLİYE TAMAM, BERAAT İÇİN DUAYA DAHA FAZLA DEVAM

Cübbeli Ahmet Hoca ile çok özel röportaj

9 771307 179050 5

Kasr-ı Ârifan Dergisi - Yıl: 6 Sayı: 63 / Ocak 2013 Fiyat: 7,-TL (KDV Dahil) ISSN: 1307-7902
www.arifandergisi.com - www.arifan-e-dergi.com

Mevla Teâlâ Hazretlerine sonsuz hamd ü senâlar olsun ki, bir sene kadar süren bu ayrılık nihayet buldu. Cübbeli Ahmet Hocamız sevenlerinin yoğun sevgi gösterisi ve dualarla uğurlandığı Metris Cezaevi'nden yine sevenlerinin yoğun sevgi gösterisi içinde ve tekbirlerle çıktı. Rabbim bir daha oraya girmekten muhafaza buyursun.

Hikmeti ilahi bir sene önce hocamızın tutuklanma haberini aldığım da yurt dışında Almanya'daydım. Bir sene sonra 7 Aralıkta tahliye olduğunda ise, bu sevinçli haberi yine yurt dışında Malezya'da almak nasip oldu. Tabi oradaki Müslüman kardeşlerimizin de Cübbeli Ahmet Hocamız'ın hapisten kurtulması için dualar ettiğine şahit olduk. Bu mümin kardeşliği ne acayip bir şeydir ki, binlerce km. ötede, bambaşka bir kıtada, bambaşka bir coğrafyada olmasına rağmen eller Yüce Dergâha açılıyor ve dualar ediliyor. Hatta hacet namazları kılınıyor.

Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da Mescid-i Felah ismindeki çok büyük bir cami'de Cübbeli Hocamız için kılınacak hacet namazına bizi de davet etmişlerdi. Bulduğumuz yerden orası bir hayli uzaktı, trafiğin de yoğun olması hasebiyle yatsı namazına yetişemedik ve bir hayli geç kaldık. Ama buna rağmen Malezyalı Müslüman kardeşlerimiz yatsı namazlarını kıldıktan sonra gitmemiş ve kadınıyla erkeğiyle camide bizi beklemişlerdi. Feyizli bir atmosfer içinde hep beraber kılınan hacet namazının ardından dualar edildi. Elhamdülillah gerek Türkiye'nin gerekse Dünya'nın pek çok yerinden yapılan bu içten ve samimi dualar vesilesiyle hocamız tutuklu bulunduğu Metris cezaevinden tahliye oldu.

Evet Cübbeli Hocamız tahliye olup hapisten çıktı ama esas arzumuz beraat etmesi... Onun için tüm kardeşlerimizden isteğimiz; bu güne kadar nasıl ki hapisten çıkması için tüm samimiyetinizle dua etmişseniz, aynı şekilde beraat etmesi için de dualara devam ediyoruz. Rabbim şimdiden yapacağınız dualarınızı makbul eylesin.

Tahliyesinin ardından Cübbeli Hocamızı evinde ziyaret ettik. Tabi evi, her kesimden geçmiş olsuna

gelen ziyaretçileriyle dolup taşıyordu. Bu yoğun ziyaretçi trafiğine rağmen Cübbeli Hocamız siz Ârifân Okurları için bizlere vakit ayırdı ve hapis süreci hakkında merak ettiğiniz tüm detayları kendisine sormaya gayret ettik. Çok samimi geçen bu röportajımızda Cübbeli Hocamızın hapis haneye girişinden çıkışına kadar, annesinin vefatından Efendi Hazretlerimizin kendisini ziyaretine kadar pek çok şeyi sorduk. Cübbeli Hocamızda tüm sorularımıza çok samimi ve içten cevaplar verdi. Merak ettiğiniz pek çok sorunun cevabını bulabileceğiniz bu röportajı mutlaka okumanızı tavsiye ediyorum.

Kıymetli Ârifân Okurları!

Günler haftaları, haftalar ayları kovaladı ve acısıyla tatlısıyla günahıyla sevabıyla koskoca bir yıl daha geride kaldı. Şöyle geçmişe bakınca sanki hiç geçmemiş gibi geliyor, ama geleceğe baktığımızda sanki hiç gelmeyecek gibi geliyor değil mi?.. Yani geçmiş geçmiş gibi, gelecek gelmeyecek gibi... Oysa "Küllü Âtin Karib: **Her gelecek yakındır**" Ölüm yakın, kabir yakın. ahiret, hesap-mizan-sırat hepsi yakın. İşte gelmeyecek gibi zannettiğimiz 2013 yılı da geldi. Bir bakmışsın, bu yılda göz açıp kapayıncaya kadar geçip gitmiş.

Bu kısacık ömür için ne hazırlıklar, ne plan ve programlar, ne binalar imar ediyoruz da, ebedî olan ahiret hayatı için maalesef ne hazırlık, ne plan, ne de program yapmıyoruz. Oysa yaşadığımız koskoca dünya hayatının yalnızca bir oyun ve oyalanma olduğunu Rabbimiz bizlere hatırlatarak şöyle buyuruyor:

"Bu dünya hayatı sadece bir oyun ve oyalanmadan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte asıl hayat odur. Keşke bilmiş olsalardı." (Ankebut Sûresi: 64)

Ayet-i kerimede de buyurulduğu üzere asıl olan ahiret yurdu. İşte bunun şuuruna varıp gafflet uykusundan uyanalım da elimizi çabuk tutup ahiret hazırlığına bir an önce başlayalım.

Mevla Teâlâ cümlemizi, ahiret azıklarını tedarik ederek ebedi zevk ve saadet yurdu olan ahiretini marmur edenlerden eylesin.

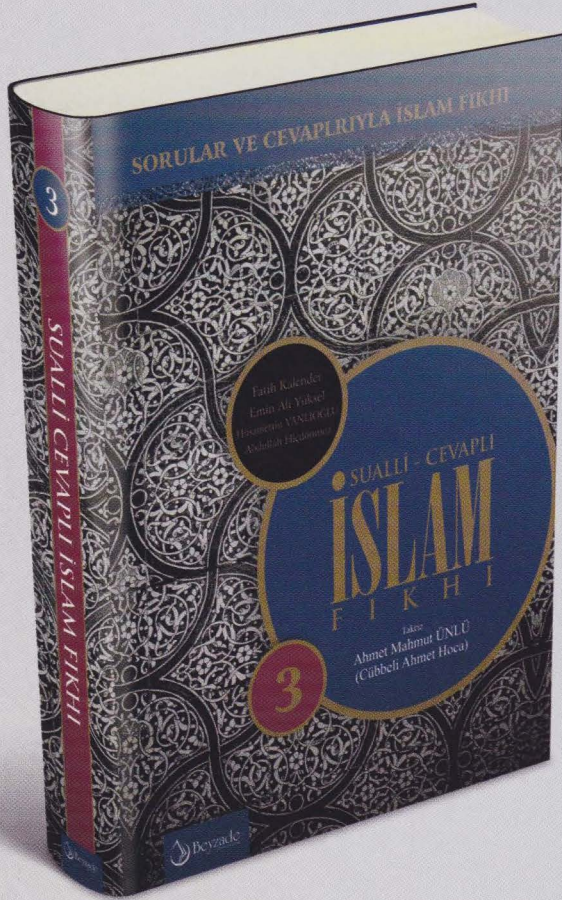
Fi emanillah!

Fatih Kalender
Emin Ali Yüksel
Hüsamettin VANLIOĞLU
Abdullah Hiçdönmez

● SUALLİ - CEVAPLI
İSLAM
F İ K H İ

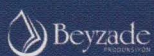
3

Takriz
Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

444 18 10

www.arifankitapevi.com

04

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

- * CÜBBELİ AHMET HOCA İLE RÖPORTAJ
- * METRİS ÇIKIŞI LALEGÜL FM'E İLK KONUŞMASI
- * CEZAEVİNDE GÖRDÜĞÜ BAZI ZUHURATLAR

16

MEHMET TALU

REFORMCULARIN SAPIKLIĞI, YANLIŞLIĞI

20

KEMAL ARKUN

OSMANLI ADALET SİSTEMİNİN BOZULMASI II

28

ALİ EREN

HAKİKATİ İNKÂR MI KÂFİR OLMAK MI?

32

ALİ KARA

PEYGAMBER EFENDİMİZ'E SÖVEN VEYA AYIPLAYANIN
KATLİNİN VACİP OLMASI HUSUSUNDAKİ DELİLLER

Ocak 2013

Yıl 6 Sayı 63

ISSN: 1307-7902

Arifan Yayın Film Adına

İmtiyaz Sahibi

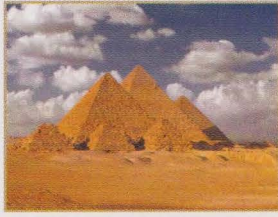
Beyzade Prodüksiyon

Genel Yayın Yönetmeni

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Genel Koordinatör

Fatih ARAZ

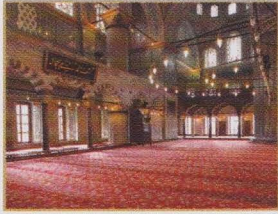
38

MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER
ARZ-I MEV'UD

42

ALİ ULVİ UZUNLAR
CÖMERTLİK

44

ADEM ŞENER
HUŞÛ VE TEVAZU

48

SALİH MEMİŞOĞLU
NAZAR BONCUĞU VE MUSKA
HAKKINDA BİLİNMEYENLER

59

**AHMET MAHMUT
ÜNLÜ**

DUALAR VE ZİKİRLER

www.arifan-e-dergi.com

Elektronik dergi dönemi başladı. Arifan dergisi daha baskıya girmeden görün.
Şifrenizi öğrenmek için: **444 18 10** veya edergi@arifandergisi.com
Bu hizmet sadece Arifan Dergisi abonelerine özeldir.

LÜTFEN ÖDEMELERİNİZDE ABONE İSMİNİ BELİRTMEYİ UNUTMAYINIZ!

Temsilci İrtibat

444 18 10

Abone Dağıtım

Beyzade Yayınları

Tel: 444 18 10

Adres

Beyzade Prodüksiyon

Nişanca Mah. Davutağa Cad. No: 18/2

34050 Eyüp/İST.

Tel: 444 18 10

www.arifandergisi.com

bilgi@arifandergisi.com

[şikayet@arifandergisi.com](mailto:sikayet@arifandergisi.com)

Yayın Türü

Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri

Promat Basım Yayın San. Tic. A.Ş

Sanayi Mah. 1673 Sokak. No: 34

Esenyurt/İSTANBUL (622 63 63)

*Dergimizde yayınlanan yazıların,
reklamların sorumluluğu yazarına ve
reklam sahibine aittir.

Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)

95,- TL

Yurt Dışı Abonelik Bedeli (Yıllık)

95,- Euro

Abonelik İçin Banka Hesap Noları

Beyzade Prodüksiyon adına

Bank Asya (Karaköy Şb. Şube kodu: 67)

TL IBAN: TR03 0020 8000 6702 8166 1000 19

USD IBAN: TR73 0020 8000 6702 8166 1000 20

EUR IBAN: TR46 0020 8000 6702 8166 1000 21

Posta Çeki

Bütün PTT şubelerinden **640 14 25** Nolu

Posta çeki hesabına abonelik ücretlerinizi

yatırabilirsiniz

RÖPORTAJ

MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

Tüm televizyonların peşinden koşup ekrana çıkarmak istediği, kısa da olsa bir röportaj almak için kendisine ulaşmaya çalıştığı Cübbeli Ahmet Mahmut ÜNLÜ Hocamız, siz Arifan Okurları için bizlere vakit ayırdı ve o yoğun ziyaretçi trafiğine rağmen kendisiyle uzun bir röportaj yapmak fırsatı bulduk.

Çok samimi bir hava içinde geçen bu röportajımızda Cübbeli Hocamızın hapse girişinden çıkışına, hapisteyken annesinin vefatından Efendi Hazretlerimizin kendisini ziyaretine kadar pek çok şeyi sorduk. Tüm sorularımıza çok samimi ve içten cevaplar aldık. Severek okuyacağınız bu röportajda merak ettiğiniz pek çok sorunun cevabını da bulacaksınız. İstifade etmeniz temennisiyle...

ÂRİFÂN: Hocam bir senedir Metris Cezaevindeydiniz, sevenlerinizin dualarıyla girdiniz tekbirlerle çıktınız, öncelikle geçmiş olsun.

CÜBBELİ HOCA: Sağolun Allah razı olsun.

ÂRİFÂN: Hocam içeri alınacağınız hiç aklınıza gelmiş miydi?

CÜBBELİ HOCA: Böyle bir şey hiç aklıma gelmedi. Bandırma Cezaevinden çıktıktan sonra bir

daha içeri girmem diye düşünüyordum. Hatta İrşad Umresinden önce 2005 senesinde Efendi Hazretleri yine cemaatle beraber kalabalık bir umre yapmıştı. O umrede, birtakım sıkıntılarının açılması ve bir daha içeri düşmeyeyim diye Efendi Hazretlerinden dua istemiştim. Tavaf ederken tam Hacerü'l Esved'in hizasına gelince Ahmet Kozlu Hocaefendi'ye; "niye öyle dua istiyor, bir daha böyle bir şey mi var?" diye sormuş, sonra da dua etmiş. İşte bu duaları bir nevi manevi sigorta olarak düşündüm.

Tabi 28 Şubat sürecinde bana açılan bazı davalar vardı. Bunlardan biri de, evde bulunan antika tüfek meselesiyle alakalı devam eden davaydı. Mesela bu dava mürûru zamana uğrayacakken hâkim son gün Adli Tıp'a gitmiş ve dava mürûru zamana uğramamıştı ve oradan bir hapis cezası çıkma durumu vardı. İşte o arada bir şeyler oldu, Avrupa Birliği kanunları filan çıktı ve netice olarak o davadan ceza almadım. Tabi ben bunları hep Efendi Hazretleri'nin yaptığı duaların neticesi olarak düşünüyorum.

Dediğim gibi bir daha hapse düşerim diye hiç aklıma gelmiyordu. Çünkü çiğ yemedik ki karnımız ağrısın. Yalnız evvelce bir rüya görmüştüm, o rüya hapse girmekle alakalıydı. Şu anda o rüyanın mahiyetini unuttum ama İmam-ı Nablûsî Hazretleri'nin "Tabirname"sine baktığımda, orada "hapis" diye tabir ettiğini görmüştüm. Yani orada birkaç tabir vardı, içlerinden kendime uyanı aldım ama hapis tabirini üzerime almadım, "benim hakkımda niye hapis olsun ki" diye geçiştirdim ve bu rüyayı kimseye de paylaşmadım. Ama bu işler başımıza gelince, o tabirlerin hepsine itibar etmem gerektiğini anlamış oldum. Hiç olmayacak bir şeydi o ama oldu, demek ki kader...

ÂRİFÂN: Bandırma Cezaevindeki şartlarla Metris'teki şartlar arasında fark var mı?

CÜBBELİ HOCA: Tabi şartlar çok farklı. Bir kere o zaman 28 Şubat süreciydi, yani ne muamele göreceğin belli değildi. Gece evden seni alırlar bir yere götürürler, sonra ailene kaçtı mı derler, öldü mü derler... Bandırma Cezaevindeyken de gece alır götürüp bir yere atarlar, veya “yok şekeri düştü de, komaya girmiş haberimiz yoktu da” gibi şeyler olabilir endişesi vardı. Bir şey olsa sesini duyurtamayacağın bir ortamdı. Ayrıca Bandırma Cezaevinde tek başıma kaldım, tecrit vardı orada... Kaldığım yere kadar bir sürü demir kapılar vardı, bir kapının arkasında başka kapı, sonra bir başka kapı sonra diğeri, kaç tane kapı vardı orada. Her kapı açılırken demir kapıların o sesleri gelirdi, acaba kime geliyorlar, bana mı geliyorlar, diye bir şey vardı. Yani orada bir endişe, tedirginlik ve korku vardı. İşte o zaman bende panik atak hasıl oldu, ani tansiyon fırlamaları ortaya çıktı. Oysa benim tansiyonum hiç yükselmezdi. Ama Bandırma Cezaevinden çıktıktan sonra birkaç sene her vaaza çıkarken tansiyonum on yedilere fırlıyordu. Yani orası bende kalıcı birtakım hastalıklar bıraktı, sonra bir zaman tedaviler gördüm.

Fakat Metris Cezaevi farklıydı. Hastalığımızla alakalı olarak revir koğuşunda kaldık. Buraya gelenler oldu, bir müddet kalıp değişenler oldu yani burada tek başına değildik, insanlar içindeydik. Ayrıca oradaki memurlarla muhatapsın, “şekerine bakalım, tansiyonunu ölçelim”. Hemen kapıyı tıkladığın zaman karşıda revir odaları vardı, “sana ilaç mı lazım şu mu lazım.” Eee belirli zamanlar yürümeye de çıkıyorsun, yani böyle farklar vardı.

ÂRİFÂN: Hocam rahatsızlıklarınız var biliyoruz. Mesela şeker hastalarının yeme içmelerine dikkat etmeleri, diyet yapmaları gerekiyor, bu meseleyi nasıl hallettiniz?

CÜBBELİ HOCA: Doğrusu halledemedik. Diyet yemek getiriyorlar ama diyetten haberleri yok, bir tek tuz diyetinden haberleri var. Mesela beyaz pirinci tuzsuz gönderiyor, tuzsuz olunca da diyet kabul ediyorlar. Halbuki beyaz pirinç şekeri çok yükseltiyor, diğer taraftan benim tansiyonum düşük olduğu için tuzlu yiyorum. Diyorum ki; “benim tuz diyetim yok ama pirinç bana dokunuyor.” Yani diyet meselesini halledemedik.

Bir de biliyorsunuz by-pass olduk, damar tıkanıklıklarımız, stentlerimiz var. Bir fasulye yemeği geliyor, içinde kıyma var. Tabi “et nasıl kesildi, ithal et mi değil mi?” gibi sorunlar var. Hadi kıymalarını kaşıkla ayırıyoruz, bir de onun yağını ayırmak gerekiyor. Çünkü ben her dakika yemiyorum yemek olarak bir öğün yiyorum, sabah biraz ekmek peynir, geri kalan öğünde ise meyve yiyorum.

Tabi yemeği biraz bekletince de iki karış yağ bağlıyor, tamamen katı yağ. O yağı da kaşıkla alıyorum, geriye beş on kaşık bir fasulye kalıyor onu da semaverin buharıyla ısıtıp yiyoruz işte...

Yemek sıkıntısı çok vardı. Aslında ben yemek seçmem, seçmem derken çeşit aramam bir çorba olsa yeter.

ÂRİFÂN: Peki çorba gelmiyor muydu hocam?

CÜBBELİ HOCA: Yok, öyle sık gelmezdi. Bir bakarsın bir haftada iki defa çorba gelir, bazen de bir ay gelmezdi.

Sabah 10-11’de kahvaltı ederdim. Evde de öyleyim 10-11’de biraz ekmek peynir o kadar. Ondan sonra saat 4-5 civarında insülin vurduğum için mecburen yiyorum, yoksa yemeyeceğim ama insülin’i vurmayınca da, yemeyince de şekerim yükseliyor. Onun için saat 4-5 gibi bir meyve yiyorum. Meyveyi de haftalık listeye yazdırıyorsun, işte o listeye göre meyve geliyor. Haftalık geldiği için dolaba da koysan meyveler pek sağlam kalmıyor, çürüyor. Onun için hepsini de yiyemiyorsun Yani yemek konusunda çok sıkıntımız oldu.

ÂRİFÂN: Peki hocam içeride vakitleriniz nasıl geçti, en çok neyin hasretini çektiniz?

CÜBBELİ HOCA: Hasret cemaat hasreti, Efendi Hazretlerimizi görememek, yanında olamamak, istediğimizde yanına gidememek... Efendi Hazretleri orada çok hissediliyor. Dışarıdayken her zaman gidebiliriz diye insan teselli oluyor, bir hafta gidemiyorsa ikinci hafta mutlaka gidiyorsun ama orada farklı, her gün görmek istiyorsunuz. Yani orada Efendi Hazretlerimizin hasretini çok çektim.

ÂRİFÂN: Efendi Hazretlerimizin Metrîste sizi ziyaret etmesi, onu çok görmek istememizden olabilir mi?

CÜBBELİ HOCA: Olabilir, olabilir. Efendi ziyaretime geldiği gün ziyaret saati bitmişti, yani saat dört buçuktan sonra ziyaretçi gelmezdi. İşte o arada bir müdür geldi, bende ikinci namazımı kılıyordum. “Hazır ol Mahmud Hoca geliyor” dedi. Tabi ben “Hangi Mahmud Hoca?” diyorum, çünkü biz Efendi Hazretleri dediğimiz için önce anlayamadım. Efendi Hazretlerimizin olduğunu tahmin de edemedim, çünkü böyle bir şey olsa hocalar beni birkaç gün önceden haberdar ederlerdi. Hiç haber edilmediğinden tahmin etmedim. Ama “Çarşambada, İsmailağ’daki Mahmud Hoca” deyince nasıl sevindim, nasıl heyecanlandım anlatamam. İşte o hevesle hemen namazımı kıldım. Hemen şu, bu ne varsa toparlayıp bir torba hazırladım, hani Efendi Hazretlerine ikram edeyim diye... Tabi mübarek çok fazla durmadı ama onu görmem, sarılmam bana yetti.

ÂRİFÂN: Efendi Hazretlerinin sizi ziyaret etmesi herkese bir mesaj oldu değil mi?

CÜBBELİ HOCA: Evet bu büyük bir mesaj oldu. Beni tuttuğunun delili oldu. Sonra haber aldım ki, benim aleyhimde yol verenlere, yani “buna ne yaparsanız yapın bu bizi temsil ediyor” diyenlere güvenip de bu işleri başıma açanlar, sonradan arayıp demişler ki; “siz onun Mahmud Efendi ile arası yok dediniz bizde bu işlere girdik. Eee Hoca Efendi onu ziyarete gitti, nasıl arası yok?” Efendi’nin bu yaşa kadar kimseyi ziyarete gittiğini duymadık, dolayısıyla böyle bir şey onları da bocalattı yani.

Hatırlarsan sen bana evvelce demiştin, Bursa’ya gittiğin zaman orada bir gece bazı milletvekilleri ile görüşüğünü ve onların “Cübbeli Hoca’nın Mahmud Efendi ile arası açılmış, bu doğru mu?” diye sana sorduklarını bana söylemiştin. Bakın bu projeler vardı, önce internetlerle, kasetlerle üzerimize geldiler, daha sonra da Mahmud Efendi ile Cübbeli Hoca’nın arası açık diye yaymaya başladılar. Hatta Teke Tek’te yaptığımız programdan sonra Moral FM’den Mehmet PAKSU Hocalar gelmişti. Onlarda; “hoca efendi ile aranız açılmış, bu mesele nedir, çok üzüldük”

flan demişlerdi. Onların böyle demesiyle, senin getirdiğin haber arasında birkaç gün vardı. Yani o zamanlar böyle bir lobi vardı demek ki.

ÂRİFÂN: Evet o sıralar Efendi Hazretleriyle sizin aranızın açık olduğu haberleri vardı.

CÜBBELİ HOCA: İşte bu haberi yaymaya çalıştılar. Tabi tutmadı. Sonra Efendi Hazretlerinin resimlere izin vermesi ne hikmettir acaba?.. Yani o resimlerde yan yana görününce aramızın açık olmadığı mesajı çıkıyor. Tabi Efendi keşke resimlere izin vermese istiyorlar, çünkü o zaman arası açık diye daha rahat inandıracaklar. Resimler başlayınca onların işleri birbirine girdi. Orayı dolduruyorlar burası boşalıyor, burayı dolduruyorlar orası boşalıyor.

Ben diyorum ki, birileri birilerinin elindeki bilgilere güvenerek yola çıktı. Yani “Efendiyle arası açık, yok şudur yok budur” derken birilerini buna inandırmışlar. Ama Efendi Hazretlerinin gelmesiyle bu oyun bozuldu, diyebiliriz.

Tabi Efendi Hazretleri birkaç hafta evvelden beri fakiri ziyaret için, “gitmiyor muyuz, hadi gidelim” diyormuş, yani Efendi Hazretleri bu ziyareti istiyormuş. Hatta Muhammed KESKİN Hoca dedi ki; “Hacı anne bize ‘iki haftadır Efendi Hazretleri bize dar etti’ dedi.” Bizde normal görüş olarak değil de, açık görüş izni çıkmasını beklerken iki hafta geçti. Yani Efendi Hazretleri bunu kendi isteğiyle baya bir sormuş. Sonra işte şükürler olsun bu ziyaret gerçekleşti. Ama bu haber tam olarak medyaya yansımada, zannediyorum sadece Vakit Gazetesi’nde çıktı. Bu haberi de bazı kesimler fitne yaparak sulandırmaya çalıştılar. “Yok arabasını gönderdi de, içinde Efendi yoktu da.” Bende dedim ki; “Efendi arabasını gönderdiyse, sana niye göndermiyor da bana gönderiyor?!”

Velhasıl, Efendi Hazretlerinin gelişi bana manen çok büyük teselli oldu, zahiren insanlara bir mesaj oldu. Belki de arka planda birçok şeyin değişmesine vesile oldu.

ÂRİFÂN: Hocam, hapisten çıkar çıkmaz çoluk-çocuğunuzdan önce Efendi Hazretlerine gittiniz.

CÜBBELİ HOCA: Çünkü Efendi Hazretleri bizim her şeyimiz, anamız babamızdan ileri. O bizim hapse düşmemize ne kadar üzölmüş, duacı olmuş, takipçi olmuş, en büyük hak onun. Ana baba hakkından ileri ona gidilmesi icap ediyor. Birde ona gitmeden rahat edemiyorsun ki, onunla görüşmeden evvel yemeğini yiyemiyorsun, suyunu içemiyorsun bilmiyorum böyle bir durum var. Gittik mübarek elini öptük ondan sonra rahatladık bizde. Hürriyet vesikasını oradan almamız lazım. Gezeceksen, dolaşacaksan, yiyeceksen, içeceksen izni oradan alacaksın. Rızası üzere birkaç dakika da görüşülse yeter, mesele manevidir.

ÂRİFÂN: İçerdeyken Efendi Hazretlerimizi rüyanızda gördüğünüz oldu mu, bir iki tanesini paylaşır mısınız?

CÜBBELİ HOCA: Efendi Hazretleri'ni birkaç kez rüyamda gördüm. Bunlardan birinde Onun ziyaretine gidiyorum, bana; "uzun oldu görüşemedik epeydir" diyor. Ben de; "Efendi Hazretleri 40 gün i'tikaftaydım" diyorum. Bu rüyanın manasını hala tam olarak çözemedim. Ama bunun "erba'in" olduğunu, bu hapis sürecinin tümü bir erbain'e tekabül ettiğini tabir ettim. Yani bu çilehanede çilemi çektim.

Bugüne kadar siz zaten bütün mektuplarınızı okudunuz, hiç birinde çıkacağıma dair bir rüya yoktu. Ama iki rüya vardı ki buna işaret ediyordu. Biri; Efendi Hazretleriyle Enfâl Sûresinden tefsir yapıyoruz. İlk sayfasından bir ayeti kerime okuyorum. Orada bizim Ali abi de vardı, ona; "hacı abi bu ayetin rakamı kaç?" diye sordum, cevap veremedi. Sonra uyanınca baktım yedinci ayet-i kerime çıktı. Tabi bu yediye pek bir mana veremedim ama daha sonra bizim avukat geldi ve "mahkeme günü Aralığın yedisinde" dedi.

Bir diğer gördüğüm rüyada ise; Efendi Hazretlerinin odasına girdim. Işığı yaktım ve "imsak vaktine, teheccüdün bitmesine 20 dakika kaldı" diyerek mübareği kaldırdım. Sonra Fecr Sûresi'ni okudum. Uyandığım zaman hemen takvime bakıp hesap ettim, mahkemeye 20 gün vardı. Teheccüdün bitmesi ise fecr vaktidir. Fecr de karanlıkların aydınlığa açılma vaktidir.

Yani buradaki iki rüyada da çıkacağıma dair işaret vardı ve hamdolsun rüyalar çıktı.

ÂRİFÂN: Hocam hapisanede sabahtan akşama kadar, bir gününüz nasıl geçiyordu?

CÜBBELİ HOCA: Zikirlerle, dualarla, size mektup yazmakla ve gelen mektupları okumakla geçiyordu. Tabi birde gelen ziyaretçilerle... Sabah namazından sonra okunacak dualarımı yapıyordum. Takriben bir-bir buçuk saat kadar sürüyordu, ondan sonra işte biraz uyuyordum. Ekseri bu uykudan "ziyaretçin geldi" diye kaldırılıyordum. (kahvaltıyı geç yaptığım için) kahvaltı edemeden ziyaretçilerle görüşe gidiyordum, yani ziyaretçilerle gözümüz açılıyordu, oradan buradan her yerden değişik insanlar geliyorlardı.

Halktan, cemaatten yani özel bir tanışıklığımız olmayan yüzlerce insan. Savcılar soruyormuş "Cübbeli Hocayla ne tanışıklığın var?" diye, onlar da "biz onun cemaatiyiz" diyorlarmış. Tabi savcı çoğuna izin vermiyor, bazı günler yüz kişi, iki yüz kişi geri çevirdikleri oluyormuş. Ziyaretimize gelen kardeşlerimizden biri rüya anlatıyor, öbürü müjde anlatıyor tabi bunlar insana bir moral bir teselli oluyordu.

ÂRİFÂN: Ziyaretçileriniz gibi, mektubunuzda çok geldi. En çok etkilendiğiniz mektuplar hangileri hocam?

CÜBBELİ HOCA: Evet çuvalla mektup geldi. Zaten mektupları okumakla baş edemedim. Harun abiye de okutuyordum. Hatta okurken ağladığı birkaç mektup var. (Harun bey Cübbeli Hocamızın hapisane arkadaşı, bu röportajı

yaparken o da hocamızın ziyareti için ordaydı. Cübbeli Hocamız onu kastederek “okurken ağladığı birkaç mektup var” deyince, o da dedi ki: “onlar hocamın gördükleri, okuyup da ağladığım onun görmediği birçok mektup var”)

Yani gelen mektuplarda öyle ilginç cümleler, öyle enteresan ifadeler var ki... Tüm samimiyet ve sevgileriyle içlerini dökmüşler, çocuklar resimler çizmişler. Nasıl bir ruh haliyle yazmışlar, gecenin ikisinde mi üçünde mi yazmışlar, o kelimeleri o cümleleri nasıl kaleme dökmüşler yani etkilenmemek, duygulanmamak mümkün değil.

En çok etkilendiğim mektuplar; “yatağa girmiyorum hocam nerede yatıyor diye yerlerde yatıyorum” diyenler, “şeker hastası oldum” diyenler, “üzüntüden annem hastaneye kaldırıldı” diye yazanlar, tabi bunlar insanı çok duygulandırıyor.

Mahkeme günü yaklaşınca tahliye olacağıma dair müjdeli rüyalar yazılıyor mektuplarda, mahkemedan tahliye çıkmayınca da üzüntülü mektuplar, zalimlere beddualar başlıyor. Ayrıca mektuplarda helallik dileyenler, “baştan biz senin aleyhine konuştuk ama sonra yanlış yaptığımızı anladık” diyenler. Ya rüyada ikaz edilip uyarılmışlar, ya da hayatta başlarına bir musibet gelmiş, öyle pişman olup helallik isteyenler de çok. Zaten ilgimi çeken bunun gibi bazı mektupları yazıyordum size.

ÂRİFÂN: Hocam muhtereme anneniz siz hapisteyken vefat etti. Hapis sürecinizin annenizin vefatında etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

CÜBBELİ HOCA: Düşünüyorum tabi, çünkü onun hastalığı üzüntüden oldu. Evet kadedir, eceldir ama bir sebep göstereceksek de herhangi bir hastalığı filan yoktu. 9 Ocak gibi benim ziyaretime geldi, o zaman hasta değildi yürüyerek gelmişti. Beni orada gördükten sonra yemek yiyememiş, bundan sebep kan kaybına uğramış, kanı bitmiş. Hatta “keşke beni götürmeseydiniz, oğlumu o halde görünce çok fena oldum” demiş. Tabi bundan sonra annem çok hassaslaştı, yemek yiyemediğini haber aldım, bir zaman sonra da hastanelik oldu. Sonra kan değerleri sürekli azaldı. Birkaç ay hastaneden çıkamadı zaten. Yemekten kesilmiş, üzüntüden konuşamayacak hale gelmiş sonra hiçbir konuşmaya katılmıyor, cevap vermiyormuş, yani bu aşırı üzüntünün verdiği psikolojik bir hastalık. Hani “üzüntü adamı öldürür” derler ya, işte ben onu burada gördüm. Tahlillere göre bir hastalığı yok, ama o bir şey yiyememek ve yiyememenin getirdiği diğer çöküntüler, bedenini tahrip etti, kırk kilo kaybetmesine sebep oldu. Yani vefatının sebebi kesin üzüntü...

Annemi defnettikten hemen sonra da hapse döndüm. Gerçi şimdi o kanun değişti, gece evinde kalma izni çıktı ama o zaman bu kanun yoktu. Annemin vefatından dolayı çok hassaslaştım içerde. Devamlı annem gözümün önüne geliyordu, gözümü kapatmak istemiyordum. Uykumun çok ağır basmasını bekliyordum ki hiç başımı yastığa vurmaktan uyku hali gelsin. Yoksa annem gözümün önünden gitmiyordu. Annemin vefatı bana hapis içinde hapis yaşattı, bu bir sene on sene gibi oldu. Ben öyle bir üzüntü görmedim çünkü gözümü kapatamıyordum. Belki dışarıda olsaydı böyle olmayacaktı, ertesi gün mezarına gidecektim, iki günde bir gidecektim bir teselli olacaktı.

Annem bana çok düşküdü, ben tek oğlum. Biliyorsunuz bizim meşguliyetimiz çok, gerek sohbet gerekse kitap çalışmalarımız sebebiyle annemle öyle doyasıya bir görüşme yapamıyorduk, zaten bir hasretlik vardı, şimdi biz içerdeyken vefat edince de kavuşmak artık mahşere kaldı...

Ayrıca Lalegül FM’in annemle yaptığı telefon görüşmesi de acımızı arttırdı tabi. O ses

kaydının tesiri çok oldu. O konuşmayı vefatından evvel dinledik, orada zaten çok hüzünlendik akabinde vefat edince dinleyemeyecek hale geldim. Annemin vefatından sonra o kaydı bir kere zor dinleyebildim.

Şimdi daha yeni, annemin 2002'de Bandırma cezaevine bana yazdığı mektubunu bulduk, kendi el yazısıyla. Bizim hanım bir yerleri karıştırırken alakasız bir yerde bu mektubu bulmuş.

Annem o zaman da dertlenmiş. O zaman ben 312. maddeden içeri girmiştım, sonra 312. madde değiştirildi, bunun üzerine iade-i mahkeme istedim. Çünkü 312 fikir suçuydu, eseri dışa vurma şartı getirdiler yani şiddete yansımamak suç olmaktan çıkıyordu. Dolayısıyla benim depremle ilgili konuşmam sebebiyle herhangi bir olay çıkmadığı için beraat etmem lazımdı. Hapis sürecinin bitimine de üç ay kalmıştı. Ama neden üç ay daha yatayım madem bu kanun çıktı iade-i mahkeme için talepte bulunduk, kabul edildi. Bandırma'dan tekrar DGM'ye getirildik İstanbul'a. Fakat beraat olmadı, çünkü bu kanun bazılarında uygulandı ama bana uygulanmadı, bilsek gelmezdik. Çünkü Bandırma'dan buraya cezaevi aracılığıyla on saatte zor geliyoruz, eller kelepçeli vaziyette. İşte bu kanun bana uygulanmayınca on sene evvel annem bu mektubu yazmış.

ÂRİFÂN: Hocam eğer müsaadeniz olursa annenizin bu mektubunu da buraya koyalım.

CÜBBELİ HOCA: Peki koyun. Hem onun şuurunu anlamış oluruz bu mektupta. Çünkü hep manevi şeyler anlatıyor, öyle havadan sudan mevzulardan bahsetmiyor. Ben bu mektubun orijinal halini sana teslim edeyim sonra senden isterim.

Cübbeli Hocamızın muhtereme annesinin 2002 yılında Bandırma Cezaevine yazdığı mektup:

Esselamü Aleyküm

Çok değerli yavrum, Ahmedim. Allah'ın selamı rahmeti bereketi üzerine olsun canım yavrum. Sağlığını moralini çok merak ediyorum. Çünkü İstanbul'a kadar mahkemeye ne ümitle geldin yavrum, tekrar tutukluluk

halinin devamı istendi. O haleti rûhiyeye bürünüp sonra tekrar içeri girmek kolay değil. Sağlığının moralinin yerinde olduğunu söylüyor muşsun, ama ben seni görüp kendi ağzından duymadıkça içim rahat etmiyor yavrum. Morali çok bozuktur Ahmed'imın biz üzülmeylim diye öyle söyletiyordur, diyorum. Bana iki satır yazıp babanla gönderirsen çok memnun olurum. Muhakkak sen değil de sıradan bir insan içeriye girse bütün ruh hali bozulur. Senin gibi dostlardan olan büyük bir alimin içerde geçirdiği süre, her geçen gün derecesinin artmasına, içerde yapılan ibadet ve taatlerin sevap bakımından kat kat katlanmasına, Allah-u Teâlâ ile arandaki perdenin kalkmasına vesiledir.

(Sahifeyi çevir yavrum)

Canım yavrum hasretle senin mübarek gözlerinden öpüyorum. Seni Allaha emanet ediyorum.

İnşallah mahşere kalktığında, Allah ve Resülü için tebliğ görevinin şuurunda olan senin gibi bir alimin Allah'ın ve Resülünün yanında bu çekilen çilelerle yüzü ak olacaktır, sen bunun bilincindesin yavrum. Seninle iftihar ediyorum, gurur duyuyorum. Resimlerini karşıma dizdim seninle yatıyor seninle kalkıyorum. Dedenin, babanın kardeşlerinin bilhassa annenin bir saniyesi bile sana dua etmeden geçmiyor. Ana-baba duasının kesin yere düşmediğini bilip müsterih oluyorsundur umarım.

İnşallah haftaya geleceğim seni çok özliyorum yavrum. .... Bu günahkar kulların içinde ibadeti en az olan anacığının gece gündüz yaptığı duaları, babanın, dedenin cemaatlerin duaları senin üzerindedir. Tek istediğim; senin Medreseyi Yusûfiye'de yaptığın dualarla, anacığının ve kardeşlerinin takva kullardan olmasıdır.

CÜBBELİ HOCA: İki sayfa kadar az bir şey yazmış ama bu mektup onun şuurunu gösteriyor. Hep manevi şeyler anlatıyor. Yani "evde şöyle oldu, kardeşin böyle oldu" gibi havadan sudan mevzularla işi yok kadıncağızın. Bu şuur meselesidir. Belki bana tek yazdığı mektup

bu... Birde İstanbul hanımefendiliğiyle yazmış. “Hâzihî” diyorum. “Hâzihî hanımefendi”... Birinci sahifenin sonunda ne diyor? “sahifeyi çevir yavrum.” Şu nezakete bak! İşte bizim yetiştiğimiz ocak böyle, bu yapmacık olmaz ki.

Bazıları bizden korkuyor, biz terbiyeli insanlarız, yetiştiğimiz adresler belli korkmaya lüzum yok. Kürsüden ilmi reddiyelerimizi yaparız tabi ama aşağıda oturduk mu anlaşırız, bizden kimseye zarar gelmez.

Annemin cenazesine her yerlerden hatta yurt dışından bile gelen kardeşlerimiz oldu. Allah hepsinden razı olsun.

On binler Fatih camii'nin avlusunu doldurdu. Biz o arada sevenlerimizi mahkemeye çağirtmiştık, sonra bu iptal edilmişti. Meğer mahkemeye bir hafta kala bu olacakmış da yine toplanılacakmış, meğer programı Mevla Teâlâ yapmış. Annemin vefatı topladı milleti...

Bu bir itibarsızlaştırma operasyonuydu, bunun tutmadığı orada da ortaya çıktı. İmam-ı Hanbel buyuruyor ya: “Bizimle düşmanlarımız arasındaki fasıla cenaze günlerimizde ortaya çıkar.” O bas bas bağiranlar, ortalıkta gezinenler kendileri bile ölse cemaatleri bellidir ama Ehli Sünnetin, hak yolda olanların cenaze merasimlerimiz meydana çıkarır bu işleri. Dolayısıyla annemin cenazesi, ben dışarıda olsam bu kadar kalabalık olmayabilirdi.

ÂRİFÂN: Hocam sizin sohbetleriniz hep kalabalık maşallah. Hatta mahkeme günü yağmurlu havaya rağmen Çağlayan doldu taştı. Tahliyeden sonra Fetih Mescidindeki ilk konuşmanızda da müthiş bir kalabalık vardı; yollar tıkanı. Bu kalabalığı neye bağlıyorsunuz?

CÜBBELİ HOCA: Ben Efendi Hazretlerimizin sözünü naklederdim ya size, Efendi Hazretleri buyurmuştu ki: “Ahmet! Söz veriyorum sana diploma alma, bir de babanın dünya işlerine karışma Allah malını muhafaza edecek. Diploma alma söz veriyorum sana her yerde imam edecekler, vaiz edecekler, müşterin bol olacak.”

Zaten ben bunu yıllardır söylerim. Hani Aziz Bayındırın bir lafı var ya; “ben Süleymaniye

Camii'nde konuşuyorum 5-10 kişi kalmıyor millet dinlemiyor, (tabi ben ona göre hurafe anlatıyordum ya onun için diyor ki) bu adamlar ne anlatıyor da Çavuşbaşı'nda çamurun batağın içinde gece yarılarda sabahlara kadar karda buzda, kandil gecelerinde millet orayı dolduruyor, elli bin yüz bin kişi toplanıyor. Oysa biz burada merkezde konuşuyoruz ama kimse dinlemiyor” diye serzenişte bulunuyordu. Hâlbuki o bereketsizliği kendinde aramalı. Biz de bereketi Hak üzere olmak, Ehli Sünnet üzere bulunmak, Efendi Hazretlerimizin, müşdidimizin sözünü dinlemek ve teslim olmakta arıyoruz.

Tabi biz Efendi Hazretlerinin sözünü tuttuk diploma işlerine karışmadık, ticarete bulaşmadık, üstadımızın sözü üzere müşterimiz, cemaatimiz de çok oldu elhamdülillah.

Bir de, bu sözü belki de ilk defa söylüyorum. Efendi Hazretleri o zamanlar buyurmuştu ki; “şimdi geri dur safta, vaazda, şurda, burda sen geri dur, vakti gelince cemaat seni öne geçirecek.” O zamanlar İsmailağa'da çok çekemeyenlerim vardı, isimlerini veremiyorum bir kısmı da zaten rahmetli oldu. Allah-u Teâlâ kabirlerini nur etsin. O zamanki atmosferde, belki bizimde toyluğumuz, çocukluğumuz oldu ama Efendi Hazretleri; “Ahmet! Şimdi geri dur, vakti gelince cemaat seni öne geçirecek.” buyurmuştu. Bakıyoruz hep buyrulan sözler vakti saati gelince zuhur ediyor.

ÂRİFÂN: Hocam gözüken o ki, size karşı yapılan bu itibarsızlaştırma operasyonu tutmadı.

CÜBBELİ HOCA: Tutmadı elhamdülillah, hatta tersine tuttu. Kiminin sevgisi arttı, kiminin saygısı arttı, arada ufak-tefek problemimiz olanlarla barışıldı, kiminin merhameti galeyana geldi ve neticede benim açımdan maksat hasıl oldu, yani birlik sağlanmış oldu. Tabi bu birlik hasıl olurken artık sevip saydıklarından mı, merhamete gelip acıdıklarından mı, yoksa “bü-kemediğin bileği öpeceksin” misali, ileriye dönük bir hesapları olduğundan mı bilemiyorum.

Hani bir ayet-i kerimede Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“O münafıklar sizin hâlinizi gözetleyip beklerler: Eğer Allah tarafından size bir fetih (zafer) olursa derler ki: ‘Biz sizinle beraber değil miydik, bize de mal ve ganimetten verin.’ Fakat kâfirlere bir zafer hissesi düşerse, kâfirlere hitaben: ‘Biz, size yardım ederek üstünlüğünüzü temin etmedik mi? Size mü’minlerden gelecek ziyânı önlemedik mi? (Bizi de ganimete ortak yapın)’ derler..” (Nisa Sûresi: 141)

Yani bu ayeti kerimeye uyan bir durumla karşı karşıya kaldık, diyebilirim. Şimdi burada bir darbe alındı, bir tökezleme bir düşüş oldu, “bakalım kalkabilecek mi kalkamayacak mı?” diye herkes bir beklentiye girdi. Tabi herkes derken elbette müstesnalar var. Bunun tutmadığı anlaşılınca saflar biraz daha belirmeye başladı.

ÂRİFÂN: Peki hocam bundan sonra televizyon programlarına çıkacak mısınız?

CÜBBELİ HOCA: Televizyona karşılıklı soru-cevap şeklinde çıkmak istemiyorum. Çünkü soru cevap ne olursa olsun özele giriyor, siyasi olaylara, güncel giriyor. Böyle olunca da sıkıntı olur diye düşünüyorum. Eğer soru cevap şeklinde değil de, ben tek başıma çıkıp va’zu nasihat etsem bildiğimi anlatsam, başı sonu bana ait olsa o zaman çıkarım. Ama televizyonlar genelde reyting peşindeler, sansasyonel haber alabilir miyiz derdindeler.

Biz bundan böyle her hafta Perşembe Günü Lalegül FM’de konuşacağız o konuşmayı da görüntülü vereceğiz. Ayda bir, her ayın ilk perşembesi de Fetih Mescidinde sohbet edeceğiz. Tabi bu arada yargı sürecini de izleyeceğiz. Nasıl olacağını görürüz inşaallah.

ÂRİFÂN: Hocam bundan sonra ileriye dönük ne gibi planlarınız var?

CÜBBELİ HOCA: Aslında plan yapmak için daha kafayı toparlayamadım, bir haftadır rüyada gibiyim. İşte bir senedir çalışmalarımız hep sekteye uğradı, adeta enkaz oldum, kitaplarım çalışmalarım bile darmadağın. Nerede ne var, notlarımız nerede hep dağıldı. Tövbe risalesi yarım kaldı, karı-koca hakları yarım kaldı, birçok kitabım hazır ama hep yarım. Biraz kafamı toparlayayım sonra bunlarla ilgileneceğim.

İnşallah tefsire de devam edeceğiz ama ona ne zaman başlarız bilemiyorum. Şu 18 Ocak’taki mahkememize kadar bir bakalım, o mahkemede ki süreci de bir izleyelim ona göre hareket ederiz..

ÂRİFÂN: Peki mahkeme sürecine kadar sevenlerinize neler tavsiye ediyorsunuz?

CÜBBELİ HOCA: Sohbetlerimizi takip etsinler. En azından haftada bir mutlaka radyodan ve internet sitemizden sohbet olacak. Bunları takip ederlerse zaten güncel ibadetler, dualar, zikirlerden haberdar olurlar.

Bir de mahkeme tutuksuz olarak devam ediyor, demek ki bir uzama olacak. Bu süreçte de çok dua bekliyorum. Yani biz tahliye olduk ama henüz beraat etmedik. Bazı kardeşlerimiz bunu anlamıyorlar, hapisten çıktık diye gevşiyorlar. Tamamen her şey bitmedi, yeni başlıyor daha. Onun için duaya devam etmelerini istiyorum. Hatta Arifan Dergisinin kapak manşetinde onu yazdım; “Tahliye tamam, beraat için duaya devam” diye bir başlık seçtim.

Efendi Hazretlerimiz çıktığımızı duyar duymaz “inşaallah bir daha girmez” buyurmuş, o da bana bir müjde oldu. Efendi Hazretlerimizin duası bizimkine benzemez, ayrıca böyle söylemesi de çok ilginç. Demek ki yapılacak bir dua var, o da bu dua... Yani talim için bize nasıl dua edeceğimizi öğretiyor. Rabbim cemaatimizi de doğru dualara muvaffak eylesin.

Ayrıca kardeşlerimiz Ârifân Dergisi’ni bırakmasınlar, her zamankinden daha çok destek olsunlar. Ben derginin başında bizzat ilgileniyorum,

yazıları tashih ediyorum bir de sondaki dualara bazı ilaveler de yapacağız inşallah. Bunları bu kadar senedir birçok kitaptan seçtik çıkarttık, derginin içindeki diğer ilimler de mühim ama sondaki dualar, zikirler çok faydalı.

ÂRİFÂN: Hocam son olarak şunu soralım. İlmî reddiyelere devam edecek misiniz?

CÜBBELİ HOCA: Tabi, reddiyelere devam edeceğiz. Çünkü Kur'an-ı kerim'in kendisi reddiyedir, ayetler hadisler reddiyedir, biz nasıl reddiyeleri bırakırız? Özellikle i'tikâdî mevzu-

lar çok önemli. Adam kalkıp kaderi inkâr edecek, Yahudi Hıristiyan cennete girer diyecek, biz buna sessiz kalamayız. Öncelikle de Mustafa İslamoğlu'nun kaderi inkar konusundaki görüşlerine reddiye olarak bir çalışmam vardı, ilk olarak acilen bu kitabı çıkarmak istiyorum.

ÂRİFÂN: Hocam bu yoğun ziyaretçileriniz arasında bize vakit ayırdınız, Allah razı olsun.

CÜBBELİ HOCA: Allah-u Teâlâ cümlemizden razı olsun.

CÜBBELİ HOCAMIZIN METRİS ÇIKIŞI LALEGÜL FM'E İLK KONUŞMASI

LALEGÜL FM: Selamun Aleyküm hocam!

CÜBBELİ HOCA: Aleykümselam ve rahmetullah.

LALEGÜL FM: Sizi bize kavuşturana şükürler olsun hocam. Nasılsınız?

CÜBBELİ HOCA: Hamd-ü senalar olsun, Allâh razı olsun. Sizler nasılsınız?

LALEGÜL FM: Hocam sizi o kadar çok özledik ki, o kadar çok şu anda radyosu başında insanlar var ki, inşâallâh biz dersimizi aldık, size değer vermemiz gerektiğini öğrendik.

CÜBBELİ HOCA: Estağfirullah, estağfirullah... Ben dersimi aldım. Size daha çok hizmet etmem lazım.

LALEGÜL FM: Nasılsınız hocam? Sağlığınız nasıl?

CÜBBELİ HOCA: Hamdolsun. Yorgunum, dün gece ben on ikiden, yarımdan beri ayaktaım, hiç uyumadım. Evvelki günde uyuyamadım. O bakımdan tabi yorgunluk var ama halkın bu teveccühü, insanın bütün yorgunluğunu alıyor.

Metris çıkışı bütün yollar doluydu cemaatle, ancak akşam namazına bir camiye gelebildik, kilometrelerce gittik cemaat dolu, oradan namazı kıldık çıktık tem yoluna. Şimdi köprü yolundayız tabi tıkalıdır. İnşâallâh Efendi Hazretlerimiz'e artık kaçta varabilirsek bekliyorlar, varacağız inşâallâh.

Yazmıştım mektupta Aziz Bayındır'ın benim hakkımda dediklerini, şöyle ki "Abdülkadir Geylani'den himmet istemişim de, uçak düşmemiş de, işte efendim şimdi kurtarsın onu bakalım" demiş.

Bana Abdülkadir Geylani'den himmet istemeyi öğretti yani Abdülkadir Geylani, Ahmet Rifai, tabi başta Efendi Hazretlerimiz hepsine vesilemiz vasıtamız odur. Himmetler istedik elhamdülillah bak kurtardılar. Çünkü:

"Evliya'nın kerameti haktır, inkar eden ahmaktır."

LALEGÜL FM: Bunu yaşayarak da bize göstermiş oldunuz elhamdülillah.

CÜBBELİ HOCA: Evet, evliyanın kerameti haktır. Allah tasarruf vermiş onlara, yaratan Allah'tır, kimse bir şey yaratamaz, peygamber de yaratamaz. Ama Allah'ın dostlarına verdiği kerameti, ikramı inkâr etmek âyetleri, hadisleri inkâr olur. Onun için elhamdülillah Rabbim dostlarının kerametini izhar buyurdu. Hiç de tahmin etmiyorduk yani. Ama elhamdülillah evliyaullahın himmetleriyle...

Efendi Hazretlerimiz'e rabita üzere bulduk, bugünün Abdülkadir Geylanisi de, İmam-ı Rabbanisi de bizim gördüğümüz, bizim bildiğimiz Mahmud Efendi Hazretlerimiz'dir. Herkesin tabi kendi mürşidi kendine aittir. Onun himmetine müracaat etmek faziletli amellerdendir.

Elhamdülillah bugün dostlar memnun oldu, dostlar sevindi. Halk bizi biliyor, hizmetlerimiz ortadadır. Bize çok ilgi gösterdiler yani üç dört çuval mektup var, on binlerce...

Bu kadar yemeyenler, içmeyenler, hocam nerede yatıyor diye yatağa girmeyenler, yerde yatanlar... Aylardır yani, bu kadar acayip bir sevgi sel oldu gitti. Kundaklarıyla gelmişler o Çağlayan'a, birçok çocuk hasta olmuş, kadınlar hasta olmuşlar bir daha çağır gelelim diyorlar, karda buzda gelelim, böyle mektuplar geldi yani.

Evliyaullahtan biri diyor ki "Âhirette şefaathakkı verilse bana zulmedenden başlarım şefaathak etmeye çünkü bana bu makamı o kazandırdı" diyor. Tabi ben o makamda değilim şefaathak hakkı verilse de zulmedene etmem, makamım düşük çünkü. Onlar büyük adamlar büyük laf konuşuyorlar.

Bu hususta bana destek olan, yardımcı olan, duacı olan, her türlü faaliyet göstererek çıkmam için elinden gelen gayreti gösteren yetkili-yetkisiz, etkili-etkisiz bütün kesimlere çok teşekkür ederim. Dualarımı, hürmetlerimi, selamlarımı arz ederim. Allâh-u Teâlâ hepinizden, hepsinden razı olsun.

Rabbim bir daha böyle bir ayrılık yaşatmasın, Rabbim birbirimizden ayırmasın, Rabbim ölünceye kadar dinine hizmet aşkıyla dolmayı ve bu hizmete muvaffak olmayı müyesser eylesin. Âmîn!

LALEGÜL FM: Hocam çok teşekkür ediyoruz. İyi istirahatlar diliyoruz. Aramıza tekrar hoş geldiniz.

CÜBBELİ HOCA: Ben teşekkür ederim efendim, sağolun efendim. Selamun Aleyküm.

CÜBBELİ AHMET HOCA EFENDİ'NİN METRİS CEZAEVİ'NDE SON DÖNEMDE GÖRDÜĞÜ BAZI ZUHURATLAR

26 KASIM 2012 PAZARTESİ

Rahmetli Muhsin Kaptan'ı zuhuratta gördüm. Ali Haydar Efendi Babam (*Kuddise Sirruhü*) onu "Güzelim" diye severdi. Ona sağlığında sordüğüm gibi, rüyamda da Ali Haydar Efendi Baba (*Kuddise Sirruhü*)nun hallerinden sordum. O da Efendi Baba'nın makamı bir şekilde "Sâdât-ı Nakşibendiyye esenlikler diler" okuduğunu anlattı. Şiirin ilerisini unuttuğunu söyledi.

Muhammed Keskin Hoca Efendi ziyaretime geldi ve şöyle dedi: "Mahmud Efendi Hazretleri (*Kuddise Sirruhü*)ya sana geleceğimi söyleyince önce 'Selam' buyurdu, sonra da 'Kısa' buyurdu."

Ben o zaman rüyamı çözdüm. Efendi Baba'nın okuduğu "Esenlik Duası" Mahmud Efendi Hazretleri (*Kuddise Sirruhü*)nun kanalıyla bana geldi. Çünkü selam esenlik demektir. Kısa buyurması da o beytin ilerisinin unutulmasına işaret olabilir Allâh-u Âlem. Rüyamda Efendi Baba'nın ihvanlarından Nalbur Kemal Efendi de vardı. O da beytin devamını hatırlayamadığını ama maksadın hâsıl olduğunu söyledi.

Geçen cuma günü Muhammed Keskin Hoca Efendi ve Şefik Hoca Efendi de geldiler. Efendi Hazretleri (*Kuddise Sirruhü*)nun yanından ayrılırken bana çok selam söylediğini ve "Allâh (*Celle Celâlühü*) bir kolayımı verir" buyurduğunu naklettiler ki;

bu bana artık kolaylık dönemi başlayacağına dair bir müjde oldu.

Mektuplarımda bildirdiğim üzere Mahmud Efendi Hazretleri (*Kuddise Sirruhü*)yu her hafta birkaç kez rüyamda görürüm, çoğunu sizlere aktaramıyorum. Geçende rüyamda odasına girdim. Işığı yakarak Efendi Hazretleri (*Kuddise Sirruhü*)ya: “Teheccüdün bitmesine 20 dakika kaldı” dedim.

Teheccüdün bitmesi fecir vaktidir, rüyamda Fecr Sûresi’ni de okudum. Uyandığımda hesapladım mahkemeye 20 gün vardı. İnşâallâh bu mahkeme karanlıkla aydınlığın ayrıldığı fecir vakti olur.

Başka bir rüyamda Enfal Sûresi’nin ilk sayfasını okudum. “Enfal” ganimetler demektir. Kavuncu Ali Abi’ye bir âyetin rakamını sordum, cevap veremedi. Uyanınca baktım Enfal Sûresi’nin 7. âyeti çıktı. O rakam da mahkeme gününün tarihine denk geldi. Onun manasını okuyanlar iyi düşünsün.

Enfal Sûresi 7. âyeti:

﴿وَأِذْ يَعِدُكُمْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَةِ تَكُونَ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ﴾

“Hani Allâh size o iki tâifeden birini: ‘Mutlaka o size âittir’ diye vaat ediyordu. Siz ise o güç sahibi olmayanın gerçekten size âit olmasını arzuluyordunuz. Oysa Allâh kelimeleriyle hakkı yerleştirmeyi ve o inkârcıların ardını (arkasını) kesmeyi murad ediyordu.”

Bundan anladım ki ben zor olanı istemiyorsam da Allâh-u Teâlâ küfrü yok etmek için benim biraz çile çekmemi dilemiştir.

CÜBBELİ AHMET HOCA'NIN METRİS CEZAEVİ'NDEN GÖNDERDİĞİ 3 ARALIK 2012 PAZARTESİ TARİHLİ MESAJI

Her gece olduğu gibi dün gece de yatsıyı kılp yattım. Yatsıdan sonra üç saat kadar uyuyorum, sonra teheccüde kalkıp saat 23:00, bazen

24:00'den sonra artık işrağa kadar vazifelerimle meşgul oluyorum. Pazartesi gecesi de öyle yaptım.

Bu aralar Efendi Hazretlerim’i her gece görmeye başladım. Şekerimin dengesizliğinden dolayı birçok tafsilâtı unutuyorum. Neyse hatırlatılan kadarı demek ki bize lazım olandır. Dün geceki rüyamda yine Efendi Hazretlerim’i gördüm. Bana iki şey verdi; birini unuttum, diğeri ise cam bir vitrindeki kama gibi bir şeydi.

Kendisi bana: “Bu Ahmed er-Rifâ’î Hazretleri’nin kılıcıdır” buyurdu. Sonra İsmailağa Camii’nin üst katının sağ tarafında hatm-i şeriften sonra akşam namazına doğru Mektubat’tan uzun bir mektup okumaya başladığımı gördüm. Rahmetli Hacı Cevdet Efendi de, rahmetli Halil Ünal da o mecliste mevcuttu.

Hatm-i şerif bitince ihvanın yarısı kadar bir cemaat dağılıyordu ki, benim okuduğumu görünce geri toplandılar. Rüyamı ve mektuptaki ilimlerin hepsini çok detaylı bir şekilde hatırlar gibi oluyorsam da, kesin hatırladığım dışındakileri yazmam uygun olmaz.

Şimdi bundan anlayacağımız şudur ki; mahkemeye kadar gücü yeten herkes en az günde bir kere düşmanlarımızın bu mahkemede bize bir şer ulaştıramaması için “Korunmuş Sır” duasını şartlarına riayet ederek okumalıdır. Başlamadan ve bitirince riayet edilmesi gereken şartlar kitabın 29-30. sayfalarında maddeler halinde yazılıdır. Çünkü Efendi Hazretleri bana Ahmet er-Rifâ’î Hazretleri’nin kılıcını verdi, bu viridin bir adı da “Seyf-i Kâtı” yani “Keskin Kılıç”tır ki; Ahmed er-Rifâ’î Hazretleri’ne **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) tarafından öğretilmiştir.

Ben bu viridi bir zamanlar ihmal etmiştim, geçen hafta bir hanım kardeşimden gelen mektupta bu virde devam ederek muradına erdiğini ve rüyasında Ahmed er-Rifâ’î Hazretleri’ni gördüğünü, kendisine “Bize müracaat edeni boş çevirmeyiz” mealinde bir söz buyurduğunu okuyunca bu virde başlamıştım ki, bu rüyayı gördüm. Hemen hepimiz bu niyetle okumaya başlayalım, müsait olanlarımız sabah-akşam okuyalım, en az günde bir defa okuyalım, cuma saatine kadar devam edelim inşâallâh. Rabbim velilerinin himmetlerini üzerimizde daim eylesin. Âmîn!

REFORMCULARIN SAPIKLIĞI, YANLIŞLIĞI

3

Telfik-i mezâhib. Mezheplerin hükümlerini karışık olarak uygulamak, birleştirmek. **Telfik:** Sözlük anlamı, kumaşın iki kenarını birleştirip dikmek, uydurmak, süslemek, ulaşmak, katılmak, eli boş dönmek... demektir. Fıkıh âlimleri bu kelimeyi "farklı şeyleri birleştirmek" anlamında kullanmışlar ve bundan iki veya daha fazla mezhebin birbirine zıt olan hükümlerini belli bir hadisede bir araya getirmeyi kastetmişlerdir. Diğer bir ifadeyle telfik, teker teker mezheplere vurulduğu zaman hiçbirine göre müstakil olarak caiz olmayan birkaç hükümden oluşmuş bir durumdur.

Mesela: Hanefi mezhebinde, buluş çağında bulunan bir kadının nikâh akdinin sahih olması velisinin iznine bağlı değildir. Diğer mezheplerde ise velinin izni şarttır. Maliki mezhebinde şahitlerin nikâh akdinde hazır olmaları şart değildir. Diğer mezheplerde ise bu şarttır. Şafii ve Hanefi mezheplerinde nikâh akdi esnasında mehrin zikredilmesi şart olmadığı halde,

Malikilerde şarttır. İşte nikâh içinde bulunan bir erkek ile bir kadının, bu dört mezhebin işlerine gelen hükümlerini seçip alarak: **Veliden izinsiz, şahitsiz, mehirsiz nikah akdi yapacak olsalar, bu dört mezhebin birbirlerine zıt olan hükümlerini nikah içinde toplamış ve hiçbir mezhebe uymamış olurlar.** Böyle bir telfik, icmaa aykırıdır, caiz değildir, batıldır.

Bazı kimseler fıkıh ve mezhepleri temellerinden dinamitlemek için işte bu telfik-i mezâhib yani mezheplerin hükümlerini, kolaylıklarını karışık olarak tatbik etmek propagandası yapıyorlar.

Hâlbuki fıkıh mezhepleri karışık şekilde uygulanamaz. Dinimizi hayata uygulamak için dört hak mezhepten birini bütünüyle kabul etmeliyiz ve telfik-i mezâhib gibi heveslere kesinlikle kapılmamalıyız. Telfik-i mezâhib, İslâm Dinini ve Şeriatını oyuncak haline getirmek demektir. Müslüman, hangi mezhebe bağlıysa onun fıkıhını ve ilmihalini hayatına uygular. Telfik-i mezahibden son derece sakınmak gerekir.

Çünkü bu büyük bir hatadır. Mezheplerin kolaylıklarını bir araya getirmek konusunda hiçbir âlim fetva vermemiştir. Zorluklarını birlikte uygulamak takvaya uygundur, ona da kimsenin gücü yetmez. Zaruret halinde diğer bir mezhep görüşüyle amel edilebilir. Ama bunun da ehil birine sorulması gerekir.

4- Pakistan'lı Fazlurrahman'ın öncüsü olduğu "tarihsellik" cereyanı ki, birtakım kesin âyet ve hadis hükümlerinin, "bunlar bu devirde geçerli değildir" diye inkâr edilmesi.

Hâlbuki Fazlurrahman, reddedilmiş, kovulmuş bir kimsedir. Sapık fikirleri dolayısıyla Pakistan uleması, onu şiddetle kınamış, o da ülkeyi terk etmek zorunda kalmıştır. Fazlurrahman'ın yolu yol değildir. Kur'an ayetlerinin, Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz'in sünnetlerinin, şeriat ve fıkıh hükümlerinin bir kısmını, "Bunlar tarihidir, eskiden geçerliydi, bu devirde geçerli değildir" diye ikiye ayırmak istiyorlar. Kur'an'daki üçyüz küsur ahkâm ayetini, "Bunların yerlerine pozitif kanunlar yapılmıştır" diyerek bir nevi inkâr ediyorlar. "Şu âyet tarihseldir, bu âyet eski zamana aittir, filan âyetin hükmü bu devirde geçmez..." kapısı açılırsa maazALLAH, ALLAH korusun ortada din diye bir şey kalmaz. Müslümanlık, birtakım Protestan kiliseleri gibi bir hümanizma haline gelir.

On beş asır boyunca İslam âlimlerinin yaptığı bu kıymetli çalışmaların tamamını çöpe atılması gereken, boş ve anlamsız şeyler olarak görüp, onun yerine kendi akıl ve yorumlarıyla Kur'an-ı Kerimden çözümler üretmek ve bunları yaparken de çağdaş hayatın dayattığı birtakım hususları Kur'an-ı Kerim ve sünnetin önüne geçirmek; Kur'an-ı Kerim'in tarihselliğinden bahsetmek herhalde İslam'ın ruhuyla bağdaşan bir şey olmasa gerektir.

5- Hıristiyanların, Yahudilerin, ehl-i dalâletin istek, teşvik, telkinleri doğrultusunda münzel (indirilmiş) ilâhî İslâm dini yerine uydurulmuş, reforma tâbi tutulmuş, yenilenmiş, "ılımlı... light" yeni bir İslâm türetilmek istenmesi.

Batılıları tanıdıklarını sananlar, Batılıların dış politikalarının, Batılı olmayan ülkeleri sömürme politikası olduğundan habersiz iseler, büyük bir gaflet içindedirler. Batılılar, hedef ülkelerde istedikleri zaman karışıklıklar çıkartmakta çok başarılıdırlar. Başlarına sardırılan gailelerden bir türlü kurtulamayan hedef ülkeler, bunların gerçek faillerinin Batılılar olduğunu anlayamadıklarından, onları dost zannederek onlardan yardım istemektedirler. Hedef ülkelere yardım va'diyle bu ülkelerin iç işlerine karışan Batılılar, onların problemlerinin çözülmesi bir yana, sömürgeleşmeleri için bütün şartları kolayca oluşturlar. Bunların başında bölücülüğün kışkırtılması ve millî eğitimin engellenmesi gelmektedir. Millî eğitime darbe vurulmamış

hiçbir hedef ülke yoktur. Bu durum, Batılıların hedef ülkelere uyguladıkları kültür emperyalizminin tabii sonucudur.

Batılıların öncelikli hedefleri Müslüman ülkeleridir. Kültür emperyalizmi, sömürge politikasının başlıca stratejisidir. Bu stratejinin Müslüman ülkelerdeki en önemli unsuru, İslam dinidir. Kültür emperyalizminin gereği olarak İslâm dininin aslında uzaklaştırılması hedef alınmaktadır. Bu maksatla iki metot kullanılmaktadır; aşırı ve ılımlı İslâm. Medya vasıtasıyla bu iki kavramı Müslüman ülkelerde yaygın hale getirerek, İslâm dinini tahrip etmek istemektedirler. "İslâmi terör", "İslâm terörü" gibi kavramlarla yüce dinimizi karalamak ve böylece insanları İslam dininden uzaklaştırmak için çalışmaktadırlar. Bu maksatla İslâm dinini iyi bilen ve Müslüman görünen ajanlar tarafından din cahili Müslüman gençler terörist olarak eğitilerek, "Cihad" sloganıyla harekete geçirip katliam yaptırmak suretiyle "terör" ile "İslam" kavramlarını birleştirmek istemişlerdir. Bunun için hem Müslüman, hem de Batılı ülkelerde katliamlar yaptırmaktadırlar.

İlîmlı İslâm (light İslam) metodu, aşırı veya radikal İslâm metodunun zıddıdır. "Papalığın Dinlerarası Diyalog Projesi"nin esası budur. **Müslüman ülkelerde Müslümanlar o hale getirilmelidir ki, yaşayışları gayri müslim gibi olsun, sadece isimleri Müslüman ismi olarak kalsın.** "Dinlerarası Diyalog Projesi"nde, günümüzde yaşayan Yahudi, Hıristiyan, Müslüman herkesin Cennete gireceği iddia edilmektedir. Böyle inanan bir Müslüman dinden çıkar. Çünkü buna inanan, Kur'an-ı Kerim'e inanmamış olur. İslâm dininin, emirler ve yasaklar olmak üzere, iki temeli vardır. İslâm'ın beş şartı emirlerin başında gelir. Emirleri yerine getirmeyen, dinden çıkmaz, reddederlerse çıkar. **İlîmlı İslâm metodunda ilk hedef, emir ve yasaklara itaatsizlik, nihai hedef, inkârdır. Müslümanlar dinler arası diyalog ile tuzağa düşürülmektedir. İlîmlı Müslüman olanların sadece inançları değil, yaşayışları da bozulmaktadır.** Bunlar, sanki gayrimüslim imiş gibi giyinmekte ve davranmaktadır. Büyük kısmı ibadeti bırakmıştır. Bir kısmı tesettürü inkâr etmekte, bazıları tesettürlü olarak, toplum içinde karşı cinse sarılmakta veya kendisine sarılmasına izin vermektedir.. "Dinlerarası Diyalog Projesi"nin yanı sıra, ülkemizde ateistler tarafından "akademi", "çağdaşlık", "devrim", "ilericilik" gibi sloganlarla millî ve ahlâkî değerlerimiz yıkılmaktadır.

6- Dinlerarası diyalog, hoşgörü, evrensel kardeşlik sloganlarıyla İslâm'ın ALLAH katında yegâne hak din olduğu inancının, dolaylı şekilde sarsılmak istenmesi.

Diyalogcuların ve hoşgörücülerin, Yahudilerin ve Nasranîlerin temel inançlarının usûlde İslâm inançlarından pek farklı olmadığı iddiasını ortaya atmaları.

Hayret! Tevhid ile Teslis'i nasıl bağdaştırabiliyorlar?.. Yine bazı diyalogcuların Kelime-i Tevhid'in ikinci kısmını "**Muhammedün Resûlullah**" hafife alacak şekilde beyanlarda bulunmaları.

Yine bunlardan bazıları, dinlerarası diyalog ve evrensel kardeşlik safsatalarıyla, İslam'ı, Kur'an'ı, Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz'i yalanlayan kâfirlerle can ciğer oluyorlar. Fakat Müslümanlara "acı soğan" diyorlar. Müslümanlara "Acı Soğan" diyenlerin iman, İslâm, Kur'an, ahkâm-ı şer'îye düşmanlığı yapmaları onların içlerindeki kin ve gayzdan kaynaklanmaktadır. Onların hiçbir haklı ve meşru gerekçeleri yoktur.

Muhterem okuyucu! İyi bil ki: "Üç din Amennüde birdir" sözü bâtıldır. Hak din, Hazret-i Adem (Aleyhisselam)dan beri İslâm'dır. Değişiklik usûlde değil, şeriatlardadır. Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz geldikten, Kur'an indikten sonra diğer dinlerin ve kitapların hükmü kalmamıştır. Hak ile bâtıl, Tevhid ile küfür ve şirk, hidayet ile dalâlet bir arada olmaz, bağdaşmaz. Diyalog ve Hoşgörü, bir ideoloji olarak bâtıldır. Lügavî mânâda İslâm ve Müslümanlar Ehl-i Kitab'a, harbî olmamaları şartıyla her zaman toleranslı olmuş, onları İslâm Barışı şemsiyesi altında barındırmış ve korumuştur. "**Diğer dinler de haklıdır**" demek; kişiyi dinden, imandan çıkartır.

7- Reform. Maalesef bir takım "yerli oryantalistler" tarafından dinde reform, yenilik hareketinin başlatılması. Müsteşriklerin yolundan gidilerek hadislerin inkâr edilmesi; onları rivayet eden bazı ashâb-ı kiram efendilerimize ta'n edilmesi, sünnet ve hadis konusunda Müslümanların kafalarının karıştırılması. Kur'an-ı Kerim'i tefsire ve tercümeyle ehliyeti ve icazeti olmayan ehliyetsiz kimselerin kendi re'y, hevâ ve hevesleriyle muteber olmayan Kur'an tercüme ve yorumları yazmaları.

İslâm ahkâmının dört kaynağından üçünü inkâr ederek, kendi yorumlarına göre sözde bir "**Kur'an Müslümanlığı**" türetmek istiyorlar. İslâm ahkâmının dört kaynağı vardır. Kitap, sünnet, icmâ ve kıyas. Bunların üçünü inkâr edenler vahim ve dehşetli bir yanılığa içindedir. Onlar sapıtmışlardır ve sapıttırmaktadırlar.

Peygamber Efendimiz'i (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), Sünnetini, hadisleri devreden çıkartmak, sünneti yıkmak istiyorlar. Hâlbuki Sünnet dinimizin ikinci ana kaynağıdır. Sünnet yıkılınca ne fıkıh kalır, ne Şeriat, ne de din. Hâşâ: "Peygamber bir postacı idi, dini tebliğ ettikten sonra işi bitmiştir..." şeklinde bâtıl ve sapık bir felsefe yürütüyorlar. Dinde reformcuların, yenilikçilerin bazıları Peygamber Efendimiz'i (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) devreden çıkartmak; Sünnetsiz, fıkıhsız, şer'î ahkâmsız bir İslâm hümanizması türetmek istiyor. Sünnet ve hadisler giderse fıkıh ortadan kalkacak ve din yıkılmış olacaktır. Zındık biri: "Peygamber öldü, iş

bitti; siz benim yorumuma kulak veriniz..." mealinde konuşuyor. Bu ne demektir? Bu adam kendini Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz'in yerine koymak istemiyor mu? Fazla cesareti yok, açık konuşmıyor...

İslam'ın temeli olan Kelime-i Şehadette iki rükün vardır: Birincisi ALLAH'a iman etmek, ikincisi Peygamber Efendimiz'e (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) iman etmek. Zındıklar bu ikinci rükünü kaldırmak istiyorlar. Peygamber Efendimiz'in (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) emirleri, nasihatları, müjdelemeleri, uyardıkları, korkutmaları, öğütleri vahiydedir. Çünkü Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz din konusunda kendi hevasıyla konuşmaz; bu gerçek muhkem Kur'an âyetiyle sabittir. Peki, birtakım şahıslara ne oluyor ki, Peygamber Efendimiz'i (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), hadisleri, Sünnet'i devre dışı bırakmak istiyorlar?

Müslümanların, Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)i ve Sünnet'ini bırakıp, müsteşrik (oryantalist) bozuntusu reformcuları rehber ve kılavuz edinmesini istiyorlar. Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz bir postacıymış, dini tebliğ etmiş, işi bitmiş... Cin fikirli, şeytan bakışlı bir reformcu böyle söylüyor. Peki, Müslümanlar Peygamber Efendimiz'e (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) tabi olmayıp da kime tabi olacaklar? Reformcu açıkça söyleyemiyor ama Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz'i bırakın, bana tabi olun" demek istiyor. Adamdaki cüret ve cesarete bakın! Kurtuluş ve saadetimizin sebebi olan Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz'i bırakacağız, ne idüğü belirsiz bir reformcu şarlatana tabi olacağız, çok şükür aklımızı yitirmedik.

Reformcular, var güçleriyle Sünneti yıkmaya uğraşıyorlar. "Buhari'de mevzu hadis var" diyecek kadar ölçüyü elden geçiriyorlar. Ashab-ı Kirama saldırıyorlar. En fazla hadis rivayet eden kimdir? Ebû Hureyre (Radıyallahu Anh), O'na saldırıyorlar, O'nu çürütmeye çalışıyorlar. Bu reformcular, oryantalistlerden de gaddar ve zalim.

Müslümanların Sünnete bağlılıkları, hadis-i şeriflere güvenleri azalınca ne olacak? Fıkıh çökecek. Fıkıh çökünce ne olacak? Şeriat çökecek. Geriye ne kalacak? Kefere ve fecerenin istediği sulandırılmış, ılımlı bir din kalacak. Bu yeni dinin, indirilmiş (münzel) gerçek İslâm'la fazla bir ilgisi olmayacak.

Şeriatı ve fıkıhsız bir İslam çıkartmak istiyorlar. İslâm'ı Masonların, Siyonistlerin, Haçlıların, dinsizlerin razı olacakları beğenecekleri veya tahammül edebilecekleri bir şekle sokmak, yozlaştırmak istiyorlar. İslâm'ı İlahi bir din olmaktan çıkartıp, beşeri bir ideoloji hümanizma haline getirmek istiyorlar.

Afganistan'lı olmadığı halde kendisini Afganî gösteren, Sünnî olmadığı halde, takıyye yaparak Sünnî

postuna bürünen, Masonluğun en azılı şubesine mensup olan, İngiliz ajanı Blunt ile işbirliği yaparak meşru Halife Hakan Sultan Abdülhamid Hân'ı tahtından ve makamından indirmek isteyen maceraperest, aktivist, ihtilâlcı, yalancı, aldaticı Cemalüddin Afganî'yi Müslümanlara kılavuz ve kurtuluş rehberi olarak gösteriyorlar.

Fıkıhı ve mezhepleri temellerinden dinamitlemek için telif-i mezâhib yani mezheplerin hükümlerini, kolaylıklarını karışık olarak tatbik etmek propaganda yapıyorlar.

Şeyhülislâm Tokat'lı Mustafa Sabri, Düzce'li Muhammed Zâhid el-Kevserî, Beyrut'lu Yusuf İsmail en-Nebhanî, Mekke Şafî Reisü'l-Uleması Ahmed Şeyh Zeynî Dahlan gibi büyük Sünnî ulemayı dışlıyorlar; Onların yerine Musa Carullah, Mason Muhammed Abduh, O'nun öğrencisi Reşid Rıza ve benzeri yenilikçileri lanse ediyorlar.

Hadlerini aşarak kendi kafalarına göre bâtil ictihadlar yapıyor, yersiz fetva ve ruhsatlar veriyorlar. Bunlardan bazıları, Cennet'in kapıcısıymış gibi, kâfir ve müşrikleri ebedî saadet yerine dolduruyorlar. Birtakım sözde müfessirler, ALLAH'a oğul isnâd eden, O'ndan başka hiçbir ilâh bulunmadığı inancını ikrar etmeyen müşrikleri ehl-i cennet olarak gösteriyorlar. Nice sahih hadisle sabit olan ve İsa (Aleyhisselam)ın âhir zamanda nüzul edeceğini bildiren haberleri inkâr ediyorlar.

“Türkiye bölünmeli mi, bölünmemeli mi?” konulu bir açık oturum tertiplense, akli başında bir kimse böyle bir toplantıya katılır mı? Elbette katılmaz. Bazı konuların tartışması yapılamaz.

“İslâm dininde reform yapılsın mı, yapılmasın mı?” konulu açık oturumlar da böyledir. Hiçbir Müslümanın bunlara katılmaması gerekir.

Bazıları dinde reform, değişiklik yapılmasını istiyor. Bunları muhatap olarak kabul etmemeliyiz. Çünkü;

1- İslâm dini ilâhîdir, yâni ALLAH (Celle Celâluhû) tarafından tesis edilmiş, gönderilmiş mükemmel bir din ve nizamdır. İman edenler, ALLAH'ın (Celle Celâluhû) koymuş olduğu hükümleri olduğu gibi kabul ederler; bunlarda değişiklik, reform yapılmasını istemezler, isteyemezler.

2- Din hükümlerinde değişiklik ve reform istemek, ALLAH'ın (Celle Celâluhû) işine karışmak demektir ki, akli ve vicdanı olan hiçbir mü'min ve Müslim böyle bir edepsizlik yapmaz. Din bir bütündür. ALLAH'ın (Celle Celâluhû) koyduğu hükümlerin bir kısmını kabul edip de, bir kısmını etmemek, kişiyi mü'min olmaktan çıkartır. Din hükümleri ikiye ayrılır:

a- Müttefakun aleyh, yani üzerlerinde ittifak edilmiş kesin hükümler. İman esasları, namaz ve oruç gibi

ibadetler, kesin ayetlerle sabit olan muamelât hükümleri gibi. Bunlar da tartışılmaz.

b- Muhtelifün fih olan hükümler, yani üzerinde ittifak olmayan ihtilâflı konular. Bunlar esasa, usûle, ait değil, furuata (ayrıntılara) aittir. Hanefî mezhebine göre kan çıkmasının abdesti bozması, Şafî mezhebinde ise bozmaması gibi. Müslüman hangi fıkıh mezhebine bağlı ise onun hükmünü doğru olarak kabul eder. Lakin bu ihtilâflı konuları asla tartışmaz.

Birtakım dinsizler dinde reform yapılmasını istiyormuş... İstesinler. Biz onlarla tartışmaya girme tuzağına düşmemeliyiz. Dinde reformmuş!.. Dinin hangi hükmünde reform yapılabilir ki?

1- İtikada, inanca ait hükümlerde asla değişiklik ve reform olmaz.

2- İbadetlerle ilgili hükümlerde de reform olmaz. Malik b. Huveyrit (Radiyallahu Anh)den rivayete göre Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz: “**Beni nasıl namaz kılar görüyorsanız, siz de öyle namaz kılınız**”¹ buyurmuşlardır.

Mutlak müctehidler Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz'in namaz kılması ile ilgili kaynakları tedkik etmişler ve hükümlerini koymuşlardır. Kıyamet kopuncaya kadar da böyle kılınacaktır. Bir ara bazı şahıslar, camilere sıra konulmasını, mihraba bir piyano veya org yerleştirilmesini ve bazı kiliselerde olduğu gibi çalgılı âyinler yapılmasını istemişlerdi. Oturup da onlarla bu konuyu müzakere etmek, tartışmak cennet olmaz mı?

3- Kur'an'da ve Sünnet'te muamelât ile ilgili kesin hükümler vardır. Onlar da tartışılmaz. Müslüman inanır, tasdik ve kabul eder, inkârcı ise kabul etmez.

4- İslâm'ın ahlaka ait kesin hükümleri bulunmaktadır. Yalan söylemek, emanete hıyanet etmek, giybet yasaktır, haramdır. Bunlarda da reform olmaz.

İdeolojilerde, pozitif kanunlarda, insan aklıyla yapılan nizamalarda reform olur, bunlar konusunda tartışılabilir ama Yüce İslâm dininin hüküm ve müesseseleri konusunda tartışma olamaz.

Dinsizler reform istiyor, onların niyetleri malum. Müslümanların kafalarını karıştırmak, ayetleri kendi heva ve re'ylere ile yorumlayıp, İslâmî kültüre, akaid ve fıkıh bilgisine sahip olmayan halkı ve gençliği sapıtmak istiyorlar.

Geçmiş asırlarda yaşamış bunca müctehid, fakih, ulema, din imamı (önderi), allâme yanlış anlamışlar da, bu şahıslar doğru yorum yapıyorlarmış. Bunlara inananlar Mevlâlarını değil, belâlarını bulur.

Devamı Şubat sayısında...

1) Buhari: Ezan:18, No: 605, 1/226, Darakutni; Salat; No; 10; 1/346, İbn-i Hibban; Salat; No;2131; 5/503, İbn-i Hüzeyme; Salat; 48; Zh;397; 1/206.

OSMANLI

ADALET SİSTEMİNİN BOZULMASI II

IV-MERKEZİ OTORİTEYİ GÜÇLENDİRME EĞİLİMİ

Osmanlı Devleti -istisnaları bir yana- XV. yüzyıldan itibaren merkezîyetçiliği ön planda tutan bir devletti. Baştan beri kurumların oluşumunda merkezî yönetimin güçlendirilmesi amacı hâkim olmuş, bu yolda icralarda bulunulmuştur. Ordu mensupları ve devlet adamlarının kul ve devşirme kökenli kimselerden oluşması, kadınların tâyin ve denetiminin kazaskere sonraları şeyhülislâma- bağlı olması bunu sağlamaya yönelik uygulamalardı. Ancak

bu merkezîyetçilik hiç bir zaman katı bir biçimde devam etmemiştir. Mahallî hanedanların varlığını sürdürmesi ve yarı bağımsız birer yönetici-âyân haline gelişi, ulemâ sınıfının cemiyet içinde güçlü bir mevkiye sahip oluşu, tımar sistemi ve vergi toplama usulleri bu merkezîyetçi anlayışı yumuşatmaktaydı.

On sekizinci yüzyıldan itibaren merkezî otoritenin zayıflamasıyla merkezî yönetim her fırsatta

bunu tekrar güçlendirmeye teşebbüs etmiştir. Sultan II. Mahmud ve Tanzimat reformlarının fırkasında da bu maksat yatmaktadır. Ahmed Cevdet Paşa bu anlayışın hiç bir zaman bir istikrar üzere olmamasını tenkid etmektedir. Buna göre Tanzimat'tan sonra eskilerinde rastlandığını, günümüz yazarlarının da bunu gereksiz bir şekilde aynen tekrarladığını belirtir. Ancak dış baskının Osmanlı Devletini yeni bir sistem kurmaya iten birinci ve en mühim âmil olduğu inkâr edilemeyeceği gibi, muhafazakâr Osmanlı yöneticilerinin kendiliğinden böyle bir reforma kalkışacağını düşünmek oldukça zordur. Bununla beraber bilhassa Âli Paşa ve Cevdet Paşa gibi ileri görüşlü Tanzimat ricali, devlet müesseselerindeki bozuklukları görmekte, bunların düzeltilmesi için bir takım çalışmalar ve reform programları hazırlamaktaydılar. Avrupa'nın müdahaleleri, bu programların uygulamaya geçirilmesine müsait zemin hazırlamış, hattâ reformlara sürat kazandırmıştır.

Tanzimattan sonra adem-i merkeziyetçi anlayış terk edilerek, koyu merkeziyetçi bir siyaset takip edilmiş, arkasından mahzurlu bulunan bu usul bırakılarak, yine adem-i merkeziyetçiliğe dönmüştür. Bunda da sebat olunmayıp tekrar merkeziyetçiliğe meyledilmiş, devletin sonuna kadar böyle devam etmiştir. Davison ise bu tenkidi mükemmeliyetçi bir bakış açısı olarak değerlendirip, merkeziyetçilikte esnek olunmasını daha uygun bulmaktadır. Öte yandan Tanzimat'tan sonra çoğunlukla merkeziyetçi bir idareyi benimseyen Osmanlı bürokrasisinin böyle bir idarenin gereği olarak standart ve derlenmiş bir mevzuata sahip olması zorunluydu. Bu sebeple kanunlaştırma hareketine girişilmiş, bu da adliye teşkilâtını doğrudan etkilemiştir.

Kadılarının mensubu bulunduğu ulemâ sınıfı nitelikleri sebebiyle eskiden beri devlet içinde imtiyazlı bir mevkide yer almıştır. Bu sınıf, idareyi denetleyebilen başlıca otoriteydi. İdarenin her türlü tasarrufu meşruluk bakımından bu sınıfın tasdiğine muhtaçtı. Hükümdarlar tahtta kalabilmek, devlet adamları icraat yapabilmek için ulemânın desteğine ihtiyaç duyardı.

Kadılar her ne kadar merkezî idare tarafından tâyin ediliyorsa da yargılama ve hükümlerinde tamamen bağımsızdı. Öyle ki kendilerini tâyin etme ve görevden alma yetkisini elinde bulduran padişah, usulüne uygun olarak bakılmış bir dâvanın hükmünün değiştirilmesi yönünde emir verse,

kadı bu emri yerine getirmeye mecbur değildi. Öte yandan kadıların gelirlerini mahkeme harçları oluştururdu. Görevden alınsalar bile mensubu oldukları ilmiye sınıfının himâyesi altında müftülük veya müderrislik yapabilir ve bunun için tesbit edilen vakıf gelirlerinden mâişetlerini karşılayabilirlerdi. Bu da onları ekonomik bakımdan merkezden bağımsız duruma getirmekteydi. Ayrıca kadılar mahallî yöneticilerden tamamen bağımsız, doğrudan merkezle yazışabilme imkânına sahipti. Buna karşılık mahallî yöneticiler kadıların kararı olmaksızın ceza veremeyecekleri gibi, icraatlarında kadıların adli denetimi altındaydılar. Öte yandan kadıların da bir takım idarî görevleri vardı. Bir bakıma çoğu zaman idare adliye ile bir arada ve ikincisi birincisinin kontrolü altındaydı. İlmiye sınıfının, bu arada kadıların konumları merkeziyetçiliği zedeler görünse bile yargı bağımsızlığı bakımından olumlu bir nitelik taşımaktaydı. Ancak zamanla söz konusu sınıfta da çözülmenin baş göstermesiyle bu husus tabii olarak değişmeye yüz tutmuştur.

Kadılar arasında zulüm ve rüşvetin yaygınlaşmasının ne derece vahim bir netice doğuracağı ortadadır. Ulemâ, özellikle son devirlerdeki siyasî darbelerde pek de sevimli olmayan roller oynamıştı. Hattâ merkezî yönetime neredeyse alternatif bir nüfuzu vardı. Bu hususlar göz önüne alınarak ulemânın gücünün zayıflatılması düşünülmüştür. İşte bu sebeple Tanzimat'ın hemen öncesinde kadılardan adli vasıfta olmayan görevler alınmış; ardından adli otoriteleri de belli dâvalara inhisar ettirmek suretiyle daraltılmıştır. Kadılardan alınan bir takım adli işler, ilmiye sınıfı dışından merkezce tâyin edilen görevlilerin yer aldığı yeni mahkemelere verilmiştir. Sadece kadıların değil, mahallî yöneticilerin de klasik devirde hem yönetim, hem yargı, hem askerlik ve hem de mâliyeyle ilgili yetkileri vardı. Belli devirlerden itibaren merkeziyetçiliği zedelemeye başlayan bu duruma Sultan II. Mahmud zamanında son verilerek askerlikle ilgili işler müşir ve feriklere, vergi toplama işleri merkezden tâyin edilen muhassıllara, ceza kanunu çerçevesindeki yargı işleri taşra meclislerine verilerek vali ve diğer yöneticilerde yalnızca mülkî yetkiler kalmıştır.

Bu devirde valiler, taşra meclislerine danışmadan hiç bir iş yapamamaya başlamıştır. Bu durum onların da işine gelmiştir. Çünkü çoğu zaman konsoloslar valilere isteklerinin yerine getirilmesi

hususunda baskı yaparlar, valiler de ellerinde bir yetki olmadığını, tek yetkili idare merciinin söz konusu meclisler olduğunu bahane ederek kenara sıyrılmaya başlamışlardır.

V- TİCARİ GELİŞMELER

Sanayi devrimini **takip** eden yıllarda, XIX. yüzyılın başından itibaren Avrupa, ürettiği bol miktarda mallarına Pazar arama endişesiyle Osmanlı ülkesine yönelmiş ve pek çok Avrupalı tüccar Osmanlı ülkesinde ticaret yapmaya başlamıştı. Tanzimat'a tekaddüm eden günlerde Osmanlı Devleti ile başta İngiltere olmak üzere Avrupa Devletlerinden bazıları arasında büyük ölçüde bunların lehine hükümler içeren bir takım ticaret anlaşmaları imzalandı. Yabancı malların düşük gümrüklerle Osmanlı ülkesinde satılmasına imkân veren ve ecnebi tüccara büyük kolaylıklar sağlayan bu anlaşmalardan sonra dış ticaret daha da canlandı. Birçok ecnebi tüccar Osmanlı ülkesine akın etmeye, hattâ yerleşmeye başladı. Bir süre sonra bunlarla yerli kurallarına saygı gibi prensipleri içeriyorsa da, müsadere ve siyaseten kal! kurumlarını kaldırmak bakımından öncelikle ve esas itibarıyla devlet adamlarına yaramıştı. Böylece ilmiyeye karşı bürokrasi güç kazanıyordu. Halk temel hak ve hürriyetleri açısından zâten pozitif hukuk tarafından korunmaktaydı. Bu zamana kadar fiilen saray, sivil bürokrasi, yeniçeri ocağı ve ulemâ arasında paylaşılan ve sarayın bu sac ayağı arasında dengeyi temin ettiği devlet yönetimi, Tanzimat'tan sonra tamamen bürokratların eline geçmiştir. Artık bürokratlar -ordu ve ulemanın arada bir parlayan sınırlı nüfuzları göz önüne alınmazsa- devletin yegâne hâkimiydiler.

Sultan Abdülaziz'in tahttan indirilmesinin arkasında biraz da bürokrasi, ordu, ulemâ üçlüsünün, hâkim mevkilerini, son zamanlarda tekrar sivirmeye çalışan saray'a karşı koruma endişesi yatmaktaydı. Sultan II. Abdülhamid zamanında da ülke yönetiminde saray'ın hâkimiyeti yanında bürokrasinin nüfuzu da sürmüştü; ancak halifelik fonksiyonunun parladığı bu devre zarfında ulemâ tekrar eski nüfuzunu kazanma yolunda önemli mesafe almıştı.

İkinci Meşrutiyet'in ilânından sonra hâkimiyet ordunun eline geçmiş, bürokrasinin nüfuzu neredeyse sıfırlanmış, ulemânın nüfuzu da geçmiştekinden daha köklü bir biçimde kırılmaya çalışılmıştır. Bu sırada tüccar arasında çıkan özellikle

ticarî ihtilaflara hangi mercilerin nasıl bakacağı problemi doğdu.

Osmanlı Devleti'nde taraflardan birinin Osmanlı vatandaşı olduğu dâvalara bakma yetkisi münhasıran Osmanlı mahkemelerine **aitti**. Kadılar bu dâvalara İslâm hukuku çerçevesinde bakardı. Ancak ticarî dâvalarda işin mâhiyeti gereği bir takım örf ve âdet kurallarına başvurulması ve hükümün buna göre verilmesi söz konusuydu. İslâm hukuku buna elverişliydi. Ancak bahsi geçen dönemde kadılar, hızla gelişen ticarî hayatın getirdiği bu zorunluluklara ayak uyduracak durumda değildi. Çok sayıda devlete âit, çok sayıda ticarî örf ve âdet kuralını bilmek ve bunları gerektiğinde uygulamak kadılar için mümkün bulunmamaktaydı. Tüccarlar bu sebeple kadı mahkemelerinden kaçmaya, dâvâlarını hakemler marifetiyle gördürmeye başladılar. Bu da başka zorlukları doğurmaya başladı.

Hakeme müracaat ihtiyarı olduğu için, taraflar işlerine gelmediği zaman bunların kararlarını kabule yanaşmıyorlardı. Kaldı ki müslüman tüccar da çoğu kez yabancı örfleri bilmediği için zarara uğramaktaydı. Bunun için yabancı unsuru ticarî dâvalara bakmak için özel yargı mercilerine gerek duyuldu. İşte Tanzimat'tan sonra adliye alanındaki ilk reform sayılan ticaret mahkemeleri bu ihtiyaçtan doğmuştur.

II. ADLİYE REFORMLARINDA İZLENEN MODEL

1. NEDEN AVRUPA? NEDEN FRANSA?

XIX. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti asırlardır sürdürdüğü dışa kapalı hayat tarzını değiştirmek zorunda kalmıştı. Türkiye, sanayi devrimini gerçekleştiren Avrupa'nın ucuz sanayi ürünleri için en elverişli pazar olarak görünmekteydi. Bu sebeple Avrupalı tüccarlar Osmanlı ülkesine yayılmaya başlamıştı. Bu arada peşpeşe gelen mağlubiyetler Osmanlı hükümetini askerî konuda başarılı görünen Avrupa ülkeleriyle temasa zorladı. Buradan uzmanlar getirtilerek ordu eğitime çalışıldı. Yurt dışına öğrenciler gönderildi; dönüşlerinde bunlara devletin üst kademelerinde görev verildi.

Bozulduğu düşünülen müesseselerin ıslahı için her zaman bir ilham kaynağına ihtiyaç vardır. Burada umumiyetle daha üstün olduğu düşünülen bir sistem örnek alınır. Tanzimat reformları için de

aynı durum söz konusu olmuştur. Avrupa daha iyi olduğu için değil, güçlü olduğu için örnek alınmıştır. Yine İlber Ortaylı'nın tabiriyle Batı, hayranlık değil, zorunluluk sebebiyle taklit edilmiştir. Nitekim Tanzimat devrinin muhafazakârlığı tartışmasız ismi Cevdet Paşa'nın bu devir reformlarında baş rolü oynaması dikkat çekicidir, Tanzimat'a tekaddüm eden yıllarda Kaptan-ı Derya Halil Paşa'ya atfolunan "Eğer Avrupa'yı taklitle isti'câl etmezsek, Asya'ya çekilmeğe mecbur olacağız" sözü de bu mecburiyeti ifâde eden bir başka örnektir. Bâzı işlerin düzgün gitmediğini gören ve bunların ıslah edilmesi gerektiğini düşünen, öte yandan bu yolda dış baskıya mâruz kalan Tanzimat ricalinin önünde örnek olarak Avrupa'nın en güçlü dört devleti vardı: İngiltere, Fransa, Avusturya ve Rusya. Bunlardan Fransa tercih edildi ve bundan sonra ardı arkası kesilmeyecek reformlarda, bu arada adli yeniliklerde bu ülke sistemi örnek alındı. Aynı şey Mısır için de söz konusu oldu. Mısır da bu devirde yaptığı ve Osmanlı Devleti için de teşvikçi rol oynayan reformlarda Fransa'yı örnek aldı. Neden acaba farklı halkları bünyesinde barındıran imparatorluklar olmak itibariyle Osmanlı Devleti'ne daha çok benzeyen Avusturya, Rusya veya İngiltere değil de millî bir devlet sayılan Fransa tercih edildi?

Osmanlı Devleti ile Fransa arasındaki ilişkilerin çok eskilere dayandığı ve oldukça dostâne devam ettiği bilinir. Kanuni Sultan Süleyman devrinde Fransa kralı I. François'nın Alman imparatoru Charles-Quint'e karşı desteklenmesiyle başlayan bu ilişkiler, Osmanlı Devleti'nin Fransa'ya bir takım imtiyazlar tanımasıyla daha da vasıflı hal almıştır. Fransa, Osmanlı Devleti'nin de düşmanı olan Habsburg Avusturyası ile düşmandı. "Düşmanımın düşmanı dostumdur!" prensibi, iki ülke arasında yakınlık meydana getirmekteydi. Kral XIV ve XV. Louis devirlerinde bu ülkeye elçiler gönderilmiş, iki ülke arasındaki ilişkiler daha da gelişmişti. Sultan III. Selim zamanında yapılan reformların ağırlığını askerî reformlar oluşturuyordu ve bunlarda Fransa'dan ilham alınmıştı. Bunun sebebi de padişahın o zamanlar Fransa'nın askerî başarılarından oldukça etkilenmiş olmasıydı. Daha şehzadeliğinde Fransa kralı ile mektuplaştığı ve Fransız monarşisine hayran olduğu söylenir. Bununla beraber Fransa ile ilişkiler ihtilâlden sonra da devam etmiştir. Yeni kurulmaya çalışan Osmanlı ordusunu Avrupa usullerine göre eğitmek üzere bu ülkeden öğretmen subaylar getirildi.

Hâlâ monarşiyle yönetilen ve ihtilâlin kendi ülkelerine de sıçrayacağından korkan diğer Avrupa devlet temsilciliklerinin tepkilerine rağmen Babıâli ihtilâl hükümetini tanımıştı. Şüphesiz Fransa'da ihtilâl ve monarşinin yıkılması Avrupa devletlerini parçalayacağı için -hiç değilse kısa vâdede- Osmanlı Devleti'nin işine geliyordu. Ancak muhafazakâr Osmanlı ricalinin, din aleyhtarını tutumu sebebiyle Fransız ihtilâlini tasvip ettiği söylenemez ve ihtilâlin yaydığı düşüncelerden etkilenmesi beklenemezdi. Bununla beraber Gülhâne Hatt-ı Hümayunu'nda öngörülen vatandaşların eşitliği prensibinin Fransız ihtilaliyle yayılan düşüncelerden biri olduğu düşünülürse, Tanzimat'ın bu yoldaki reformlarında Fransa'dan ilham aldığı sonucuna varılabilir. Kaldı ki Tanzimat reformlarını Türkiye'de laiklik yolunda atılan adımlar olarak görenler vardır. Bu görüşü benimseyenlere göre, laiklik Fransız ihtilâli ile revaç bulunmuş bir sistem olduğuna göre Fransız örneğinin Tanzimat reformlarına model teşkil etmesi tabii görünmektedir.

İhtilâl sonrası Fransa'da, ihtilâlin yetiştirdiği General Napoleon Bonaparte zaferden zafere koşuyordu. Ülkesindeki isyanları bastırarak, arkasından İtalya'yı fethetmişti. 1798 yılında İngilizlerin Mısır'daki ağırlığını kırmak maksadıyla buraya yaptığı çıkartma fiyaskoyla sonuçlanmıştı ama, Osmanlı hükûmetine karşı dostâne hisler beslediğini, yegâne niyetinin İngilizleri sindirmek olduğunu, bunun Osmanlı Devleti için de hizmet olacağını her fırsatta dile getiriyordu. Hattâ Napoleon'un gizlice müslüman olduğu iddiası bile yayılmıştı. Bu göstermelik durum da Osmanlı kamuoyunun Fransa aleyhine dönmesine engeldi. 1795 yılında Sultan III. Selim'in talebi üzerine Fransa'dan Osmanlı ülkesine gönderilecek askerî müşavirlerin arasında yer almak için başvurduğu, ancak son anda kralcıların isyanını bastırmak maksadıyla geri kaldığı bilinen General Bonaparte, sırasıyla konsül ve daha sonra imparator olarak Fransa'nın başına geçmişti, İngiltere'yi sindirmiş, Avusturya ve Rusya'yı yenerek neredeyse bütün Avrupa'ya hâkim olmuştu. Bu eski müttefikin Avrupa hâkimiyeti, muhtemelen Osmanlı Devleti'ni de etkilemişti. Bu arada Napoleon ülkesinde bir dizi reforma girişmiş, bundan hukuk ve adliye de nasibini almıştı. Mahkemeler yeniden düzenleniyor, yeni adli merciler kuruluyordu. *Code Napoleon* diye de bilinen Fransız medenî kanunu da bu devirde hazırlandı.

İmparator'un reformlarında Mısır'da görüp incelediği adli ve hukukî yapıdan etkilendiği söyleniyordu. Bu iddia daha çok Fransız adli kurumlarının kendi ülkelerinde de kabul edilmesini isteyen doğulu aydınlar tarafından dile getiriliyor ve böylece kamuoyu etki altında bırakılmak isteniyordu. Nitekim öyle de oldu. Madem ki Fransız modeli İslâm orijinliydi, Osmanlı Devleti ve daha sonra bundan ayrılan bütün müslüman devletler, bu arada Mısır, adli reformlarında Fransız sistemini model aldılar. Ne de olsa "hikmet müminin yitik malıydı, nerede bulsa alırdı!"

Klasik devirde Fransa ile diplomatik ilişkiler de oldukça sıkı fıkıydı. Fransız elçiler Osmanlı ülkesine gelir, Osmanlı elçileri de Fransa'da büyük ilgi görürdü. Sultan III. Selim zamanında Osmanlı Devleti Avrupa'da daimî elçiler buldurmaya başladı. Eski dost Fransa'da da bir temsilcilik kuruldu. Bu temsilciliklerde çalışan memurlar öncelikle o zamanın diplomasi dili olan Fransızca'yı, Avrupa kültürünü, sosyal ve siyasî kuruluşlarını öğrendiler. Batı'yı yakından tanıma fırsatı bulan bu temsilciler vatanlarına döndüklerinde yapılan reformlarda önemli rol oynamışlardı.

XVIII. yüzyılın sonlarında Avrupa ile ticaretin artması üzerine çok sayıda Avrupalı tüccar Osmanlı ülkesine yerleşmişti. Bunlar genellikle Selanik, İzmir, Beyrut gibi liman şehirlerinde otururlar ve kendilerine *Levanten* denirdi. (Levent, Doğu Akdeniz sahillerine verilen isimdir.) Halk bunları *Tatlı Sn Frengi* olarak anmaktaydı. Bu ecnebi tüccarın çoğunluğu Osmanlı Devleti'nin en çok dostâne ilişkiler içinde bulunduğu Fransa'dandı. Bunlar da yakın bir gelecekte gerçekleştirilecek reformlarda Fransa'nın model alınmasına etki etmiş olabilirler.

Sultan III. Selim ülkesinde merkezîyetçi bir yönetim oluşturmak istiyordu. Bunun için de en güzel örnek Fransa'ydı. Sultan II. Mahmud da bu yolda yürümüş, Tanzimat ricali de aynı endişeyle hareket etmiştir. Fransız sistemi, ihtilâl sonrası kurulmuş olmasına rağmen, devrimci (revokationist) olmaktan ziyâde evrimci (evolutionisi) bir vasıflaydı. Krallık döneminin kurumları, belli nisbetlerde düzenlenerek yeni bir sistem haline getirilmişti. Bu muhafazakâr yapıyla da Tanzimatçılar tarafından Osmanlı reformlarına en uygun örnek sayılması doğaldı. Dolayısıyla İlber Ortaylı'ya göre Tanzimat reformcularının gönlünde Fransa'nın özel bir yeri yoktu ve Fransız hukukî ve siyasî düşüncesi pratik sebeplerle kabul edilen

hukukî mevzuatla Osmanlı ülkesine girmiştir.

Sultan II. Mahmud, yurt dışından öğretmen getirmektense, Mısır valisi Mehmed Ali Paşa'nın yaptığı gibi, buraya öğrenci göndermeyi tercih etmişti. 1827 yılında gönderilmeye başlanan bu öğrencilerin de büyük ekserisi için Fransa seçilmişti. Dolayısıyla bu ülkenin dilini, kültürünü iyice öğrenmiş, siyasî ve sosyal kurumlarını tanımışlardı. Ülkelerine dönüşte Tanzimat reformlarında önemli roller oynayacak olan kişiler, tabii olarak yakından tanıdıkları ve bildikleri Fransız örneğine göre hareket edeceklerdi. Öte yandan Fransız devlet adamları da bunları ülkelerindeyken tanıdığı için onlara baskı yapmış ve hattâ kolayca hulûl edebilmişlerdir.

Bu arada Tanzimat'ın ikinci devresinde mutlak söz sahibi olan Ali ve Fuad Paşaların müfrid Fransız hayranlığına da dikkat çekmek yerinde olur. Öyle ki bunların söz sahibi oldukları devre -ki Sultan Abdülaziz saltanatının büyük bir kısmını tutar. Tanzimat'ın Fransız devresi diye adlandırılmıştır. Bu devrede İngiltere belki çok güçlüydü ama Fransa da ondan geride değildi. Kaldı ki İmparator III. Napoleon zamanının en parlak hükümdarlarından birisiydi. Güçlü olanın örnek alınması ise oldukça **doğaldı**, Âli ve Fuad Paşa'ların selefi olan Reşid Paşa'da da her ne kadar İngiliz taraftarı ise de Fransız etkisinin izlerini görmek mümkündür. Reşid Paşa'nın Fransa'dayken Fransa kralı Louis Philippe'in oğlu Prens de Joinville ile ülkesinde gerçekleştirilmeyi düşündüğü reformlar konusunda görüşüğü bilinir. Yine Reşid Paşa Fransa'da görevli bulunduğu sırada pek çok Fransız entellektüel (veya öyle geçinenleri) ile ahbaplık kurmuş, hükümete geçince bunları ülkesine çağırıp görüşlerinden yararlanmayı ihmâl etmemişti. Barachin adında Fransız ihtilâli hayranı bir doktorun başlarını çektiği doktor, avukat, gazeteci, fen ve edebiyatçılardan oluşan bu maceraperestler, Fransa'da bedava politikacılık yaparken, Türkiye'de yüksek maaşlarla ıslahat işlerinde müşavir olarak görevlendirilmişlerdi. Bunlar çeşitli nezâretlere karşılık birtakım komiteler kurarak lâyhalar düzenlediler. Fransız elçisinin destek olduğu, hiç değilse ses çıkarmadığı bu kimselerin işlerine, zamanın padişahı önce gülmüş, sonra kızmış, bunun üzerine hepsi ülkelerine geri gönderilmişti. Bu grup ülkede kayda değer bir şey yapmamakla beraber Tanzimat reformlarında Fransız etkisinin derecesini göstermesi bakımından kayda değerdir.

1867 yılında Sultan Abdulaziz davet üzerine Fransa ve İngiltere'ye kısa süreli bir seyahatte bulunmuştu. Bu seyahat, bir Osmanlı hükümdarının sefer maksadıyla olmaksızın ilk defa yurt dışına çıkışıydı ve geleceğin hükümdarı olacak iki şehzade Murad ve Abdülhamid Efendiler de refakat ediyordu. Seyahatin gayesi siyasîydi ve hükümetin Girit meselesi sebebiyle bozulan itibarını güçlendirmek, öte yandan Avrupa'daki güçler dengesini Osmanlı Devleti lehine değiştirerek muhtemel Fransız-Alman ve Fransız-Rus ittifakını önlemektir. Padişahın bu seyahati oldukça parlak geçti. Gezdiği ülkelerin parlak askerî durumu ile eğitim ve ulaşımdaki yenilikler Sultan Abdulaziz'i oldukça etkilediği gibi, bu ülkelerdeki siyasî ve idarî müesseseler de dikkatini çekmişti. Siyasî sistem olarak iki uç teşkil eden despotik monarşik Alman imparatorları ile meşrutî monark İngiliz kraliçesinin arasında liberal bir hükümdar niteliği taşıyan Fransa imparatorunun mevkii, muhtemelen padişah üzerinde daha mühim bir tesir uyandırmıştı. Bu sebeple padişahın dönüşüyle, bilhassa adlî sahada yapılan reformlarda Fransız sisteminin ciddi tesiri olduğu söylenebilir. Hattâ Meclis-i Ahkâm-ı Adliye iki organa ayrılarak bunlardan birisi Fransa'daki *Conseil d'Etat* örneği doğrultusunda Şurâyı Devlet adıyla kanunları hazırlamak ve danışma meclisi fonksiyonu icra etmek üzere; Fransız temyiz mahkemesine (*Cour Cassation*) benzeyen ikincisi ise Divan-ı Ahkâm-ı Adliye adıyla temyiz mahkemesi olarak görevlendirilmişti.

1856 tarihli Islahat Fermânı'nın ilânından sonra ülkenin bazı yerlerinde, bu arada Cebel-i Lübnan sancağında etnik çatışmalar meydana gelmişti. Burada Dürzî ve Marunîler çatışmıştı. İngilizlerin desteklediği Dürzîlere karşılık Marunîlere Fransa sahip çıkıyordu, çünkü Marunîler Fransa ile aynı mezhepten, Katolik mezhebendendi. Kaldı ki Fransa bu bölgede ta Haçlı seferlerinden kalma bir hakkı olduğu iddiasındaydı. Sonuçta 1861 yılında devletlerarası bir konferans toplanarak Lübnan'a Marunîlerin ağırlıkta olduğu bir otonomi tanınmış, bu arada idarî ve adlî kurumları da yeniden düzenlenmişti. Görünüşte halkın çoğunluğunu oluşturan Marunîler ve dolayısıyla Fransa zafer kazanmış olduğu için bölgenin adliyesi de ister istemez Fransız örneğine göre düzenlendi. Lübnan adlî ve idarî reformları daha sonra ülke çapında yaygınlaştırılınca, Osmanlı adlî sistemi bir anlamda Fransa'dakinin bir kopyası durumunu almıştı.

Nitekim 1864 yılında Vilâyet Nizâm-nâmesi çıkarılmış ve ülkenin idarî teşkilâtı Fransız örneğine göre düzenlenmişti. Öyle ki ülke Fransa'daki *department*'lerin karşılığı olarak vilâyet, *arrondissement*'lerin karşılığı olarak liva ve *canton*'ların karşılığı olarak kazalara ayrılmıştır. Osmanlı Devleti'nde klasik devirde ve Tanzimat'ın ilk yarısında adliye hep idareyle paralellik taşıdığı için Tanzimat reformları da hep bu yönde devam etmişti. Bu sebeple idarî reformlarda Fransız sistemi örnek alınınca, adlî reformların da bu örneğe göre yapılması gerektiğinde şüphe yoktu.

İkinci Meşrutiyet'in ilânından hemen sonra Kont Ostroioğ (1867-1932) adında bir gayrimüslim hukukçu Adliye Nezâreti hukuk müşavirliğine getirilmişti. Polonya asıllı bir Fransız olan Kont, Paris'te hukuk doktorasını tamamladıktan sonra 1894 yılında Düyun-ı Umumiyye idaresinde çalışmak üzere Fransa hükümeti tarafından İstanbul'a gönderilmişti. Bu kimse İslâm-Osmanlı hukukuna da biraz âşinâydı. Bu göreve getirildikten sonra Osmanlı hukukunun ve özellikle adliye teşkilâtının ıslahına dâir projeler hazırlamış ve 1914 yılında Adliye Nâzırı Necmeddin Molla ile anlaşamayarak bu görevinden istifa etmiştir. Bu zamana kadar adliye örgütü alanında yapılan reformlarda, özellikle sulh mahkemeleri adıyla yeni yargı mercilerinin kuruluşunda büyük rolü olmuştur. Bu sebeple sözü edilen devirde de adliye reformlarının Fransız ilhamıyla gerçekleştiğini söylemek bu bakımdan da yanlış olmayacaktır.

O sıralarda İngiltere de en az Fransa kadar güçlü ve dünya siyasetine hâkimdi. Bu sebeple Tanzimatçıların İngiliz sistemini örnek almaları beklenirdi. Tanzimat'ın babası sayılan Reşid Paşa burada uzun zaman kalmıştı ve İngiltere'ye aşırı sempati besleyen bir devlet adamıydı. Öte yandan klasik dönem Osmanlı siyasî, idarî ve adlî sistemiyle daha yakın benzerlikler taşımaktaydı.

Kral VIII. Henry'nin Kanunî Sultan Süleyman döneminde Osmanlı ülkesine bir heyet göndererek adlî ve idarî sistemi incelettirdiği, bunların verdiği raporlar doğrultusunda ülkesinde reformlara giriştiği düşünülürse, İngiliz sisteminin örnek alınması belki daha uygun bir çözüm olabilirdi. Ancak Tanzimat ricali, siyasî rejimi meşrutî monarşi olduğu için İngiltere'den uzak durmuşlardı. Halbuki Osmanlı Devleti zâten o yola girmişti ve sonuçta meşrutiyet kaçınılmazdı. Öte yandan Fransız ihtilâli hürriyetçi vasfıyla Tanzimat entellektüellerini

belki etkilemişti, ama ihtilâl sonrasında Fransa'nın etkisinde bulunanların hemen hepsi, hürriyetçi olmak şöyle dursun, oldukça despot kimselerdi. İngiltere ise öyle değildi. Burada devlet idaresinde halka dayanan hükümetin ağırlığı vardı. Tanzimat devrinde ise Osmanlı Devleti'nin yönetimi bürokratların elindeydi, bunların arkasında da bir halk desteğinden söz etmek mümkün değildi. İngiltere zâten hiçbir zaman -sömürgelerinde bile- kendi adli ve idarî sisteminin kabul edilmesi yönünde bir empozede bulunmamıştı. Çünkü bu ülkede Fransa'nın ihtilâl sonrası idealizminden eser yoktu.

İngiltere bu devirde koyu bir emperyalist siyaset takip ediyordu. Hiçbir ülkeye siyasî, idarî ve adli sistemini ihraç etmek, kültür empozesinde bulunmak gibi bir endişe taşımamaktaydı. Kaldı ki meşrutî yönetimin köklülüğü dışında Fransa gibi empoze edecek bir şeyi yoktu. Hukukî kurumlar halkın ihtiyaçlarına cevap veremeyecek kadar köhneleşmişti. Ülkesinde azınlıklar, özellikle Yahudi ve Katolikler hemen hiçbir hakka sahip değildi. Sömürgeleri daha da kötü durumdaydı. Tam manâsıyla iktibasa elverişli yazılı bir hukuk sistemi bulunmamaktaydı. Öte yandan ülkede meşrutî gelenek iyice yerleşmişti ve bu sebeple mutlakiyetten tâviz vermek niyetinde olmayan Osmanlı ricâli için İngiliz sistemi ideal bir örnek teşkil edemezdi. Kaldı ki İngiltere merkezîyetçi bir devlet de değildi. Halbuki Tanzimat devri Osmanlı reformlarının sebeplerinden birini ve esas özelliğini merkezî otoritenin güçlendirilme temayülü teşkil ederdi. Bu dönemde adli ve idarî reformlar bakımından Osmanlı Devleti için en uygun örnek belki de Avusturya idi. Avusturya ile Osmanlı Devleti arasında bir çok bakımdan benzerlikler söz konusuydu. Daha Sultan III. Selim devrinde Viyana'ya elçi olarak gönderilen Ebû Bekir Râtib Efendi buradan bir seyahatname ile dönmüş, Avusturya'nın bütün siyasî, sosyal ve bu arada adli kurumlarını mufassal şekilde gözler önüne sermişti. Avusturya bir bakımdan Avrupalı sayılmakla beraber, ne de olsa Doğu'ya ve Osmanlı Devleti'ne daha yakındı. Her ikisi de çeşitli din ve ırklardan halkı bünyesinde barındıran mutlak birer monarşiydi. En önemlisi de Avusturya modern merkezîyetçi bir anlayışla yönetiliyordu ki bu Tanzimat dönemi Osmanlı reformlarının en önemli sâiklerinden biriydi. Ancak Avusturya uzun yıllar Osmanlı Devleti'nin düşmanıydı. Pek çok eski Osmanlı toprağı Avusturya hâkimiyeti altında bulunuyordu. Koca Macaristan, yüz elli yıllık Osmanlı vilâyeti bugün Avusturya'nın elindeydi. Avusturya,

bu da yetmezmiş gibi dört yüz yıllık Türk toprağı ve halkı da Müslüman olan Bosna-Hersek'e önce göz dikmiş, sonra da işgal etmişti. Bu sebeple gerek hükümette ve gerekse kamuoyunda bu devlete karşı nefrete varan bir antipati vardı. 1854 Kırım Savaşı'nda da Avusturya müttefikler arasında yer almamıştı. Kaldı ki Avusturya'nın merkezîyetçiliği zayıftı, Osmanlı ricalinin kafasındaki merkezîyetçilik imajıyla her bakımdan örtüşmüyordu.

Avusturya ne de olsa bir Orta Avrupa ülkesiydi. Batı medeniyet ve kültürünün beşiğı sayılan Fransa dururken, örnek alınmaya lâıyk sayılamazdı. Avusturya'nın dünya çapında ünlü ve başarılı devlet adamı Şansölye Prens von Metternich, zâten Osmanlı Devleti'ne yapacağı reformlarda hiç bir ülkeyi örnek almadan, kendi millî bünyesine göre hareket etmesini tavsiye ediyordu. Bununla beraber Tanzimat reformlarının Avusturya'dan hiç etkilenmediğı de söylenemez. Tanzimat ricalinin fikir yapısı ile Metternich'inki arasında pek fark yoktu. Nitekim Sadık Rifat Paşa'nın ünlü reform lâıyhasında Metternich'ten ve O'nun aydınlanma despotizmi görüşünden etkilendiğı görülmektedir. Reşid Paşa'nın da, Tanzimat Fermanı ve onu izleyen reformlarda liberal Lord Canning'in yanısıra Yunan meselesinde Osmanlı Devleti'ni destekleyen tutucu Prens von Metternich'den de etkilendiğı ileri sürülür. Gerçekten kendisinin Viyana'da Avusturya şansölyesiyle görüştüğü bilinmektedir. Tanzimat ricali bakımından bu dönemin revaçta görüşü Osmanlıcılıktı. Bu da hangi dinden ve ırktan olursa olsun bütün Osmanlı te'basının kanun önünde eşitliğı prensibiydi. Avusturya'da bu görüşe paralel olarak *Kaiserreich nationalismus* hâkimdi.

2. SEÇİM İSABETLİ MİYDİ?

Fransız adli ve idarî sistemi zamanının en mükemmel sistemi sayılabilir. Bu sistem Fransa da pek problem doğurmadan uygulanmaktaydı. 17 Haziran 1879 tarihli Osmanlı adli teşkilât kanunu, adetâ 24 Ağustos 1790 tarihli Fransa teşkilât kanununun kopyası gibiydi. Nitekim Fransa'da *arrondismenûs*daki birinci derece mahkemesi mukabilinde, Osmanlı Devleti'nde her kazada böyle bir mahkeme kurulmuştu. Fransa'da yargı iki dereceli olup vilâyetlerdeki eski *parlamenûzrm* yerine, yargı çevresi birkaç *departinnenn* içine alacak şekilde istinaf mahkemeleri vardı. Osmanlı sisteminde de bunların karşılığı her vilâyette bir istinaf mahkemesi oluşturulmuştu. Fransa'nın başşehrinde bir

temyiz mahkemesi bulunduğu gibi, Osmanlı başşehrinde de bir temyiz mahkemesi kurulmuştu. Aynı yıl Usul-i Muhakemat-ı Cezaiye Kanunu Fransız örneğinden iktibas edilmiş, Usul-i Muhakeme-i Hukukiye Kanunu'nda da Fransız mevzuatından yararlanılmıştır.

Birbirinin neredeyse aynısı olan bu iki sistem, Fransa'da gayet iyi yürüdüğü halde, daha sonra uygulandığı Osmanlı Devleti için ne yazık ki aynı şey söylenemez.

Aynı sistem iki ayrı ülkede çok farklı sonuçlar doğurmuştur. Fransa'da adaletin dağıtılması konusunda kimse şikâyetçi değilken, Osmanlı adliyesinden -içte ve de dışta- memnun olan yoktu. Öncelikle işaret edilmelidir ki, Fransa'da yeteri sayıda ehil hâkim yetiştirilmesine ve hâkimlik mesleğinin iyileştirilmesine çok önem verilmişti. Hâkimlerin seçilmesi, maaşları, terfileri hakkında Birinci İmparatorluk devrinden itibaren çok önemli tedbirler alınmış, bunlar istikrarlı bir şekilde sonra da devam etmişti. Osmanlı hükümeti ise bu konuda oldukça ihmalkâr davranmıştı. Yeterince ehil hâkim bulunmazsa, en iyi adlî sistem kurulsa bile bunun bir değeri olmadığı aşikârdır. Osmanlı Devleti'ndeki yargı çevreleri Fransa'dakilerden kat kat fazlaydı. Buna karşılık Fransız hukuk fakültelerinde binlerce öğrenci okumaktaydı. Fransa'nın ekonomik durumunda bilhassa imparatorluk dönemi fetihleriyle sağlanan rahatlık da gözden uzak tutulmamalıdır. Adaletin iyi işlemesi ile ekonomik refah arasında yakın ilişki olduğu inkâr edilemez. Ayrıca iki kanun arasında bir asırlık zaman farkı da zikre değer.

Fransız teşkilât kanunu oldukça eski bir kanundu. Fransa'da sık sık yapılan değişikliklerle sistem zamana uydurulabilmişti. Ancak Osmanlı Devleti için bu söz konusu olamamış, Osmanlı adlî sistemi yüz yıl öncesine âit bir modelin taklidinden öteye geçememiştir. Fransız sisteminin uzun bir tecrübe dönemi yaşadığı, Osmanlı adliyesinin ise bundan mahrum olduğu, Fransız örneğini yüz yıl geriden izlediği söylenebilir. Öte yandan iki ülke arasındaki siyasî ve diğer birçok farklılık, iki sistemin aynı derecede başarıyla uygulanmasına engel olmuştur. Fransız sistemi bir yandan ihtilâlin doğurduğu bir sistemdi ve oldukça hürriyetçi esaslar ihtiva etmekteydi. Diğer yandan da getirilen bütün kurumların eski Fransız hukukî ve adlî geleneklerine dayalı bir temeli vardı. Osmanlı ülkesi için bunlar son derece yeniydi.

İkinci Meşrutiyet devri sadrâzamlarından ve İslamcılık cereyanının önde gelen temsilcisi kabul edilen Mısırlı prens Said Halim Paşa 1919 yılında yazdığı bir eserinde diyor ki; "Adalet sistemini ıslâh etmek için Fransa adalet sistemini esas aldık. Halbuki Fransız cemiyeti, bizimkine aslâ benzemeyen, aslı ve menşei, ruh hâli, âdetleri ve gelenekleri, irfanı ve medeniyet seviyesi ile bizden pek farklı olan, ihtiyaçları ise çok ve çeşitli bulunan bir cemiyetti. Fransız adalet sistemi mükemmel oluşu ile bizi cezbettti. Bu da, bizce kabul olunması için kâfi görüldü. Halbuki kimse, Fransa'ya hiçbir şekilde benzemeyen bizimki gibi bir memleket için bu sistemin uygun olup olmadığını düşünmedi. Bu tarzda icra eylediğimiz adliye ıslâhatının da bunca seneler çalıştıktan sonra mâlûm şekilde ve hiç derecesinde neticeler vermesi şaşılacak bir şey değildir."

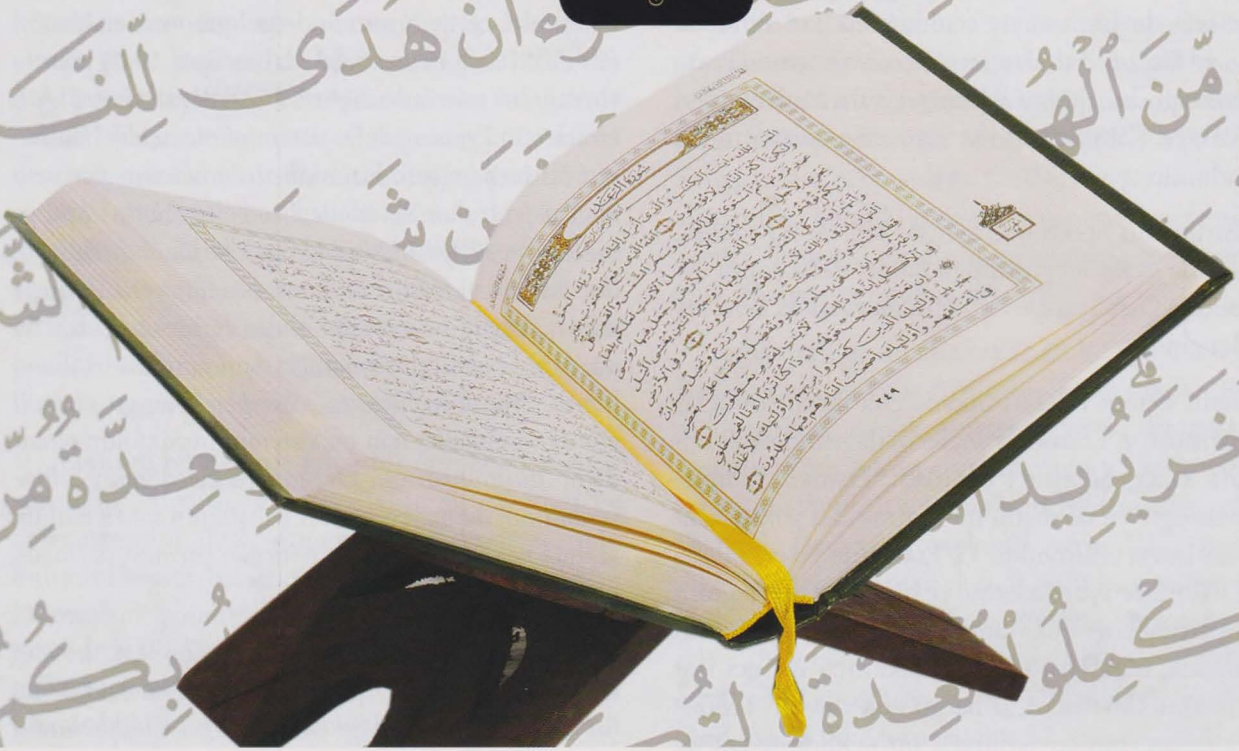
Yine Said Halim Paşa diyor ki: "Bu yeni kurulanlar (mahkemeler) ise, Fransız mahkemelerinden üstünkörü alınmış olduklarından, getirildikleri muhiti ile hiç ilgisi yoktu. Memleketimize Fransa'nın kendisi kadar yabancı idiler." - O halde, madem ki Tanzimat reformları kaçınılmazdı, o halde şu veya bu devletin numune alınmasının veya millî karakterde olmasının esasen pek önemi yoktur. Hele reformcuların bu işi kerhen yaptıkları düşünülürse. Ancak şu kadar ki, daha önce de geçtiği üzere Osmanlı sistemine yakınlığı sebebiyle, İngiltere modelinin seçilmesi, belki uzun vadeli bir fayda temin edebilirdi.

Rusya ise zâten ezeli Osmanlı düşmanıydı. Bu yüzden Tanzimat ricali için örnek teşkil etmesi aslâ düşünülemezdi. Modernleşme çalışmalarına radikal biçimde yüz elli yıl önce başlayan Rusya, Osmanlı Devleti için kaba-saba bir doğuluydu. Öte yandan Rusya'nın Osmanlı reformları için öne sürdüğü tez adem-i merkezîliğe dayanıyordu ki, bu da zâten o dönem Tanzimat zihniyeti için en son kabul edilebilecek görüştü.¹

Sevgili Arifan okuyucuları!

Uzun uzadıya sunmaya çalıştığımız Osmanlı devrinde adalet sisteminin bozulmasıyla ilgili dökümanlarda gördüğümüz gibi Tanzimat aydınları hep Hıristiyan ülkeleri araştırmış idari ve hukuk sistemini bu can düşmanı haçlı devletlerinden ithal etmiş fakat öze dönerek Fatih, Yavuz, Kanuni döneminin o muhteşem adalet sistemini uygulamayı hiç düşünmemiştir.

1) Prof. Dr. Ekrem Buğra Ekinci.

HAKİKATİ İNKÂR MI KÂFİR OLMAK MI?

Geçen sayımızdaki, İMANIN ŞARTLARINDA REFORM MU VAR? başlıklı yazımızda, DİB yayınlarından **Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tesir** isimli eserde, imanın şartının ehl-i kitap / Hristiyan ve Yahudiler için adeta ikiye indirildiğine temas etmiştik. Tefsirde, bu iddia Bakara sûresinin 62. âyetinin açıklaması sündürülerek ileri sürülmektedir.

Kur'an Yolu isimli eser, bu iddiasını okuyucularının zihninde iyice yerleştirmek için her vesileyle aynı konuya geri dönmektedir. Meselâ Âl-i İmran sûresi 111. âyetin tefsirinin son cümlesinde, "...imanın içeriği hakkında değişik yorumlar yapılmıştır" denilip okuyucu hem imanın şartının kaç olduğu hakkında tereddüde düşürülmekte hem de aynı yere tekrar yönlendirilmektedir.

Kur'an Yolu'nun bu yönlendirme cümlesi şöyle: (Kur'an-ı Kerim'de Ehl-i kitaba nisbetle kullanılan iman kavramının açıklaması için bk. Bakara 2/62). (Cild: 1, Sa: 484, birinci baskı)

Ne demek şimdi bu? Allah'ımız, bütün kullarının aynı şeylere inanıp iman etmelerini istemiyor mu ki ayrıca bir de "Ehl-i kitaba nisbetle kullanılan iman kavramı" diye bir şey olsun?

İman imandır... Ehl-i kitab da olsa başkaları da olsa, herkes imanın 6 şartını yerine getirmek mecburiyetindedir.

Kur'an Yolu isimli eser ise, ehl-i kitabın sadece Allah'a ve âhret gününe inanmasının yeterli olduğunu söylüyor. Bu iddiasına hem de bir âyeti (2/62) delil göstererek.

Bu iddiasının okuyucu zihninde iyice yerleşmesi için, (Kur'an-ı Kerim'de Ehl-i kitaba nisbetle kullanılan iman kavramının açıklaması için bk. Bakara 2/62). diyerek bir defa daha aynı yere yönlendiriyor, bir defa daha aynı yeri okutturmak istiyor.

Kur'an Yolu, "...imanın içeriği hakkında değişik yorumlar yapılmıştır" diyor.

Böyle bir şey yok, böyle bir iddianın doğruluk payı yok. Bütün Müslümanlar imanın şartının 6 olduğunda ittifak halindedirler ve bu konuda İslam âlimleri arasında değişik yorumlar da yoktur. Eğer imanın içeriği hakkında değişik yorumlar varsa, bu yorumlar Müslüman âlimlere ait değil, imanın şartının 6 olduğunu içlerine sindiremeyenlerin yorumlarıdır. Öyleyse bu yorumlar biz Müslümanları ilgilendirmez ve bize göre bunun üzerinde durulacak kadar bir değeri de yoktur.

BOZUK KİTAP KAYNAK OLMAZ

Diyanet'in tefsiri'nin ismi **Kur'an Yolu** ya... Görelim bakalım, ne derece Kur'an Yolu imiş...

Bakınız, **İslâmî hüviyet taşıyan bu eserde** ne yapıyor? Bakara sûresinin 124. âyetinin tefsirinde İbrahim (Aleyhisselam) hakkında bilgi verilirken, Tevrat'tan, tam bir sahifeye yakın bilgi aktarılıyor.

Peki Tevrat nedir ve onun verdiği bilgiye güvenilir mi?

Dünya âlem herkesin bildiği gibi, şu anda elde bulunan Tevrat, Allah tarafından gönderilen Tevrat değildir. Bu Tevrat, insanlar tarafından bozulup değiştirilen, asliyetini, orijinalliğini, ilâhiliğini kaybetmiş olan bir kitaptır ve böyle bir kitabın peygamberler hakkında verdiği bilgiye asla güvenilmez.

Kur'an Yolu isimli eser, İbrahim (Aleyhisselam) hakkında bilgi verirken, daha baştan bilgisine asla güvenilmeyen böyle bir kitaptan bilgi aktarıyor.

Verilen bilgi şöyle: “İbrahim (Aleyhisselam) Kur'an-ı Kerim'de hayatı ve tebliğ faaliyetleri hakkında bilgi verilen büyük peygamberlerden biridir. Hakkındaki en eski bilgiler Tevrat'ın Tekvin kitabına dayanmaktadır. Burada verilen bilgilere göre onun ismi önceleri “yüce baba” anlamında Abram idi. Fakat daha sonra bunun yerine Tanrı ona “milletlerin babası” anlamına gelen Abraham (İbrahim) ismini vermiştir. (Tekvin, 17/5)

Soy kütüğü, babadan oğula doğru Nuh, Sâm, Arpaşat, Şelah, Eber, Peleg, Reû, Serve, Nahor, Tera, Abram (İbrahim) şeklinde gösterilir. (Tekvin, 11/10-26)” (Cild: 1, sa: 123-4)

Kur'an Yolu bu bilgiyle yetinmiyor, Tevrat'tan, bunun iki mislinden daha fazla bilgi aktarıyor. Bu bilgileri verirken de yine Tevrat'tan 5 ayrı kaynak göstererek okuyucusunu oralara yönlendiriyor.

İSLÂM DIŞI BİLGİLERE İHTİYACIMIZ MI VAR?

Değerli okuyucular! Müslümanlar olarak bize İslâmî kaynaklardaki bilgiler yeter. Tevrat'ın verdiği bilgilere ise asla ihtiyacımız yoktur.

Peygamberimiz bir gün Hazreti Ömer (Radiyallahü Anh) Efendimiz'in elinde birkaç kitap sahifesi görmüştü. Onların ne olduğunu sordu. Hazreti Ömer, “**Yâ Resûlallah! Tevrat sahifeleridir**” dedi. Bunun üzerine Resûlullah Efendimiz'in yüzünün şekli değişti ve bu hali hoş görmeyerek, “**Vallâhi, Tevrat kendisine indirilen Musa bu zamanda olsaydı, onun da bana tâbî olmaktan başka yapacağı bir şey yoktu**” buyurdu.

Resûlullah Efendimiz'in bu tavrı ortada. **Kur'an Yolu** isimli eseri kaleme alanlar bunu en az bizim kadar bildikleri halde, daha hâlâ insan eliyle bozulup değiştirilmiş olan Tevrat'tan, hem de Kur'an Tefsiri olan bir kitaba bilgi aktarmalarının sebebini anlamak mümkün müdür? Varsın Tevrat'taki bilgilere Yahudiler değer versin. Oradaki bilgiler bizim ne işimize yarar!

Kur'an Yolu yazarları belki, “**Biz sadece Tevrat'taki bilgileri vermiyoruz ki, İslâmî bilgiler de**

veriyoruz. Hem başka bilgiler vermenin ne zararı olacak?” diye kendilerini müdafaa edebilirler. Ama mesele hiç de öyle değil. Çünkü, daha Kur'an-ı Kerim'in İbrahim (Aleyhisselam) hakkında verdiği bilgileri vermeden, en başta okuyucuya Tevrat'ın verdiği bilgiler aktarılıyor; bu bir.

İki, Tevrat'tan bilgi aktarılırken, “**Tevrat böyle söylüyor ama, bu bilgilere güvenilmez. Çünkü bu günkü Tevratlar Allah kelamı olan Tevrat değildir**” denilerek, okuyucu uyarılmıyor. Aksine, Tevrat'ın verdiği bilgiler gerçek bilgilermiş gibi, “**İbrahim (Aleyhisselam)... hakkındaki en eski bilgiler Tevrat'ın Tekvin kitabına dayanmaktadır**” deniliyor. Halbuki, **Kur'an Yolu** isimli eser, Kur'an-ı Kerim'in birçok sûrelerinde İbrahim (Aleyhisselam) hakkında geniş açıklamalar olduğunu kendisi söylüyor. (Cild: 1, sa: 124)

Kur'an-ı Kerim'de Hazreti İbrahim hakkında geniş açıklamalar olduğuna göre, bir de Tevrat'a müracaat etmenin ne lüzumu vardı?

Hazreti İbrahim hakkında Kur'an'da geçen bilgileri vermeden önce en başta Tevrat'tan bilgi aktarmaya ne lüzum vardı???

Hem de “**Tevrat böyle diyor ama bu bilgiler kesin değildir**” diyerek okuyucu ikaz bile edilmeden...

Değerli okuyucular! **Kur'an Yolu** isimli eserin sahifelerini karıştırdıkça devamlı Tevrat ve İncillerden nakiller görüyoruz. Bu nasıl Kur'an Tefsiri ki, bilgi aktardığı kaynaklar İslâmî eserlerin yanında habire Tevrat ve İnciller. Bu nasıl **Kur'an** tefsiri ki, iki de bir **Tevrat** ve **İncillerden** iktibas yapıyor ve okuyucusunu **Tevrat** ve **İncillere** yönlendiriyor.

HAKİKATİ İNKÂR MI, KÂFİR OLMAK MI?

Arapçaya yeni başlayanlar bile bilirler ki, Kur'an-ı Kerim'de geçen “**Kefere**” kelimelerine “**Kâfir oldu**” mânâsı verilir. Nitekim **Kur'an Yolu** tefsiri de Mâide sûresi 73. âyette geçen “**Kefere**” kelimesine aynı mânâyı vermiş yani doğru mânâ vermiş. Fakat, Mâide sûresinin bir önceki âyeti olan 72. âyette geçen “**Kefere**” kelimesine aynı mânâyı değil, “**Hakikati inkâr edenler**” mânâsı vermiş. Yani “**Allah, Meryem oğlu İsa Mesih'in kendisidir diyenler, hiç şüphesiz hakikati inkâr etmişlerdir**” mânâsını vermiş. Oysa, “**hakikati inkâr etmişlerdir**” değil, “**kâfir olmuşlardır**” şeklinde mânâ verilmeliydi.

Gerçi kâfirler de hakikati inkar ediyorlar ama takdir edersiniz ki, “**hakikati inkâr etmişlerdir**” demekle “**kâfir olmuşlardır**” demek arasında bayağı fark var.

Bir... Günah olarak, hakikati inkâr etmek, kâfirliğe göre çok hafif kalıyor.

İki... Her kâfir hakikati inkâr ediyorsa da, hakikati inkâr eden herkes kâfir değildir. Çünkü kişinin inkâr

ettiği hakikatin ne olduğuna bakılır. Meselâ kağıtta selülöz olduğu bir hakikatken, bir kimse, “**Kâğıtta selülöz yoktur**” diyerek bu hakikatı inkâr etse her halde kâfir olmaz.

Tekrar soralım: Niçin, herkesin anlayacağı şekilde “**kâfir olmuşlardır**” denilmiyor da daha uzak bir mânâ olan “**hakikati inkâr etmişlerdir**” deniliyor?..

ALLAH (CELLE CELÂLÜHÜ) KENDİSİNE ŞİRK KOŞANLARI AFFETMEYECEK

Kur’an Yolu tefsirinin 2. cild 58. sahifesinde Nisâ sûresi 48. âyetin mânâsı şöyle: “**Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını dilediği kimse hakkında bağışlar. Allah’a ortak koşan kimse büyük bir günah işleyerek iftira etmiş olur.**” Doğru bir mânâ.

Nisâ sûresi 116. âyetin mânâsı da şöyle: “**Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz, ondan başkasını dilediği kimse için bağışlar. Allah’a ortak koşan büsbütün sapıtmıştır.**” (cild: 2, sa: 111)

Bu mânâ da doğru.

Değerli okuyucular! Allah’a ortak koşmaya şirk, şirk işleyene de müşrik denilir. Hazreti Allah, bu âyette kendisine ortak koşanları yani müşrikleri affetmeyeceğini açıkça beyan buyuruyor.

Âyetlere yukarıdaki doğru mânâları veren **Kur’an Yolu** tefsirinin yazarları, Âl-i İmran sûresi 128-129. âyetlerin tefsirinde ise şöyle diyorlar: “... göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah’ındır. **Müşrikler de bu egemenlik alanının dışında değildir. Allah onlardan dilediğini affeder. Dilediğini de hak ettikleri ve iradelerini kötüye kullandıkları için cezalandırır...**”

Gördüğünüz gibi, Hazreti Allah (*Celle Celâlühü*), Kendisine ortak koşarak müşrik olanları asla bağışlamaya çağını âyetlerle beyan buyurduğu halde, **Kur’an Yolu** tefsiri müşrikler hakkında bunun tam tersini söylüyor, **Allah onlardan dilediğini affeder** diyebiliyor. (cild: 1, sahife: 496)

TEADDÜD-İ ZEVCÂT MESELESİ

Hanımlar arasında adaletle hareket etmek zor olmakla beraber, İslamda teaddüd-i zevcâta, yani birden fazla evliliğe izin var. Ancak, bu bir emir değil sadece izindir/müsadedir.

Teaddüd-i zevcât, Allah (*Celle Celâlühü*) tarafından konulan bir hüküm olduğu için bunun kullar tarafından engellenmesi, Allah’ın (*Celle Celâlühü*) bu hükmünü değiştirmek anlamına gelir.

Kur’an Yolu tefsiri ise bu konuda şöyle demektedir: “...çok kadınla evlilik, genellikle kötüye kullanıldığı ve olumsuz sonuçlar doğurduğu takdirde,

Müslümanların veya yetkili temsilcilerinin kararıyla engellenebilir. Bu tasarruf, Allah’ın hükmünü değiştirme anlamına gelmez.” (cild: 2, sa: 10)

Hemen söyleyelim ki hiçbir kaynak ve delil gösterilmeden böyle indî bir hükme varılmasının sebebini anlayamadık. Evet, hiçbir kaynak gösterilemiyor. Varsa göstermeliydiler.

“...çok kadınla evlilik, kötüye kullanıldığı ve olumsuz sonuçlar doğurduğu takdirde, Müslümanların veya yetkili temsilcilerinin kararıyla engellenebilir” deniliyor.

Meşrû ve dine uygun bir iş kötüye kullanıldığı takdirde yasaklanacaksa, bu mantıkla bütün ibâdetler yasaklanabilir. Çünkü bütün ibâdetler icabında kötüye kullanılabilir. Meselâ bir kimse namazı pekâlâ gösteriş için kılabilir veya niyeti bozuk bir kimse kendisini düzgün bir adam olarak göstermek için kılabilir. Bu da olumsuz sonuçlar doğurabilir. Aynı durum oruçta da, zekâta da, hacta da, sadaka vermekte de olabilir.

Böyle bir durumda bu ibâdetleri yasaklamak mı lâzım?

Bu engelleme meselesinde **Kur’an Yolu** tefsirinin son cümlesi şöyle: “**Bu tasarruf, Allah’ın hükmünü değiştirme anlamına gelmez.**”

Ne münasebet gelmez! Pekâlâ gelir.

Allah (*Celle Celâlühü*) birden fazla kadınla evlenmeye izin verecek, sen de kötüye kullanılıyor diye bunu yasaklayacaksın, buna rağmen bu yaptığın Allah’ın hükmünü değiştirmek anlamına gelmeyecek!

Basbayağı değiştiriyorsun işte... Değiştirirsen, basbayağı değiştirmiş olursun. Bir şeyi değiştirmek, değiştirmek anlamına gelmez de ne mânâya gelir? Değiştirmenin, değiştirmek mânâsına gelmesi için ne yapmak lâzımdır?

NASIL ENGELLEYECEKSİNİZ?

Ey bu tefsirin sayın yazarları! Bu engelleme meselesinde ya bir fikhî hüküm söylemelisiniz veya geçmiş ulemâdan bir rivâyette bulunmalısınız ki biz de o doğru bilgiye kavuşup ikna olalım. Yoksa, bizi içimizdeki adem-i kabul düşüncesiyle baş başa bırakmış olacağız.

Bir de şu var: Çok kadınla evliliğin, herkes tarafından kötüye kullanılması düşünülemez. Birçokları, birden fazla kadınla evliliğin şartlarına dikkat ederken, bazı kimseler bunu kötüye kullanabilirler. Böyle bir durumda, çok kadınla evliliği herkes için mi engelleyeceksiniz yoksa sadece kötüye kullananlar için mi?

Diyelim ki bir memlekette harp oldu ve birçok kadın dul kaldı. Yönetim de birden fazla kadınla evliliği teşvik etti. Bu teşvik neticesinde birçok erkek de birden fazla kadınla evlendi.

Bunlardan bazıları birden fazla evliliği kötüye kullanıldı diyelim... Bu durumda ne olacak? Bir engellemeye gidilecek mi? Gidilecekse bu iş nasıl yapılacaktır?..

Eğer mesele bir şeyi kötüye kullanmaksa, tek evlilik de kötüye kullanılabilir. Nitekim bunun misalini görüp duruyoruz. Öyleyse, kötüye kullanılıyor diye tek evlilik de engellensin.

Bir şey, kötüye kullanılıyor diye engellenecek ve yasaklanacak olsa, bunun sonu gelmez. Meselâ, dünya ticaret üzerine duruyor. Ticaret olmasa hayat durur. Ama ne var ki, ticareti kötüye kullanan nice insan var. Şimdi, ticareti kötüye kullananlar var diye ticaret yasaklanmalı mı?

Velhasıl... Sayın müfessirlerimiz! En iyisi mi, gelin siz şu **"...çok kadınla evlilik, genellikle kötüye kullanıldığı ve olumsuz sonuçlar doğurduğu takdirde, Müslümanların veya yetkili temsilcilerinin kararıyla engellenebilir"** cümlesini bu tefsirden çıkarın...

İBRET LİK BİR TAVİR DAHA

Elimizde Kur'an Yolu tefsirinin 3. cildi var. Sahife: 29. Tevbe sûresinin 28. âyetine şöyle mânâ verilmiş: **"Ey iman edenler! Biliniz ki Allah'a ortak koşanlar pislîğe batmışlardır; artık onlar bu yıldan sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar."** Verilen bu mânâ yanlış.

Âyette, Allah'a ortak koşanlar hakkında **"Neces"** kelimesi kullanılıyor. Neces, **"Pislîğe batmış olan"** değil, **"pislîğin kendisi"** demektir. Dolayısıyla verilen mânâ doğru değil...

Yanlışlık, **"Allah'a ortak koşanlar pislîğe batmışlardır"** denilmesinde. Oysa, **"Allah'a ortak koşanlar/müşrikler, pislîktir"** şeklinde mânâ verilmesi lâzımdı. Fakat bizim esas dikkat çekmek istediğimiz nokta, âyette verilen hükümdür. Bu hüküm, **"Allah'a orta koşanların/müşriklerin Mescid-i Haram'a yaklaşmayacakları"**dır.

Evet, âyetin açık emrine göre, müşrikler Mescid-i Haram'a yaklaşmayacaklar/yaklaşdırılmayacaklardır.

Girmek şöyle dursun, yaklaşmayacaklar bile... Gerçek bu... Yani Kur'an'ın emri böyle...

Şimdi bu âyete ait tefsiri Kur'an Yolu'ndan okuyalım: **"Bu yasağın, Yahudileri ve Hıristiyanları kapsayıp kapsamadığı hususunda farklı rivâyetler bulunmakla beraber, günümüze kadar uygulanan kural, Müslüman olmayanların bu bölgeye sokulmaması yönündedir. Kur'an'da bu iki din mensuplarının "kâfir" olarak nitelendirilmesi ve bu kesimden bir kısmının, şirk (Allah'a ortak koşma) sayılacak inançlarına yöneltilen eleştirilerle, Hz. Peygamber'in Arap yarımadasında ikamet ile ilgili bazı hadisleri, onların da bu kapsamda kabul edilmesi sonucunu doğurmuştur."**

NE DEMEK İSTENİYOR?

Şimdi tefsirin bu izahından öğrendiğimizi yazıya dökelim:

a- Müşriklerin, Mescid-i Haram'a yaklaşmamasıyla ilgili yasağın, Yahudi ve Hıristiyanları kapsayıp kapsamadığı hakkında farklı rivâyetler varmış. Böyle olsa da günümüze kadar uygulanan kural, Müslüman olmayanların bu bölgeye sokulmadığı şeklindeymiş.

b- Yahudi ve Hıristiyanların hepsi kâfir, bir kısmı da müşrik imiş. Peygamberimiz'in de **"Müslüman olmayanların Arap yarımadasından çıkarılmasına dair"** hadis-i şerifleri varmış. Onun için, Yahudi ve Hıristiyanların da müşrikler gibi Mescid-i Haram'a yaklaştırılmamasına karar verilmiş.

Kur'an Yolu tefsirinden öğreniyoruz ki, İslam âlimlerinin verdiği bu karara göre eskiden beri uygulanan kural bu imiş.

Böyle olsa bile, Kur'an Yolu tefsiri eski kuralları itirazsız kabul edecek değil ya, bu tefsirin yazarlarının da kendilerine göre söyleyecekleri olmalı. Nitekim var da...

Öyleyse onları dinleyelim:

"...âyette özel bir kelime seçimi yapılarak "müşrik"lerden söz edildiği ve Kur'an'da Ehl-i kitabın müşrik olarak nitelenmediği dikkate alınırsa, -özel şartlarda ve âyetin getirdiği düzenlemenin amacına hizmet eden durumlarda yapılabilecek istisnâ uygulamalar dışında- kural olarak Ehl-i kitabın bu yasak kapsamında düşünülmemesi, Kur'an'ın ruhuna daha uygun düşer."

Değerli okuyucular! Anladınız mı ne demek istediklerini profesörlerin? Demek isterler ki, **"Her ne kadar eskiler böyle karar vermişlerse de, onların tatbikatı Kur'an'ın ruhuna pek uygun değildi. Kur'an'ın ruhuna daha uygun olan, Hıristiyan ve Yahudilerin Mescid-i Haram'a girmeleriyle ilgili yasağın kaldırılmasıdır."**

Okuyanlar da zannederler ki Hıristiyan ve Yahudiler **"Mescid-i Haram'a biz de girebilmeliyiz"** diye can atıyorlar.

Biz Müslümanların başka derdi yok da onların dertleri bize mi düştü?

Eh... Madem Hıristiyan ve Yahudilerin Mescid-i Haram'a girmeleri Kur'an'ın ruhuna daha uygunmuş, öyleyse inançsız-minançsız, namazsız-niyatsız, ağızlarında içki kokularıyla onlar da buyursunlar Kâbe'nin etrafına, Mescid-i Haram'a onlar da doluşsunlar...

Mescid-i Haram'a bu imansız iki grup da gelsin de Kur'an'ın ruhuna uygun bir iş yapılmış olsun bari.

Bunun sevabı da tabii ki Kur'an Yolu'ndaki o satırların sahibinin amel defterine yazılacaktır..

PEYGAMBER EFENDİMİZ'E SÖVEN VEYA AYIPLAYANIN KATLİNİN VACİP OLMASI HUSUSUNDAKİ DELİLLER

Kur'an'da, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e eziyet edenin dünya ve ahirette Allahu Teâlâ tarafından lanetlendiği, O'na eziyeti kendine eziyetle bir tutması, Allah'a sövenin öldürülmesinde ihtilaf bulunmaması, laneti ancak kafir olanın hak edeceği, kafirin hükmünün öldürülmek olduğu.

Allahu Teâlâ buyurdu: "Allah ve Resûlüne eziyet edenlere Allah, dünyada ve ahirette lânet etmiş ve onlar için horlayıcı bir azap hazırlamıştır." (Ahzab Sûresi: 57)

Müslümanı kasten öldüren hakkında da bunun gibisini buyurdu. Dünyada laneti, öldürülmesidir.

Allahu Teâlâ buyurdu: "Hepsi de lânetlenmiş olarak nerede ele geçirilirse, yakalanır ve mutlaka öldürülürler." (Ahzab Sûresi: 61)

Allah ve Resulü ile muharebe edenler hakkında buyurdu ve cezalarını beyan etti:

"Allah ve Resûlüne karşı savaşanların ve yer yüzünde (hak) düzeni bozmaya çalışanların cezası ancak ya öldürülmeleri, ya asılmaları, yahut el ve

ayaklarının çaprazlama kesilmesi, yahut da buldukları yerden sürülmeleridir. Bu, onların dünyadaki rüsvaylığıdır. Onlar için ahirette de büyük azap vardır." (Maide Sûresi: 33)

Muhakkak katl (öldürülmek), lanet manasında kullanıldı. Şöyle buyurdu: "Kahrolsun o koyu yalancılar!" (Zariyat Sûresi: 10) "Düşman onlardır. Onlardan sakın. Allah onları helâk etsin. Nasıl bu hale geliyorlar?" (Münafikun Sûresi: 4)

Yani: Allah'ın (Celle Celâluhû) laneti üzerlerine olsun. Ayrıca bunlar ile münafıkların eziyetleri arasını ayırdı. Mü'minlerin eziyetinde, öldürülmekten daha aşağı olan dövülmek ve başka bir ceza vardır. Allah ve Resulüne eziyet verenin hükmü, bundan daha şiddetli oldu ki bu, öldürülmektir.

Allahu Teâlâ buyurdu: "Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar." (Nisa Sûresi: 65)

İman ismini, hükmünü kabulde göğsünde darlık olan ve ona teslim olmayandan soyup aldı. Kim bunu noksanlaştırırsa, bu (ayetin hükmünü) nakzetmiş (iptal etmiş) olur.

Allahu Teâlâ buyurdu:

“Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamber’in sesinin üstüne yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi, Peygamber’e yüksek sesle çağırmayın; yoksa siz farkında olmadan amelleriniz boşa gider.” (Hucurat Sûresi: 2)

Ameli ancak küfür iptal eder, kâfir öldürülür.

Allahu Teâlâ buyurdu:

“Onlar sana geldikleri zaman seni, Allah’ın selamlamadığı bir şekilde selamlıyorlar”... sonra “Cehennem onlara kafidir. Oraya gireceklerdir. Ne kötü dönüş yeridir orası!” (Mücadele Sûresi: 8)

Allahu Teâlâ buyurdu:

“(Yine o münafıklardan:) O (Peygamber, her söyleneni dinleyen) bir kulaktır, diyerek peygamberi incitenler de vardır.” ...sonra “Allah’ın Resûlüne eziyet edenler için mutlaka elem verici bir azap vardır.” (Tevbe Sûresi: 61)

Allahu Teâlâ buyurdu:

“Eğer onlara, (niçin alay ettiklerini) sorarsan, elbette, biz sadece lafa dalmış şakalaşıyorduk, derler. De ki: Allah ile, O’nun âyetleriyle ve O’nun peygamberi ile mi alay ediyordunuz?”

(Boşuna) özür dilemeyin; çünkü siz iman ettikten sonra tekrar kâfir oldunuz. Sizden (tevbe eden) bir gurubu bağışlasak bile, bir guruba da suçlu olduklarından dolayı azap edeceğiz.” (Tevbe Sûresi: 65-66)

Tefsir ehli der ki: “Allah Resulü hakkındaki (o, kuldür-dinler) sözünüzde küfrettiniz.”

İcma bakımından delilleri zikretmiştir.

Rivayetlere gelince; Muhammed bin Ali bin El Hüseyin, babasından, o da Hüseyin bin Ali’den, o da babasından (Ali *Radiyallahu Anhu*’tan) rivayetle Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurdu:

“Kim Peygambere söverse, onu öldürün, ashabıma söveni dövün.”¹

Sahih hadiste rivayet edildiğine göre Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*), (Yahudi) Ka’b ibni Eşref’in öldürülmesini emretti. Şu sözü:

“Kim, Ka’b bin Eşref’i öldürecek! Zira o, Allah ve Resulüne eziyet veriyor.”²

Onu (islama bir kere daha) davet edilmeksizin, ansızın (hile ile) öldürecek olanı gönderdi. Müşrik-

lerden olan diğerleri, bunun hıfıfıdır. (Onlardan bir çoğu savaşa öldürüldü, bir kısmı bela ile helak oldu.) Ka’b’in öldürülmesini, kendisine eziyet vermeyle illettirdi. Bu da, onun şirkten başka bir şey için öldürüldüğüne delalet eder. Bilakis eziyet verdiği için öldürüldü.

Ebu Râfi’in öldürülmesi de aynı şekildedir. Bere’ der ki: (Ebu Râfi’) Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’e eziyet ederdi ve bunun için çalışırdı.

Mekke’nin fethi gününde İbni Hatal ve iki cariyesinin öldürülmesini emretmesi de böyledir. O iki cariyesi, Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’i sebeden (söven) şiirler (nağmeler) söylerdi.

Başka bir hadisi şerifte, adamın biri Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’e söverdi. Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) buyurdu:

“Kim benim için, düşmanım hakkında kâfi gelecek!”

Halid (*Radiyallahu Anhu*) “Ben” dedi. Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) onu gönderdi ve adamı öldürdü.

Aynı şekilde, kafirlerden olan ve eziyet edip söven hiçbir cemati (serbest) bırakmadı. Nazr bin Haris, Ukbe bin Ebi Muayt gibileri.

Onlardan bir cemaatin öldürülmesi için Fetih’ten evvel ve sonra ahdetti. Hepsini öldürdüler, ancak yalananmadan evvel müslüman olanlar hariç.

Muhakkak Bezzar ibni Abbas’tan rivayetle şöyle dedi: Ukbe bin ebi Muayt şöyle nida etti: Ey Kureyş topluluğu! Bana ne oluyor ki aranızdan (sadece ben hapsedilmiş halde) ölüme arz ediliyorum.

Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) ona dedi ki: Küfrün ve Resûlullah (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’e iftira etmen sebebiyle.

Abdur-Rezzak rivayet etti ki Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’e adamın biri sövdü. Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) buyurdu: **“Kim benim için, düşmanım hakkında kâfi gelecek!”**

Zübeyr “Ben” dedi. Adamla çarpıştı ve Zübeyr onu öldürdü.

Abdur-Rezzak rivayet etti ki kadının biri Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’e söverdi. Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) buyurdu:

“Kim benim için, düşmanım hakkında kâfi gelecek!” Halid bin Velid gidip kadını öldürdü.

Abdur-Rezzak rivayet etti ki adamın biri, Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) üzerine yalan söyledi. Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*), öldürülmesi için ona karşı Ali ve Zübeyr’i gönderdi.

İbni Kâni’ rivayet eder: Adamın biri Nebi (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)’e geldi ve dedi: Ya Resulallah! Babamın,

1- İftira haddi gibi 80 sopa vurulur.

2- Buhari: 5/110-116

senin hakkında çirkin söz söylediğini işittim, ben de onu öldürdüm. Bu durum, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e zor gelmedi.

Ebu Bekir'in (Radiyallahu Anhu) tayin ettiği Yemen Emiri Muhacir bin Umeyye, Yemen'de riddet zamanında iken, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e sövmek içeren bir şarkı söylediğinden dolayı kadının birinin elini kesmiş ve ön dişlerini sökmüş. Bu haberi Ebu Bekir'e (Radiyallahu Anhu) ulaştırdı.

Ebu Bekir (Radiyallahu Anhu) Muhacir'e dedi ki: Şayet böyle yapmamış olsaydın, elbette onun öldürülmesini sana emrederdim, zira nebilerin hakkında had (ceza), diğer hadlere (cezalara) benzemez.

İbni Abbas'tan rivayetle: Hatmeh kabilesinden bir kadın, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'i hicvetti (tahkir etti). Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem): **"Bu kadın hakkında kim benim için kafidir!"** dedi.

Kadının kavminden olan bir adam:

"Ben, Ya Resulallah!" dedi. Kalktı (gitti) ve kadını öldürdü. (Sonra bunu) Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e haber verdi.

Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem): **"Kanı boşa gitti, kimse ona aldırılmaz."** dedi.

İbni Abbas'tan şöyle nakledildi: Kör olan birinin ümmü veledi (çocuğunun annesi olan cariyesi) vardı, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e söverdi. Kör olan onu bu işten men ederdi, fakat cariyeye vazgeçmezdi. Bir gece olunca bu cariyeye, yine Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e sövmeye başlayınca kör olan (kocasını) onu öldürdü ve Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e bunu bildirdi. Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) kadının kanını heder etti. (Bunda bir sorumluluk ve ceza olmadığını bildirdi.)

Ebi Berze el Eslemî'nin hadisinde şöyle der: Bir gün Ebu Bekir Sıddık'ın (Radiyallahu Anhu) meclisinde oturuyordum, müslümanlardan olan bir adama kızdı. Kadı İsmail ve başka imamlar bu hadis hakkında, o (kızdığı) kişinin Ebu Bekir'e sövdüğünü naklettiler.

Neseî şöyle rivayet etti: Ebu Bekir'e gittim, adamın birisine sert konuştu, adam da Ebu Bekir'e cevap verdi.

Ravi Ebu Berze der ki: Dedim ki, Ey Resûlullah'ın Halifesi! Bırakta şu adamın boynunu vurayım!

Ebu Bekir: "Otur, bu (öldürme işi) ancak Resûlullah için olur." dedi.

Kadı ebu Muhammed bin Nasr der ki: Onun bu sözüne hiç kimse muhalefet etmedi.

İmamlar bu hadisle, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'i gazablandırıp veya eziyetlendiren veya sövülen şeylerden biriyle gazablanan kişinin öldürülmesine delil getirdiler.

Ömer ibni Abdulaziz'in Kûfe'deki görevlilerine yazdığı yazısı da bu kabildendir: İnsanlardan birine sövmekle hiçbir müslümanı öldürmek helal olmaz, ancak Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e söven kişi hariç. Kim O'na söverse, muhakkak kanı helal oldu. (öldürülür)

Harun Reşid, İmamı Malik'e Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e söven bir kişi hakkında sordu. Kendisine Irak alimlerinin, bu kişiyi sopayla dövmesi hakkında fetva verdiklerini de zikretti. İmamı Malik bundan kızdı ve dedi: **Ey Mü'minlerin Emiri! Peygamberimize sövüldükten sonra ümmet kalır mı?**

Kim peygamberlere söverse öldürülür, kim Resûlullahın ashabına söverse dövülür.

Kadı ebu-l Fazl (Musannif) der ki:

Bu hikayede böyle vakı' olmuştur, Malik'in ashabından olan menkıbe anlatanlar, haberlerini telif edenler ve başkaları da bunu rivayet etmişlerdir. Irak'ta Harun Reşid'e böyle fetva veren fukahanın kim olduğunu bilmiyorum. Halbuki geride Iraklıların (Hanefilerin), bu gibi kişilerin öldürülmesi gerektiği şeklindeki fetvalarını zikretmiştik. Belki de bu (fetvayı verenler) ilimde meşhur olmuş değillerdi veya fetvalarına güvenilmeyen kişilerdi veya hevalarına meyledenlerdi veya dediği fetva, sövmenin gayrisına hamledilir. Bu durumda ihtilaf, "O söz sövmek midir, yoksa sövmemek midir" şeklinde olur.

Veya sövmesinden döndü ve tevbe etti şeklinde olur. Harun Reşid, Malik'e (sövenin) sözünün aslını söylememiştir. Böyle (tevil ettiğimiz gibi) olmasa; geride zikrettiğimize göre sövenin öldürülmesi üzerine icma vardır.

Bu kişinin öldürülmesine nazar (Kıyas) ve itibar (istidlal) yolu üzere de delalet olunur. Şöyle ki: Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e söven veya O'nu noksanlığa nisbet eden, muhakkak kalbinin hastalığının alametleri zahir olmuş, nefsinde gizlediği küfrünün delilleri ortaya çıkmıştır. Bundan dolayı alimlerden bir çoğu bu kişi için riddet (dinden dönmek) ile hükmetmemiştir.³

Bu hüküm, Şamlı alimlerin Malik ve Evzai'den rivayet ettikleri sözdür. Sevri'nin, Ebu Hanife'nin ve Kûfelilerin sözüdür.

Diğer alimlerin sözü: Bu kişinin sözü, küfrü üzerine delildir, üzerine küfürle hükmedilmese de, had (ceza) olarak öldürülür. Ancak sözünde devamlı olan biriye, bunu inkar etmiyorsa ve bundan dönmemişse, bu kişi kafirdir. (o zaman kafir olduğuna da hükmedilir.)

Sözü, ya açık küfürdür; mesela Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'i yalanlaması ve benzeri şeyler gibi. Veya alay ve

3- Zaten gizli kafirmiş.

kınama kelimeleri gibi. Bunları itiraf etmesi, bunlardan tevbe etmeyi terk etmesi de, bunları helal görmesinin delilidir. Aynı şekilde buda küfürdür ve bu kişi de ihtilafsız kafirdir.

Allahu Teâlâ, bu gibisi hakkında buyurdu:

“(Ey Muhammed! O sözleri) söylemediklerine dair Allah’a yemin ediyorlar. Halbuki o küfür sözünü elbette söylediler ve müslüman olduktan sonra kâfir oldular.” (Tevbe Sûresi: 74)

Tefsir ehli der ki: Şu, onların sözleridir: **“Şayet Muhammed’in dediği doğruysa, biz eşekten daha şerli -ahmak- larız.”**

Denildi ki: bazılarının şu sözü: “Bizimle Muhammed’in misali, ancak şöyle diyenin sözü gibidir: **“Köpeğini besle seni yesin.”**

“Şayet Medine’ye dönersek, elbette aziz olanlar düşük olanları ordan çıkartacaktır.”

Muhakkak şöyle denildi: Şu sözü söyleyen, eğer kendini gizliyorsa, onun hükmü zındıkların hükmüdür ki öldürülür. Zira bu kişi, dinini değiştirmiş oldu. Muhakkak Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu:

“Kim dinini değiştirirse, boynunu vurun.”

Ayrıca Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’e hürmette (O’na karşı gereken tazimde) ki hükmü için, ümmetine göre meziyyeti (çok fazla üstünlüğü) vardır. Ümmetinden hür olan bir kişiye söven, had (iftira cezası) olarak dövülür. Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’e sövenin cezası da, öldürülmek oldu, zira Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’in kadri yücedir, başkalarına göre değeri -kıymeti- ziyadedir.

PEYGAMBER EFENDİMİZ’İN, KENDİSİNE EZİYET VEREN BAZI KİMSELERİ AFFETMESİNİN SEBEPLERİ

Niçin Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), “üzerine ölüm olsun” diyen yahudiyi öldürmedi! Bu, O’nun üzerine bedduadır. Şöyle diyen başka birini de öldürmedi: **“Şu, öyle bir taksimdir ki, bununla Allahın rızası kastedilmemiştir.”** (Buhari: 1/31)

Muhakkak Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), bunlardan eziyetlenmişti. Şöyle buyurmuştu:

“Musa, bundan daha fazlasıyla eziyet edildi de sabretti.”

Ekseri vakitlerde kendisine eziyet veren münafıkları da öldürmedi, dersen cevabında derim ki: Allah bizi ver sizi muvaffak eylesin bil ki; Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), islamın ilk dönemlerinde insanları kendine alıştırdı, kalplerini meylettirirdi, imanı onlara sevdirdi, kalplerinde imanı-islamı süslerdi, onlara mudara (müsamaha) ederdi ve ashabına şöyle derdi:

“Ancak müjdeleyici olarak gönderildiniz, nefret ediciler olarak gönderilmediniz.”

Şöyle derdi: **“Kolaylaştırın, zorlaştırmayın. Yakınlaştırın, nefret ettirmeyin.”** ⁴

Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), kafirlere ve münafıklara mudara ederdi, onlarla sohbeti güzel yapardı, onların (kusurlarını) affeder (görmezlikten gelir) di. Bugün bizim için onlardan gelen şeylere karşılık sabretmemizin caiz olmadığı şekilde eziyetlerine katlanırdı, sıkıntılarına karşı sabrederdi. Onlara bahşiş ve ihsanlar ederek yumuşak davranırdı. Allahu Teâlâ da, O’na bununla emretmişti.

Allahu Teâlâ buyurdu: **“İçlerinden pek azı hariç, onlardan daima bir hainlik görürsün. Yine de sen onları affet ve aldırış etme. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.”** (Maide Sûresi: 13)

Allahu Teâlâ buyurdu:

“İyilikle kötülük eşit olmaz, Sen (kötülüğü) en güzel bir şekilde def et. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur.” (Fussilet Sûresi: 34)

Bu durum, islamın ilk dönemlerinde insanların alıştırılması ve islam kelimesi üzerlerinde birleştirmek için ihtiyaçtı. İslam yerleşince, Allahu Teâlâ islamı diğer bütün dinlere karşı üstün yapınca, gücü yetenleri ve işi (düşmanlığı) meşhur olanları öldürdü. İbni Hatal’a yaptığı gibi, Fetih gününde öldürülmesini ahdedtiği kişilere, yahudilerden ve başkalarından olan, ansızın öldürmeye imkan bulduğu kişilere yaptığı gibi.

Veya bundan evvel sohbetine dahil olmayanlardan ve imanını açıklayanlar zümresine girmeyenlerden olup eziyet verenlerden olan İbni Eşref, Ebi Râfi’, Nazr ve Ukbe gibilerini kahren öldürmesi.

Aynı şekilde bunlardan başka bir topluluğun da kanını heder etmeyi ahdedti; Ka’b bin Züheyr, İbni Zeba’rî ve eziyet veren başkaları gibi. Taki boyun eğdiler ve müslüman olarak yanına geldiler.

Münafıkların batınları gizlidir, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’in hükmü ise zahiredir. Şu (münafıkların söylediği) kelimelerin ekserisini münafıklar, kendi gibileri ile (konuşurlarken) aralarında söyleşirlerdi.

Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’e sözleri ulaşınca onu inkar ederlerdi, böyle söylemediklerine dair Allaha yemin ederlerdi. Halbuki küfür kelimesini söylemişlerdi. Bununla beraber Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), onların tevbe edip islama dönmelerini arzuları. Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), onların kabahatlerine ve eziyetlerine, büyük peygamberlerin sabrı gibi sabrederdi, öyle ki onlardan pek çoğu, zahiren olduğu gibi batından de tevbe etmiş, açıkça olduğu gibi sırrında da halis olmuştur.

4- Buhari: 8/36

Bundan sonra Allahu Teâlâ, onlardan pek çoğunu din için faideli yaptı. Rivayetlerde bildirildiği gibi, onlardan bazıları din için vezirler, destekçiler, koruyucular ve yardımcıları olmuştur.

Şu (geride zikredilen) soruya, bazı imamlarımız bu şekilde cevap verdiler. (İslamın kuvvetlenmesine kadar mudara edilmiştir. Sonra haklarından gelinmiştir.)

Ve şöyle demişlerdir: Belki de Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e ulaştırılan sözlerinden her hangi bir şey sabit (kesin) olmamıştı. Ancak bunu bir kişi ve bu hususlarda şehadet derecesine ulaşmayan çocuk veya köle veya kadın nakletti. Kanın dökülmesi ancak iki adil şahitle mubah olur.

Bu manaya, yahudinin selamı hamledilir. Onlar dillerini bükerek, açık söylemezler.

Baksana! Aişe (Radiyallahu Anhá) bunun üzerine nasıl tenbih etti! Şayet açık ifade kullanmış olsalardı, ashab arasından sadece kendisi bunu anlamış olmazdı; bundan dolayı Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), onların fiilleri ve selam hakkındaki sadakatlerinin azlığı üzerine, bu hususta dillerini bükerek yaptıkları hıyanetliğe ve dine dil uzatmalarına tenbih etti. Buyurdu ki:

Yahudiler sizden birine selam verince şöyle derler:

(الَسَّامُ عَلَيْكُمْ) "Ölüm üzerinize olsun." Siz de şöyle cevap verin: (عَلَيْكُمْ) "Sizin üzerinize olsun."

Bağdat ehlinden olan bazı alimlerimiz şöyle demiştir: Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in münafıkları öldürmemesi, onlardan bildiği şeyler (olmasına rağmen), nifakları hakkında delil bulunmadığı içindir. Bu sebeple onları (kendi hallerinde) bıraktı.

Aynı şekilde, iş gizlide ve iç halinde (böyleydi), zahirleri ise islam ve imandı; zimmet ehlinden iseler, ahit ve eman üzeredirler. İnsanlar islama yeni yeni girmekteydiler, henüz habis ile temiz ayrılmamıştı.

Şu zikredilenlerden Araplar arasında nifak ile töhmet edilenlerin, zahirleri hükmünce mü'minler cemaatından ve Resullerin Efendisinin (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) sahabelerinden oldukları yayılmıştı; şayet Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onları nifakları ve kendilerinden sadır olan şeyler, içlerinde sakladıkları (sırlarından) bildiği şeyler sebebiyle öldürseydi, nefret ettiren (insanları islamdan soğutanlar) elbette söyleyecek şeyler (iftiralar) bulurdu, saptıranlar şüphe ettirirdi, inatçıları yalanları yayardı, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in sohbetine gelenler elbette (öldürülmekten) korkarlardı (gelmezlerdi), bir çok kişi islama girmezdi.

Zu'm (zan) edenler (kötü) zan ederdi, düşman olan zalimler de öldürülmenin düşmanlıktan ve kan davalarından olduğunu zannedirdi.

Bu yazdığımın manasının, Enes bin Malik'e (Allah ona rahmet eylesin) ait olduğunu gördüm. Bu sebeple Nebi

(Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu: "İnsanlar 'Muhammed, ashabını öldürüyor' diye konuşmasın."

Şöyle buyurdu: "Şunlar (münafıklar), Allah'ın kendilerini öldürmekten beni men ettiği kimselerdir."

Zahiri hükümlerden olan zinanın, öldürmenin ve benzeri hadlerin (cezaların) icrası, geride bahsettiğimizizin hılafıdır, zira bunlar zahir olur ve insanlar bunları bilmekte eşittir.

Muhammed bin Mevzav der ki: Şayet münafıklar nifaklarını açığa çıkartsaydılar, elbette Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onları öldürürdü. Kadı ebul Hasen bin Kassar bunu söylemiştir.

Katade, Allahu Teâlâ'nın şu ayetinin tefsirinde:

"Yemin olsunki münafıklar, kalplerinde hastalık bulunanlar, şehirde kötü haber yayanlar (bundan) vazgeçmezlerse, seni onlara musallat ederiz (onlarla savaşmanı ve onları şehirden sürüp çıkarmanı sana emrederiz); sonra orada, senin yanında ancak az bir zaman kalabilirler.

Hepsi de lânetlenmiş olarak nerede ele geçirilirse, yakalanır ve mutlaka öldürülürler. Allah'ın önceden geçenler hakkındaki kanunu budur. Allah'ın kanununda asla bir değişiklik bulamazsın." (Ahzab Süresi: 60-62)

Şöyle dedi: Manası, nifaklarını açık ettiklerinde.

Muhammed bin Mesleme, Mebsut'ta Zeyd bin Eslem'den şöyle nakletti: Allahu Teâlâ'nın şu kavli şerifi: "Ey Peygamber! Kâfirlere ve münafıklara karşı cihad et, onlara karşı sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir. O ne kötü bir varış yeridir!" (Tevbe Süresi: 73)

Evvelindeki (ayette zikredilen müsamaha ve afv) hükmü (nü) nesh etmiştir.

Bazı meşayihimiz der ki: Belki şu sözü diyen kişi: 'Bu taksim, kendisinde Allah'ın rızası irade edilmiştir', şu sözü: 'Adaletli ol' sözlerinden Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), kensine dil uzatıldığı ve töhmet edildiği manasını anlamamıştır. Ancak bu hali, görüşünde karıştırmak, dünya işleri ve dünya ehlinin maslahatlarından olan bir ictihad gibi anlamıştır. Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'de bunu sövmek olarak görmemiştir. (Ancak bu tevil zayıftır, zira Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in mübarek yüzü kızarmış ve gazablanmıştı.)

Bunun affedilecek ve üzerine sabredilecek bir eziyet olduğunu görmüş ve bu sebeple onu cezalandırmamıştır.

"Üzerinize ölüm olsun" dediklerinde, yahudi hakkında da aynı şey denebilir; bunda açık bir sövmek ve beddua yoktur, ancak bütün beşerin kavuşacağı kesin kaçınılmaz ölüm (dileği) vardır.

Denildi ki: Bilakis bundan kasdettikleri mana şudur: 'Dininizden yorulunuz, terk edesiniz.' Esse'em ve's-seâmet: Bıkkınlık.

Bu, dinde yorulmak-bıkmak üzere duadır, açık ifadeyle sövmek değildir. Bu sebeple Buhari bu hadis üzerine şöyle alamet koydu:

Bab: "Zimmi veya başkası, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e tarizle sebredince."

Bazı alimlerimiz derler ki: Bu, sövmekle olan bir tariz değildir; ancak bu, eziyetle olan bir tarizdir.

Kadı ebul Fazl der ki: Geride söylediğimize göre Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) hakkında eziyet ve sövmek eşitti.

Kadı ebu Muhammed bin Nasr, bu hadis hakkında, geride geçenlerin bazıları ile cevap verir, sonra şöyle der: Şu yahudiler, ehli ahd ve zimmetten midir veya harbilerden midir, (bu durum) hadiste zikredilmedi;⁵ İhtimali iş yüzünden, delillerin gereği terk olunmaz. Bu hususta en uygun olanı, izahlardan en açık olanı şudur; alıştırmak maksadı ile dinde mudara edildi ki belki iman ederler.

Bu sebeple Buhari, taksim ve hariciler hadisini şöyle tercüme etti: Alıştırmak için haricilerle savaşı terk eden hakkında bir bab.

İnsanlar ondan nefret etmemesi için, Malik'ten zikrettiğimiz şeye göre manası, daha evvel bunu kararlaştırmıştık.

Muhakkak Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onlardan sihire ve zehirlenmeye sabretmişti, bu sövmekten daha ağırdır. Taki Allahu Teâlâ onlara karşı kendisine yardım edinceye, onlardan helak ettiklerini öldürmesine izin verinceye ve kalelerinden onları çıkartıncaya, kalplerine korku atıncaya, onlardan dilediği üzerine sürgünü yazıp memleketlerinden çıkartıncaya, kendi elleri ve mü'minlerin elleriyle evlerini yıkmalarına ve sebbi (kötü sözü-hakareti) onlara açıkça ilan edene kadar (böyle devam etti.) onlara şöyle hitap etti: "Ey maymun ve hınzırların kardeşleri."

Aralarında müslümanların kılıçlarını hakem tayin etti, etraflarından onları sürdü (çıkarttı) ⁶,

"Onların arazilerine, beldelerine, mallarına (mü'minleri) varis etti. Allah'ın kelimesi yüce olsun, kafirlerin kelimesi alçak olsun."

Şayet dersin: Muhakkak sahih hadiste, Aişe'den (Radiyallahu Anhá) şöyle geldi: "Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), üzerine gelen hiçbir şeyde nefsi için intikam alma-

5- **Zimmet ehli:** İslam devleti otoritesi altında yaşayıp vergi veren yahudi ve hristiyanlar.

Harbi: Kendileriyle her an savaş üzere olduğumuz ve olacağımız kafirler.

6- Kureyza yahudileri, ihanetleri sebebiyle esir edilip 900 kişi kadarı Medine çarşısında idam edildi. Beni Nazir yahudileri de sürgün edildi, evleri ve arazileri Muhacirlere verildi.

mıştır, ancak Allah'ın hürmeti yırtılırsa (ihlal edilirse), Allah için intikam alırdı." ⁷ (Yani: Bu hadise göre eziyet veren ve sövenlerden de intikam almaması gerekirdi! Dersen)

Bil ki şu (demek istediğin şey), söven veya eziyet veren veya yalanlayandan da intikam almamayı gerektirmez; zira bu şeyler (sövmek, eziyet, yalanlamak), Allah'ın hürmetli kıldığı ve kendileri için intikam alması gerekli olan şeylerdendir. Hakkında intikam almadığı şeyler ise, kötü edeble alakalı olan veya nefis ve mal ile alakalı söz ve fiiller ki, bunları yapan, bununla eziyeti kasetmemiştir. Lakin bunlar, arapların cefa vermek (kabalık) ve cehalet üzere yaratıldığı şeylerden veya beşerin üzerine yaratıldığı gaflet hallerinden olan şeylerdendir; Cübbesini bir bedevinin çekip ensesinde izinin çıkması gibi, yanında başka birinin sesini yükseltmesi gibi, Huzeyme'nin şahitlik ettiği meselede bedevinin O'na atını sattığını inkar etmesi gibi şeyler.

İki hanımının kendi aleyhine yardımlaşması ve buna benzeyen şeyler ki, bunlardan afv (görmezlikten gelmek) güzeldir.

Bazı alimlerimiz de şöyle demiştir: Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e eziyet vermek haramdır, mubah veya başka bir fiille de olsa caiz değildir.

Peygamberden başkasında böyle değildir, insanlar eziyetlense de mubah olan işi (kişinin) yapması caizdir.

(Bu husus için) Şu ayetin umumi manasıyla delil getirdiler: **"Allah ve Resûlüne eziyyet edenlere Allah, dünyada ve ahirette lânet etmiş ve onlar için horlayıcı bir azap hazırlamıştır."** (Ahzab Sûresi: 57)

Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in, Fatıma (Radiyallahu Anhá) hadisinde geçen şu kavli şerifiyle: **"Fatıma benden bir parçadır, ona eziyet veren şey, bana da eziyet verir. Dikkat ediniz! Ben, Allah'ın helal ettiğini haram etmiyorum, lakin Allah Resulünün kızı ile Allah'ın düşmanının kızı bir kişinin nikahı altında ebediyyen toplanmaz."** ⁸

Veya bu durum, kafirin verdiği bir eziyettir, daha sonra müslüman olarak gelmiştir (affedilmiştir.) Kendisine sihir yapan yahudiyi affetmesi, kendisini öldürmeyi kaseden bedeviyi affetmesi, kendisini zehirleyen yahudi kadını affetmesi gibileri. Denildi ki, kadını (kısas olarak) öldürdü.

Bu gibileri, ehli kitap ve münafıklardan kendisine ulaşan eziyetler olup, Allah'ın yardımıyla geride kararlaştırdığımız gibi, onların ve başkalarının islama ısındırılması umuduyla (onları) affetmiştir.

7- Buhari: 8/37

8- Buhari. Olayda Hazreti Ali (Radiyallahu Anh), ebu Cehil'in kızı, Fatıma'nın (Radiyallahu Anhuma) üzerine nikahlamak istediğinden, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buna müsaade etmedi.

ARZ-I MEV'UD

Geçen ay Siyonist İsrail Gazze'ye saldırı-mıştı. Gerek havadan gerekse deniz-den saldırıya geçmişler, daha sonra karadan da saldıracaklarını açıklamış-lardı. Fakat Allah'ın (Celle Celâlihü) Filistinli kardeşle-rimize yardımıyla siyonistlerin hesapları tutmadı. Çünkü hiç beklemedikleri müthiş bir direnişle karşılaştılar ve Gazze'ye saldırmanın bedelinin çok ağır olacağını gördüler. Baktılar ki pabuç pa-halı, tek çıkış yolunun ateşkes olduğunu anladılar.

Sizlerin de hatırlayacağı üzere İsraili yetki-liler, Gazze'ye yaptıkları bu düşmanca saldırıya, muharref tevratta geçen bir ifade olan "Bulut Sü-tunu" ismini vermişlerdi. Tabi çoluk-çocuk demeden masum sivilleri de hedef alan bu saldırılara

dini bir anlam yüklemeleri, "Arz-ı Mevud"u tek-rar gündeme getirdi.

PEKİ NEDİR BU ARZ-I MEV'UD?..

Va'dolunan topraklar... Yahudilerin, kendile-rine Allah (Celle Celâlihü) tarafından va'dolunduğuna inandıkları coğrafya. Onlar Allah'ın seçilmiş kul-ları olduklarına ve Arz-ı Mev'ud'un kendilerine vaad edildiğine inanıyorlar. Öyle ki; Yahudi ce-maatinin yayın organı olan ve Türkiye'de yayın-lanan "Şalom" gazetesinde 8 Mart 1989 tarihinde yayımlanan bir yazıda çok ilginç bir ayrıntıdan bahsediliyor ve şöyle deniliyor:

"Allah'a inanmak Yahudiliğin temel inancı de-ğildir; ancak Arz-ı Mev'ud temel inançtır."

Şimdi onların iman esaslarına göre Arz-1 Mev'ud inancı Allah'a inanmaktan bile daha önemli olunca, Siyonist İsrail'in temel stratejilerini, bu iman esasına göre belirlediğini anlamak da zor olmasa gerek.

VA'DOLUNAN TOPRAKLAR NERESİ?..

Nil nehri ile Fırat nehri arasını kapsayan topraklar.. Yani bizim topraklarımızın da içinde olduğu bir coğrafya. Hani "gitmesek de görmesek de o köy bizim köyümüzdür" diye bir türkü var, işte o misal gitmesek de görmesek de Fırat bizim nehrimizdir. Hatta İsrail'in bayrağındaki iki mavi şeridin biri Fırat diğeri Nil nehrini, aradaki Davut yıldızının da bu iki nehir arasında kurulacak büyük İsrail devleti'ni simgelediği söylenir. Yani Siyonizm'in esas hedefi, Arz-1 Mev'ud hayaliyle bu toprakları kapsayan büyük İsrail devletini kurmaktır. (Gerçi Yahudiler sadece iki nehir arasını değil, iki okyanus arasını arz-1 mevud yapmaya çalışıyorlar ya, o da ayrı bir mesele..)

Bu topraklar Filistin, Ürdün, Suriye, Lübnan Mısır, Irak, İran'ın batı kısmı, Türkiye'nin de doğusundan bir bölümü kapsamaktadır. Şöyle bir düşününce yıllardır bu toprakların niçin karışıklık içinde olduğu ve bu bölgede niçin huzur ve barışın sağlanamadığı da anlaşılmaktadır. İşte Filistin'in yıkılıp yıkılması, Ortadoğu'nun yığın yerine çevrilmesi ve bu topraklarda yıllardır oluk gibi Müslüman kanı dökülmesi, Cennet vatanımızın Güneydoğusunun terör belasından yıllardır başını bir türlü kurtaramaması hep bunun içindir. İsrail'in bu ham hayali yüzünden maalesef Müslüman kanı adeta Nil olmuş Fırat olmuştur.

Ortadoğu'yu kana bulayan ve inatla sürdürülmeye çalışılan bu "Arz-1 Mevud / vadedilmiş toprak" meselesinin aslı esası var mıdır, varsa doğrusu nedir?..

Efendim madem ki bu va'di yapan Allah-u Teâlâ'dır, öyleyse bu meselenin doğruluğunu öğrenmek için O'nun kelamına müracaat etmek lazımdır. Herkesin malumu olduğu üzere diğer semavi kitaplar tahrif edilmiş olup, Allah-u Teâlâ'dan geldiği gibi muhafaza edilememiştir. Kur'an-ı kerim ise Mevla'nın koruması altında olup ne bir kelime, ne de bir harf değişmeden günümüze kadar geldiğine ve diğer semavi kitapları da kapsadığına göre, "vadedilmiş toprak" meselesi hakkında en

doğru bilgiyi almak için Kur'an-ı kerim'e müracaat etmek lazımdır.

Evet, Kur'an-ı kerim bu meseleye temas ederek bizlere şöyle haber vermektedir:

"(Mûsa (Aleyhisselâm) kavmine şöyle dedi): "Ey Kavmim, Allah'ın size yazdığı Arz-1 Mukaddes'e girin sakın (düşmandan kaçıp) ardınıza dönmeyin. Yoksa hepiniz zarara uğrayanlardan olursunuz." (Mâide Sûresi: 21)

Musa (Aleyhisselâm) kavmine bu sözü, en büyük düşmanları olan Firavundan kurtulup Kızıldeniz'i geçtikten sonra söylemiştir. Ayet-i kerimede de ifade edildiği üzere arz-1 mukaddesin va'dedilmesi, Mûsa (Aleyhisselâm)'ın dönemindedir ve o kavme aittir. Ayrıca Allah-u Teâlâ: "...sakın (düşmandan kaçıp) ardınıza dönmeyin. Yoksa hepiniz zarara uğrayanlardan olursunuz." buyurarak bu va'dini de şarta bağlamıştır.

Zira o devirde o beldede, güçlü insanların yaşadığı Amalika kavmine ait büyük bir devlet vardı. İsrailoğulları Allah'ın va'dine güvenip bu emre uyacaklar ve o kavimle savaşıp biiznillah o beldeye gireceklerdi. Fakat İsrailoğulları onlardan korktuklarından dolayı, Allah'ın bu va'dine rağmen peygamberlerini dinlememişler ve o topraklara girmek istememişlerdi. Hatta bununla da kalmayıp daha da ileri gitmişler ve Mûsa (Aleyhisselâm)'a:

"Sen ve Rabbin gidip savaşın; biz burada oturacağız" (Mâide Sûresi: 24) diyerek Onu yalnız bırakmışlardı.

Allah-u Teâlâ da, arz-1 mev'ud'un değerini idrak edemeyip peygamberlerine karşı haddi aşan İsrailoğullarını cezalandırarak o toprakları onlara haram etmiş ve kırk yıl Tih sahrasından çıkarmışlar, böylece şaşkın şaşkın çölde dolaşıp durmuşlardı. Mûsa (Aleyhisselâm)'a böylesine sırt çevirdikleri için, İsrailoğullarına başlarında peygamberleri varken dahi arz-1 mukaddese girmek nasip olmamıştı. Hal böyleyken bu gün, dünyanın gözü önünde Allah'ın (Celle Celâlihü) gazabını celbedecek bunca vahşet ve zulmü irtikab edip bu topraklara hâkim olmak hayali kurmak, ham hayalden başka bir şey değildir.

Bu hadiseyi Kur'an-ı kerim muhtelif ayet-i kerimelerde bizlere detaylı bir şekilde haber vermektedir. İnşallah ayet-i kerimeler ışığında bu meseleyi anlatmaya gayret edelim. Tabi arz-1 mukaddesin

va'dedilme meselesine geçmeden önce, bunun evveliyatı ile alakalı kısa bir hatırlatma yapmakta fayda görüyorum:

Yakup (*Aleyhisselam*)'ın lakabı İsrail'dir. Ve Onun çocuklarına da Beni İsrail denilmektedir. Yakup (*Aleyhisselam*)'ın on iki tane oğlu olup, bunların nesillerinden gelen on iki kabile İsrailoğullarını oluşturmuştur.

Malumunuz olduğu üzere, Yakup (*Aleyhisselam*)'ın en sevdiği oğlu Yusuf (*Aleyhisselam*)'ı diğer kardeşleri öldürmek istemişler ve bu maksatla Onu kuyuya atmışlardı. Allah-u Teâlâ'nın lütf-u inayetiyle Yusuf (*Aleyhisselam*) kuyudan kurtuldu ve başından geçen bir takım acayip hadiselerden sonra Mısır'ın hazine bakanlığına kadar yükseldi. Daha sonra da babası Yakup (*Aleyhisselam*) başta olmak üzere tüm kardeşlerini Mısır'a davet etti. Onlarda bu davet üzerine Kudüs'ten kalkıp Mısır'a göç ettiler ve böylece oraya yerleştiler. Zamanla orada çoğaldılar ve büyük bir kabile haline geldiler. Böylece İsrailoğulları uzun yıllar Mısır'da huzur ve güven içinde yaşamlarını sürdürdüler.

Ne var ki Yusuf (*Aleyhisselam*)'ın vefatından sonra Mısır'ın yönetimi Firavun hanedanından olan zalim yöneticilerin eline geçti. Böylece İsrailoğullarının Mısır içindeki durumları da zamanla değişmeye başladı, bir zaman sonra da itibarlı ve rahat dönemleri sona erdi.

Firavun hanedanı, İsrailoğulları üzerinde bir kölelik yönetimi kurmuşlar, bütün işlerinde onları çalıştırıyorlardı. Firavun rejimi Beni İsrail'i sınıf sınıf yapmıştı, onların bir kısmını piramitlerin yapımında zorla çalıştırıyorlar, bir kısmını da binalar yapmak veya yıkmak, dağlardan kayalar yontup taş taşımak gibi en ağır hizmetlerde kullanıyorlardı. O kadar ki taş taşımaktan, dağları yontmaktan boyunları yara olmuş, kamburları çıkmıştı. Çalışmayanlara da her gün ödemeleri için vergiler tayin etmişlerdi, eğer vergisini ödemedi güneş batarsa, o kimsenin elleri boynundan bağlı olarak bir ay hapsedilirdi.

Kadınlar ise örgü ve dokuma işlerinde çalıştırılırdı. Ayrıca doğurdıkları erkek çocuklarını da hiç acımadan keserler, kızlarını ise güya sağ bırakırlardı. Ama buna sağ bırakmak denirse. O kız çocukları bu zulüm ve acılar içinde şayet büyüseler bile, kavimlerinde erkek kalmayınca hepsi başkalarının elinde kalacak, neticede nesilleri yok olup gidecekti.

Benî İsrâil, Firavun hanedanının ve Kibtî kavminin bu kötü muâmelelerinden ve onların ağır tekliflerinden bezmiş, usanmışlardı. Bu bakımdan dedelerinin eski yurtları olan Ken'ân diyârına gitmek istiyorlardı, fakat Firavun onların Mısır'dan çıkmalarına ne izin, nede fırsat veriyordu. Kurdukları bu kölelik düzeninin sürmesi için de onları zulümle, işkenceyle baskı altında tutuyordu.

İsrailoğulları dört yüz sene kadar Firavunların zulmü altında bu işleri yaparak ezildiler. Bir kısmı çalışma kamplarında telef oldu, birçoğu da inşaatlarda kullanılan dev kayaların ve inşaat malzemelerinin altında kalarak can verdi. Bu kölelik düzeni, Allah-u Teâlâ'nın Musa (*Aleyhisselam*)'ı gönderip onları Firavun'un zulmünden kurtarmasına kadar devam etti.

Musa (*Aleyhisselam*) Beni İsrail'i Mısır'dan çıkarıp Kızıldeniz'i sağ salim geçirdikten, Firavun ve avânesi de Kızıldenizde boğulduktan sonra, Mevla Teâlâ onlara babaları-ataları olan Yakup (*Aleyhisselam*)'ın vatanını va'detti, hatta (yukarıda zikrettiğimiz Maide sûresi 21. ayet-i kerimede geçtiği üzere) oraya girmelerini emir buyurdu.

Fakat onlar o beldede Ad kavminden arta kalan dev cüsseli güçlü, kuvvetli, cebbar bir kavim yaşadığını evvelce duydukları için Allah'ın bu emrini, Musa (*Aleyhisselam*)'ın bu sözünü dinemediler ve:

“Dediler ki, Ey Musa! Orada çok zorba bir kavim var. Onlar oradan çıkmadıkça biz asla girmeyiz. Eğer oradan çıkarlarsa (o zaman) biz de elbette gireriz.” (Maide Sûresi: 22)

Yani âmiyâne tabirle ipe un serdiler, mırın kırın ettiler. “onlar o topraklardan çıkmadan biz oraya girmeyiz” dediler.

Söze bakın! Yahu adamlar yaşadıkları toprakları terk edip size “buyurun gelip yerleşin” mi diyecekler? Yani Allah-u Teâlâ'nın; “...**Arz-ı Mukaddes'e girin...**” emrini, “eğer deve iğnenin deliğinden geçerse” kabilinden, mümkün olmayan bir şarta bağlamak istediler ve adeta; “kırımızı kar yağınca biz o topraklara gireriz” demiş oldular. Halbuki başınızdaki peygamber size “oraya girin” diyor, “Allah size orayı va'detti” diyor, niye güvenemiyorsunuz?.. Kısa bir zaman önce koskoca Kızıldeniz'in yarılp yol olduğuna şahid olmadınız mı, denizde açılan o yoldan geçerek

kurtulup; “ölmez” dediğiniz Firavun’un boğulduğunu gözlemlerinizle görmediniz mi?! Bu kadar mucizelerini gördüğünüz Musa (Aleyhisselam) şimdi size; “Allah orayı size yazdı, girin” buyuruyor, niye girmiyorsunuz?!

Onların bu kabul edilemez tutumuna rağmen, Musa (Aleyhisselam) onların gönüllerini rahatlatmak ve korkularını gidermek için her kabilede birer kişi seçti ve keşif için o beldeye gönderdi. Ve onlara da: “sakın ola gördüklerinizi Benden başkasına anlatmayın” diye tembihte bulundu. Ama heyhât... İki adamın dışındakiler maalesef söz dinlemediler. Gördüklerini abartarak herkese anlattılar, milleti ürküttüler “şöyle güçlü adamlar, böyle iri ve kuvvetli kimseler” diyerek halkın gözünü korkutup yıldırıldılar ve onları savaştan çekindirdiler. Onların da zaten o beldeye girmeye niyetleri yoktu, bu kimseleri de dinleyince hepten haddi aştılar ve Musa (Aleyhisselam)’a:

“Sen ve Rabbin gidip savaşın; biz burada oturacağız” (Mâide Sûresi: 24) diyecek kadar ileri gittiler.

Beni İsrail Musa (Aleyhisselam)’ı çok sıkıntıya sokmuş, çok çektirmiş ve gerçekten şaşılacak tavırlar sergilemiş bir kavimdir. Onlar, Firavun gibi bir zalimin esareti altında adeta kimliksiz, kişiliksiz ve silik bir toplum olarak yaşıyorlarken, Musa (Aleyhisselam) bir kahraman gibi gelip onları özgürlüğe ve efendiliğe kavuşturdu. Pek çok mucizeler ve hârikulâde haller gördüler, Allah’ın (Celle Celâlihü) nice nimetlerini bizzat müşahede ettiler ama sıkıntıdan kurtulup, nimetleri görünce şımarmak Peygamberlerine karşı geldiler. Öyle ya efendim; **“Sen ve Rabbin gidip savaşın; biz burada oturacağız”** ne demektir?! “Şurda şuraya gitmeyiz, bir adım bile atmamız, ne halin varsa gör.” demek değil midir? Bu ne ağır ve isyan dolu bir söz, nasıl bir küstahlıktır.

Onların bu inat ve söz dinlemez tavırlarını gören Musa (Aleyhisselam) çok üzüldü ve onları Allah’a şikayet ederek şöyle niyazda bulundu:

“Ey Rabim! Ben kendimden ve kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum; artık bizimle, bu yoldan çıkmış toplumun arasını ayır!”

(Allah-u Teâlâ): **‘Öyleyse orası (Arz-ı Mukaddes) onlara kırk yıl haram edilmiştir; (bu müddet içinde) yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Artık Sen, fâsık toplum için üzülme!’** buyurdu.” (Mâide Sûresi: 25-26)

Onların bu itaatsizlikleri ve isyanları sebebiyle Allah-u Teâlâ va’detmiş olduğu kutsal topraklara girmeyi İsrailoğullarına yasakladı. Tam 40 yıl Tih sahrasında döndü, dolaştı durdular.

Onlar kendilerince, Allah’ın (Celle Celâlihü) vaat ettiği beldeye değil de, bunun yerine tekrar Mısır’a geri dönüp denizde helak olan Firavun ve kavminin yerlerine yerleşmek istiyorlardı. Bunun için -koskoca Musa (Aleyhisselam) aralarında olmasına rağmen- kendi aralarında karar alıp başlarına da bir emir seçtiler ve onun rehberliğinde yola çıktılar. Akşama kadar yol yürüdüler, gece orada dinlenip sabah tekrar kaldıkları yerden yola devam edeceklerdi. Ama sabah kalkınca bir de ne görsünler, dün sabah hangi noktadan çıkmışlarsa bu gün yine aynı yerdeler. Yine yola koyuldular ve yürümeye başladılar, o güneşin ve sıcaklığın altında zor-zahmet akşama kadar yol aldılar. O gece istirahat edip sabah kalktıklarında baktılar ki, yine ilk çıktıkları yerdeler. Yani her gün yol yürüyorlar, akşam yatıyorlar ama sabah kalkınca yine aynı noktadalar.

Onlar inat edip o kadar uğraşmalarına ve oradan gitmek istemelerine rağmen, dönüp dolaşıp yine aynı dâirenin içine girdiler ve bir türlü o çölden çıkamadılar. Allah (Celle Celâlihü) onları adeta çöle hapsetti. Öyle ya, madem Mevla Teâlâ’nın dediği yere gitmiyorlar, öyleyse kendi istedikleri yere de gitmek onlara yasaklandı, ne kadar yol yürüseler de oldukları yerde dolapçı beygiri gibi dolaşıp durdular.

İsrailoğulları arz-ı mukaddes’e bu kadar yakın olmalarına, tabiri caizse kapısına kadar gelmelerine rağmen, Peygamberlerine muhalefet edip emr-i ilâhî’yi yerine getirmedikleri için Allah (Celle Celâlihü) onlara bu toprakları nasip etmedi. Dolayısıyla bir kavim isyanları sebebiyle Allah’ın (Celle Celâlihü) vaad ettiği topraklara, hem de başlarında Mûsa (Aleyhisselâm) varken dahi girememişse, bu gün, Allah’ın (Celle Celâlihü) gazabını celbedecek bunca vahşet ve zulüm yaparak buralara hakim olacağını zannetmek, boş kuruntudan başka bir şey değildir.

Emr-i ilâhî’ye isyan eden kavimden kimse kalmayınca, onların ardından gelen yeni bir nesille Yûşâ (Aleyhisselam)’ın kumandası altında arz-ı mukaddes’e girilmesini de bir sonraki yazımıza bırakalım.

Fi emanillah!

CÖMERTLİK

uhterem okuyucularımız mü'minlerin önemli, göze çarpan, kendisinde ziynetmiş gibi görünen, bulunmadığı zaman eksikliğinin olumsuz olarak sırttığı özelliklerinden biri cömertliktir. En güzel örnek olan Allah Resulü (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*)'in özellikleri zikredilirken; "İnsanların en güzeli idi. İnsanların en cömert olanı idi. İnsanların en şecaatli ve en cesur olanı idi." ifadeleri, örnek almamız gereken özelliklerden birisinin de cömertlik olduğunu görüyoruz.

Allah Resulü (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*)'in bu cömertliğinin Ramazan ayında doruk noktaya çıktığı, (Hz Cabir'in (*Radyallâhü Anh*) rivayetinde de) Kendisinden bir şey isteyene hiçbir zaman "hayır" demediği bildirilmiştir.

Cömert; eli açık olan, "nefsim nefsim" diyerek ben merkezli olmaktansa, "biz" diyerek hareket edip başkasının derdini de dert edinebilen, merhametli, fakirin, yetimin ve dul bir kadının elinden tutmak isteyen, verilmesi icap eden yerlerde eli açık olan insan, vermekten zevk alan insandır.

Ebu Hureyre (*Radyallâhü Anh*) buyuruyor ki: Peygamber Efendimiz (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuşlardır: "Cömert olan insan, Allâh-ü Teâlâ'ya çok yakındır. İkinci olarak Cennete çok yakındır. Üçüncü olarak insanlara çok yakındır. Cimri olan insan ise Allâh-ü Teâlâ'ya çok uzaktır. İnsanlara da uzaktır. Cehenneme yakındır." Burada "Allâh-ü Teâlâ'ya yakınlık ve insanlara yakınlık" sevilmenin hak edilmesi, Cennete yakınlık ise Cennet ehlinden olması demektir.

Çocukluğumuzu bir düşünelim. En çok kimi severdiniz? Tabi ki size en çok ikram edeni değil mi? Üç tane

amcanız olsa; bir tanesi her gördüğünde size hediye verip diğerlerinin bu konuda hassas olmadığını düşünelim. Amca dendiğinde hangisi aklımıza gelir. İkranda bulunan amcanın yeri başkadır değil mi?

Bir Dursun Amcamız vardı, mahalledeki çocuklara şerip dağıtırdı. O vefat ettiğinde en çok çocuklar üzülmüştü.

İnsana yakın olmak, insanın sevgisini kazanmak demektir. Âhirette bu yakınlık bize çok lazım olacaktır. İbâdetlerimizdeki hassasiyet, bizimle Cennet arasında sadece ölüm engelini bırakır. Ölümden sonra direk Cennet nimetlerinden istifade başlar.

Peki, kişi kendisini zorlayarak halim ve cömert bir insan olabilir mi?

"Sanki Yedim" isminde bir caminin tarihçesi anlatılırken; yaptırın zatın aklına gelen nimetleri 'sanki yedim' diye kabul ederek paralarını bir kenarda biriktirip o camiyi yaptırdığı söylenir. Bizler de gelirlerimizin bir kısmını sanki yok kabul ederek çok hayırlar yapabiliriz. Örneğin bin ytl maaş alıyorsak, yüz ytl'sini yok sayarak dokuz yüz lira aldığımızı farz edelim. Yüz ytl'yi fakirlere, yetimlere, miskinlere, hayır kurumlarına verelim. Allah (*Celle Celâlühü*) infak edilen o yüz ytl sebebiyle geri kalan dokuz yüz ytl'ye öyle bir bereket verir ki, belki bin ytl'den daha yüksek miktarların karşılayacağı işler halledilir.

Peygamber Efendimiz (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) geçmiş ümmetlerden bir olayı şöyle naklediyor: "Bir kişi yolda giderken bir bulut görmüş. O bulutu seyrederken bir ses gelmiş kulağına; "Ey bulut! Bir yere git, yağmurunu yağdırarak filan kişinin bahçesini sula." Sağa bakmış, sola bakmış hiç kimse yok. Bu ses nereden geliyor diyerek

bulutu takip etmiş. Bir süre gitmişler, bulut bir bahçeye yağmurunu yağdırmış. O bahçeye yaklaşıncı içeride bir adamın olduğunu görmüş. Ona hitaben; 'Senin adın falan mı?' diye sormuş. Adam; 'Nereden biliyorsun?' diye sorunca yolcu başından geçen olayı anlatmış. Ve demiş ki; "Ben hayatımda hiç görmediğim bir şeyle karşılaştım. Allah aşkına söyle, sen ne yaptın da bu nimet sana bahşedildi?" Bahçe sahibi de; "Ben yaptığım çok ciddi bir ibâdeti hatırlamıyorum. Şu kadar var ki, ben bu bahçeden aldığım mahsulü prensip olarak her zaman üçe bölerim. Birincisini zor durumda olan ihtiyaç sahiplerine veririm. İkincisini kendi ihtiyaçlarıma kullanırım. Üçüncüsünü ise sermaye olarak saklarım." demiş."

Bu insanın prensip olarak kendince böyle bir uygulamada bulunmasını, Allâh-ü Teâlâ hazretleri nasıl değerlendirmiş bir düşünelim. Bu haber Kâinatın Efendisi (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) tarafından bizlere naklediliyor. Kendi kulağımızla duysak bu kadar sağlam olmaz.

Kehf Sûresinde Allâh-ü Teâlâ "Habibim! İki insanın kıssasını anlat." diye başlayan kıssadaki iki kişinin tefsirlerde kardeş oldukları belirtilmektedir:

"Normal bir şekilde geçimlerine devam ederken balarından kendilerine sekiz bin dinar miras kalmış. Yarı yarıya bölüşmüşler. Bir tanesi bin dinara, arasından nehir akan bir bahçe almış. Bin dinara yeni bir eş almış. Bin dinara da hizmetçi alarak sayılarını çoğaltmış. Bin dinara da bir mesken almış. Böylece dört bin dinarın hepsini harcamış. Kardeşi ağabeyinin bu şekilde servetini harcadığını duyunca, Yüce Allah'a şöyle duâ etmiş: 'Allah'ım abim bin dinara bahçe aldı. Dünyadaki bir bahçe ne kadar bizim olabilir ki' diyerek Cennette bir bahçeye niyetlenerek kendi bin dinarını Allah (Celle Celâlühü) yolunda harcamış. 'Allahım! Abim bin dinara yeni bir eş aldı. Âhiretin hurilerini dünyanın eşlerine tercih ediyorum' deyip bin dinarını fakir fukaraya verip Allah (Celle Celâlühü) yolunda harcamış. 'Allah'ım! Abim bin dinar vererek bu dünyadaki hizmetçilerini arttırdı. Ben de Cennetteki hizmetçileri bu dünyadakilere tercih ediyorum' diyerek bin dinarı yine Allah yolunda harcamış. 'Zaten benim kendi evim var' diye düşünerek Cennetteki köşklere niyet ederek kalan bin dinarı da Allah yolunda harcamış.

Bu kardeş, abisini ziyarete gittiğinde abisinin kibriyle karşılaşmış. 'Bende bu servet varken benim sırtım yere gelmez' diye söyleyerek onu kışkırtmaya çalışmış. Kardeşi de ona demiş ki 'seni topraktan yaratan, sonra bir damla meni şekline çeviren, daha sonra seni sapasağlam bir insan şekline getiren Rabbine karşı neden nankörlük yapıyorsun. Allâh-ü Teâlâ benim Rabbimdir. Ben O'na hiçbir şekilde ortak koşmam, sen bağına bahçene girdiğin zaman 'maşâallah lâ kuvvete illâ billah' demeli değil miydin. Allâh-ü Teâlâ dilerse bu bahçeye bir şey olabilir. Dilemezse hiçbir şey olmaz. Allâh-ü Teâlâ dilerse ben bu bahçeye girebilirim. Dilemezse giremem. Allâh-ü Teâlâ dilerse bu bahçedeki hasılatı alabilirim, dilemezse alamam. Dolayısıyla Yüce Allâh-ü Teâlâ'nın dı-

şında hiçbir güç yoktur, diye düşünmen gerekmez miydi abi? Ben inanıyorum ki Allâh-ü Teâlâ bana bu bahçeden hayırlısını verecektir. Senin bu nankörlüğün sebebiyle, güzelliği ile mest olduğun bahçeni helak olmuş olarak görebilirsin.' diye söylemiş abisine.

Allâh-ü Teâlâ buyuruyor ki: 'O insanın bağına bahçesine bir felaket gönderdik. Sabahleyin gittiğinde bahçesini tanıyamadı. Ellerini birbiriyle ovuşturmaya ve şöyle demeye başladı: 'Ah ben buraya ne kadar servet harcamıştım. Hepsi yerle bir olmuş. Kardeşim bana söylemişti. Allâh-ü Teâlâ beni cezalandırdı. Keşke O'na ortak koşmasaydım. Nankörlük yapmasaydım.' Allâh-ü Teâlâ son olarak şöyle buyurdu: 'Kendisine Allah'tan başka yardım edecek destekçi olmadığı gibi kendi kendini kurtaracak gücü de yoktur.' ve Allâh-ü Teâlâ'nın cezalandırdığı bir kimseye hiçbir kimse yardım edemez."

İnsanın sırtını Allâh-ü Teâlâ'ya dayaması gerekir. Malına servetine güvenme bedbahtlığına düşmemelidir.

Mevlânâ hazretleri birisine; "Gel de seninle sohbet edelim" demiş. O da; "Sultanım, gelince sizi nerede bulurum?" diye sormuş. Mevlânâ hazretleri; "Yalancılar kahvesinde!.." O zat Konya'ya gidince "yalancılar kahvesi"ni kime sorduysa bilen bir kimse bulamamış. Ümidini kesmiş dönerken, tarihî bir mezarlık görmüş. Bari bir Yâsin okuyayım diye düşünmüş, bir de bakmış ki Mevlânâ hazretleri mezarlıkta oturuyor. Şaşırmış halde sevinmiş; "Ya üstadım yalancılar kahvesi dediniz ama kimse bilmiyor. Nerede bu kahve?" diye sormuş. Mevlânâ hazretleri; "İşte burası." diye cevaplamış. "Nasıl olur?" diye şaşkınlığını gizlemeyerek tekrar sormuş zat. Hazreti Mevlânâ bak demiş: "Şurada yatan kişi 'ben falanca yerin ağasıyım' diyordu. Yalan! Hani nerede? Ötede yatan 'en zengin benim' diyordu. Yalan! Hani, şimdi nerede?"

Muhterem dostlar toplu taşıma araçlarında oturduğumuz koltuklar benim diyebiliyor muyuz? Diyemiyoruz. Çünkü biliyoruz ki, biraz sonra kalktığımızda oraya başkası oturacaktır. Peki, şu an sahip olduklarımız için aynı şeyler geçerli değil midir? Sahip olduklarımızı başkasına bırakacağımız gün gelmeyecek midir? Toplu taşıma koltuklarında az kalıyoruz, servet koltuğumuzda ise biraz daha fazla kalıyoruz. Ama aslında değişen fazla bir şey yoktur.

Baştaki hadîsi şerifte Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem)'in değerlendirmesi ziyadesiyle can alıcıdır: "**Elbette cömert olan, ibâdetini yapan bir âbid, cimri olup ibâdetini yapana göre Allâh-ü Teâlâ hazretlerine daha sevimlidir.**" Zira Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem): "**İnsanların en hayırlısı, insanlara en çok faydası dokunandır.**" buyurmuşlardır.

Sevgili dostlar! Dinimiz sadece kişinin kendisini ilgilendiren ibâdetlerle sınırlı değildir. Çevremize, topluma ve insanlara faydalı olmak gereklidir. Cömertlik hasleti de bu faydalardan bir tanesidir. Yüce Allah (Celle Celâlühü) hazretleri bizleri ibâdetinde, ihsanında ve insanlara faydalı olmakta cömert olan kullarından eylesin.

Selam ve duâ ile...

HUŞÛ VE TEVAZU

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla...

Allâhü Teâlâ Hazretleri "Gerçekten mü'minler kurtuluşa ermiştir. Onlar ki, namazlarında huşû içindedirler"¹ buyurmuştur.

Hz. Abdullah ibn-i Mes'ûd (Radiyallahü Anh)'dan rivayet olduğuna göre Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

"Kalbinde zerre ağırlığı kibir olan kişi cennete girmez. Kalbinde zerre ağırlığı iman olan kişi cehenneme girmez."

Bunun üzerine bir kişi;

"Yâ Resûlallâh! Bazen olur ki kişi, güzel elbise giymek ister. O kibir midir?" dedi.

Peygamber Efendimiz:

"Hak Celle ve Teâlâ güzeldir, güzelliği sever. Süslenme kibirlenmeden olmayınca zarar vermez. Kibir, Hakk'a saygı göstermeyip halkı hor görmektir"² buyurdular.

Hz. Enes b. Mâlik (Radiyallahü Anh)'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir:

"Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) hastayı ziyaret eder, cenazeleri uğurlar, merkebe biner ve kölenin davetine icâbet ederdi. Kurayza ve Nadir (savaş) günü (Hayber Yahudilerinden iki kabiledir) yula-

1) El Mü'minin Sûresi: 1-2

2) Buhârî, İman: 39; Müslim, İman: 91; İbn Mace, Zühd: 16

rı ve semeri hurma lifından yapılmış bir merkebe binmişlerdi.”³

Huşû, Hakk’a kendini teslim etmektir. Tevazu, Hakk’a uymak ve hükme itiraz etmemektir.

Hz. Huzeyfe (Radiyallahü Anh), “Dininizden ilk kaybedeceğiniz şey huşûdur” demiştir.

Sehl b. Abdullah et-Tüsterî (Kuddise Sirruhu) “Her kimin kalbinde huşû bulunursa şeytan ona yaklaşmaz” buyurmuştur.

Demişlerdir ki:

“Kulda huşû bulunduğu alâmeti, kızdırıldığı veya muhalefet edildiği ya da bir fiili reddedildiği zaman onu kabul ile karşılamasıdır.”

Sûfilerden biri, “Kalbin huşûu, gözü haram olan şeylere bakmaktan men etmektir” demiştir.

Muhammed b. Ali et-Tirmizî (Kuddise Sirruhu), “Huşû sahibi, şehvet ateşi sönen, göğsünün dumanı sakın olan, kalbinden tâzim nuru parlayan, bundan dolayı şehvetleri ölüp kalbi dirilen, böylece azalan huşû içinde bulunan kimsedir” demiştir.

Hasan-ı Basrî (Radiyallahü Anh) da, “Huşû, kalbe lâzım olan kalıcı korkudur” buyurmuştur.

Sûfiler, huşûun yerinin kalp olduğu hususunda ittifak etmişlerdir. Meşâyihden biri, zahiren gücenmiş gözleriyle yere bakan, omuzları düşük, büzülmüş birini görmüş ve göğsüne işaret ederek, “Ey falan, huşû buradadır”, omuzlarını göstererek, “Burada değildir” demişti.

Rivayet olunur ki:

Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) namazda sakalıyla oynayan birini görmüş ve, “Eğer bunun kalbinde huşû olsaydı âzalarında da huşû olurdu”⁴ buyurmuştur.

Demişlerdir ki:

“Namazda huşûun şartı, namaz kılanın sağında ve solunda olanı bilmemesidir.”

Demişlerdir ki:

“Kendisini alçakta görmeyen başkası yanında yükselemez.”

Ömer b. Abdülazîz, topraktan başka bir yere secde etmezdi.

Hz. Mücâhid (Radiyallahü Anh) der ki:

“Hak Celle ve Alâ Nûh kavmini tufanda boğduğu zaman dağlar kibirlenip yüksek göründüler. Cûdî dağı tevazu edip alçak görüldüğü için Allâhü Teâlâ onu Nûh (Aleyhisselâm)ın gemisine karargâh kıldı.”

Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) hızlı yürürdü ve, “Hızlı yürümek, ihtiyaçları daha çabuk gidermek, kibir ve gururdan uzaklaşmak içindir” derdi.

Ömer b. Abdülazîz bir gece bir şey yazıyordu. Yanında misafiri vardı. Lambanın yağı azalmış, sönmek üzere idi. Misafir, “İzin verirseniz kalkıp lambayı düzenleyeyim” dedi. Ömer b. Abdülazîz engel olup, “Misafiri çalıştırmak keremden değildir” dedi. Bunun üzerine misafir, “Öyleyse hizmetçiyi uyandırırım” dedi. Ömer, “Hayır, hizmetçi yeni uyumuştur” dedi ve kendisi kalkıp lambaya yağ koydu. Bu duruma şaşırarak misafir, “Ey müminlerin emîri, kendin hizmet için kalktın” dedi. Ömer b. Abdülazîz de, “Ömer olarak gittim, Ömer olarak döndüm” buyurdu.

Hz. Ebû Saîd el-Hudrî (Radiyallahü Anh) rivayet etmiştir ki:

“**Resûlullâh** (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) **deveye yem verir, evini süpürür, ayakkabısını diker, el-bisesine yama yapar, koyunu sağlar, hizmetçi ile birlikte yemek yer ve yorulduğu zaman onunla beraber buğday öğütür, pazardan aldıklarını kendisinin eve taşımasına hayası engel olmaz, fakir ve zengin herkesle el sıkışır, selâm vermekte önce davranır, davet edildiği yemek ham ve kuru bir hurma bile olsa aşağılamaz, hoş görürdü.**

Kendisi azla yetinir, yumuşak huylu, mert yaratılışlı, muaşeretini güzel, yüzü gülerdi. Gülmeksizin yüzü şendi. Yüzünü ekşitmeksizin mahzundu. Zillete düşmeden alçak gönüllüydü. İsrâf etmeksizin cömertti. Hassas kalpliydi, her Müslümana merhametliydi. Tokluktan dolayı asla geçirmede. Tamahla hiçbir zaman elini uzatmadı.”⁵

Fudayl b. İyâz, “Rahmânın kulları huşû ve tevazu sahibidirler. Âsilerin kulları ise kibir sahibidirler” demiştir.

Yine o demiştir ki: “Kim nefesine kıymet verirse onun için tevazudan nasip yoktur.” Kendisine “Te-

3) Tirmizî, Cenaiz: 32; İbn Mace, Zühd: 16

4) Suyutî, el-Câmiu’s Sağîr: 2/130

5) Benzeri için bkz. Ebu Nuaym, Hilyetu’l- Evliya: 2/45

vazu nedir?” diye sorulmuş, o da, “Tevazu, Hakk’a alçak gönüllülük gösterip O’na itaat etmen ve hakkı söyleyenden kabul etmendir” diye cevap vermiştir.

Fudayl b. İyâz der ki:

“Hak Teâlâ dağlara şöyle vahyetti: **‘Sizden biriniz üzerinde bir peygamberle konuşacağım.’** Bütün dağlar uzandılar ve yükseldiler, içlerinde sadece Tûr-i Sînâ dağı tevazu gösterdi. Tevazu gösterdiği için Hak Teâlâ onun üzerinde Hz. Musâ (Aleyhisselam) ile konuştu.”

Cüneyd-i Bağdâdî’ye “Tevazu nedir?” diye soruldu. O da, “Halk üzerine şefkat kanatlarını germek ve onlara karşı yumuşak davranmaktır” dedi.

Vehb dedi ki:

“Hak Celle ve Alâ tarafından nâzil olan kitapların birinde, **‘Gerçekten ben, Âdem’in sulbünden nesiller çıkardım. Mûsâ (Aleyhisselâm)ın kalbinden daha mütevazi kalp bulamadım. Bunun için onu seçtim ve onunla konuştum’** diye yazılmıştır.”

Derler ki:

Tevazu, kendisine haset olunmayan bir nimettir. Kibir, kendisine merhamet olunmayan bir zahmettir. İzzet tevazudadır. Her kim ki izzeti kibirde ararsa bulamaz.

İbrâhim b. Şeybân, “Şeref tevazuda, izzet takvâda ve hürriyet kanaattedir” demiştir.

Süfyân es-Sevrî’den rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: “İnsanların en değerlisi şu beş sınıftır: Zâhid olan âlim, sûfî olan fakih, alçak gönüllü olan zengin, şükreden fakir ve Sünnî olan şerif.”

Yahyâ b. Muâz, “Tevazu her insanda güzeldir, fakat zenginlerde daha da güzeldir. Kibir herkeste çirkindir, ama fakirlerde daha da çirkindir” demiştir.

İbn Atâ da, “Tevazu, kimden olursa olsun hakkı kabul etmektir” buyurmuştur.

Rivayet olunur ki:

Hz. Zeyd b. Sâbit (Radiyallahü Anh) katırına bineceği esnada Hz. İbn Abbâs (Radiyallahü Anhüma) katırın üzengisini tutmak için ona yaklaştı. Hz. Zeyd (Radiyallahü Anh), “Yapma, ey Resûlullâh’ın amcazadesi!” dedi. Hz. İbn Abbas (Radiyallahü Anhüma) da, “Âlimlerimize böyle yapmakla emrolunduk” buyur-

du. Bunun üzerine Hz. Zeyd (Radiyallahü Anh), “Elini göster göreyim” dedi. Hz. İbn Abbas (Radiyallahü Anhüma) da elini uzattı. Hz. Zeyd (Radiyallahü Anh) da öptü ve dedi ki: “Biz de Resûlullâh’ın Ehl-i Beyt’ine böyle yapmakla emrolunduk.”

Urve b. Zübeyr b. Avvâm (Radiyallahü Anh) dedi ki:

“Hz. Ömer’i (Radiyallahü Anh) gördüm, omuzunda su kırbaşı vardı. Bunun üzerine ona, ‘Ey müminlerin emîri, bu sana lâyük değildir’ dedim. Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) da, ‘Yakınlardan ve çevreden elçiler itaatle geldikleri zaman nefsimе gurur geldi. O gururu kırmak istedim’ dedi. O kırbaşı taşıyıp ensardan bir hanımın evindeki su kabına boşalttı.”

Ebû Hâtim es-Sicistânî’nin Ebû Nasr es-Serrâc’dan şunu rivayet ettiğini duymuştum:

“Hz. Ebû Hüreyre (Radiyallahü Anh) Medine-i Münevvere emîri iken arkasında bir yük odun olduğu halde, ‘Emîre yol verin’ diyerek giderken görüldü.”

Sûfilerden biri anlatıyor:

Tavafta önünde hizmetçileri yürüyen birisini gördüm. Hizmetçiler onun için insanların tavafına engel oluyorlardı. Sonra aynı şahsı Bağdat köprüsü üzerinde dilenirken gördüm. Şaşıtm ve halini sordum. Dedi ki:

“İnsanların tevazu gösterdiği yerde ben kibirlendim. Onun için Hak Teâlâ halkın yükseldiği bir yerde beni alçalttı.”

Ömer b. Abdülazîze, bir oğlunun bin dirheme bir yüzük satın aldığı haber verildi. Bunun üzerine Ömer b. Abdülazîz oğluna bir mektup yazarak;

“İşittiğime göre bin dirheme bir yüzük satın almışsın. Mektubum sana ulaştığı zaman hemen yüzüğü sat ve parasıyla bin aç kişiyi doyur. İki dirheme bir yüzük al ve kaşını Çin demirinden yap. Üzerine, ‘Allah nefsinin değerini bilene merhamet eylesin’ diye yaz” demiştir.

Nakledilir ki:

Emirlerden birine satın alması için bin dirhem değerinde bir köle arz olundu. Para huzuruna getirilince emîr parayı çok görüp köleyi satın almaktan vazgeçti ve meblağı hazineyi geri çevirdi. Köle de dedi ki: “Ey efendim! Beni satın al. Zira bende bu dirhemlerden her bir dirhem karşılığında bir haslet vardır ki bin dirhemden

fazlasına değer.” Emir, “O hasletler nedir?” dedi. Köle, “O hasletlerin en azı ve çok aşağısı, eğer beni satın alsan ve bütün kölelerden önde tutsan yine yanlış yapmam ve senin kölen olduğumu bilirim” dedi. Bu söz emirin hoşuna gitti ve köleyi satın aldı.

Recâ b. Hayve'den şöyle nakledilmiştir:

“Ömer b. Abdülazîz hutbe okurken giydiği elbisesine on iki dirhem fiyat takdir ettim. Bunlar bir cübbe, bir sarık, bir gömlek, bir şalvar, bir hırka, bir çift ayakkabı ve bir külâh idi.”

Nakledilir ki, Abdullah b. Muhammed b. Vâsi' hoşa gitmeyen bir yürüyüşle yürüyordu. Babası ona, “Biliyor musun, anneni kaç paraya satın aldım? Üç yüz dirheme aldım. Baban ise, Allah Teâlâ onun gibi babayı Müslümanlar içinde çoğaltmasını diye hakkında beddua edilecek birisi! Ebeveynin bu halde iken sen bu yürüyüşle yürüyorsun” dedi.

Hamdûn el-Kassâr demiş ki:

“Tevazu, hiçbir kimsenin hem dininde hem dünyasında sana ihtiyacı olmadığına inanmandır.”

İbrâhim b. Edhem demiş ki:

“Sadece üç defa sevindim. Bir kere bir gemide idim. Gemide güldürücü bir sohbet arkadaşı vardı. Güldürücü hikâyeler anlatırdı. Hikâyeye anlatırken dedi ki, ‘Biz Türk diyarında düşmanla böyle savaştık ve şöyle yakalardık’ deyip benim saçımdan tutarak o yana bu yana oynatırdı. Böyle yapması beni sevindiriyordu. Çünkü onun nazarında benden daha hakir kimse yoktu.

Bir defasında da bir mescidde hasta halde yatıyordum. Müezzin içeri girip beni yatar vaziyette görünce ‘Çık’ dedi. Dışarı çıkmaya dermanım yoktu. Beni ayağımdan çekip sürükleyerek dışarı attı. Bu haksızlığa sevindim.

Üçüncü olay da şudur: Şam'da bulunuyordum ve üzerimde bir kürküm vardı. Bitten kürkün tüylerini seçemezdim. Bu hal beni sevindirdi.”

İbrahim b. Edhem'den nakledilen başka bir hikâyede de kendisi şöyle demiştir:

“Bir gün oturuyordum. Bir kişi gelip üzerime işedi. Ömrümde o gün sevindiğim gibi başka bir zaman sevindiğimi bilmiyorum.”

Denilir ki:

Hz. Ebû Zer el-Gıfârî ile Hz. Bilâl-i Habeşî (Radiyallahü Anhuma) arasında çekişme olunca Hz. Ebû Zer (Radiyallahü Anh) Hz. Bilâl (Radiyallahü Anh)'ı siyah yüzlü olmakla itham etti. Hz. Bilâl (Radiyallahü Anh) da Resûlullâh (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'e şikâyete geldi. Resûlullâh (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) da şöyle buyurdu:

“**Ey Ebû Zer! Kalbinde câhiliye kibrinden eser kaldığını bilmez misin?**”

Hz. Ebû Zer (Radiyallahü Anh) de kendini yere bıraktı ve Hz. Bilâl (Radiyallahü Anh) yüzüne ayağı ile basıncaya kadar başını yerden kaldırmayacağına yemin etti. Bunun üzerine Hz. Bilâl (Radiyallahü Anh) öyle yapmadıkça başını kaldırmadı.

Hz. Hasan (Radiyallahü Anh) yolda giderken ellerinde ekmek parçası bulunan çocuklara rastladı. Çocuklar Hz. Hasan'ı (Radiyallahü Anh) ziyafete davet ettiler. Hz. Hasan (Radiyallahü Anh) atından inip onlarla yemek yedi. Sonra onları evine davet edip yemek yedirdi ve her birine elbise hediye etti. Sonra, “Fazilet onlarındır. Çünkü onlar var olan dan bol bol verdiler ve bana yemek yedirdiklerinden başka şeye sahip değillerdir. Ama biz yemek yedirdiğimizden fazlasına sahibiz” dedi.

Nakledilir ki:

Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) bir ganimetten gelen elbiseleri sahâbeye paylaşıyordu. Hz. Muâz'a (Radiyallahü Anh) kıymetli bir elbise gönderdi. Hz. Muâz (Radiyallahü Anh) da onu satıp parasıyla altı tane köle satın aldı ve onları âzat etti. Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) bu durumu öğrendi.

Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) yine bir defasında elbise paylaştırırken Hz. Muâz (Radiyallahü Anh)'a kıymeti önceki elbiseden daha aşağı elbise gönderdi. Hz. Muâz (Radiyallahü Anh) incinip Hz. Ömer'e (Radiyallahü Anh) sitem etti. Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) da, “Önceki elbiseyi sattığın için böyle yaptım” dedi. Hz. Muâz (Radiyallahü Anh), “Sana ne? Hissemi bana ver de ben ne yaparsam yaparım. Gerçekten verdiğin elbiseyle başına vuracağıma yemin ettim” dedi. Hz. Ömer (Radiyallahü Anh), “İşte başım, ama yaşlı yaşlıya yumuşak davranır” buyurdu.

Rabbim bizleri de sahabe-i kiramın ve de selef-i salihinin ahlakı ile ahlaklandırıp hakiki huşû ve tevazu sahibi kullarından eylesin. Rabbim yar ve yardımcımız olsun...

Amîn.

NAZAR BONCUĞU VE MUSKA HAKKINDA BİLİNMEYENLER

Sayın okuyucularımız, en güzel günler, en güzel aylar, en güzel saatler Allah'a (*Celle Celâlühü*) yakınlığınızla buluşsun diyerek bu sayıdaki yazımıza başlamak istiyorum.

Bundan önceki yazımızda cin, sihir, büyü ve nazardan bahsetmiştik ama okuyucularımızdan aldığımız telefonlardan biraz da bize rukye, nazar boncuğu ve muskadan bahseder misiniz diye rica da bulundular. Biz de bu yazımızda biraz bunlardan bahsedeceğiz.

NAZAR BONCUĞU

Önce nazar boncuğundan bahsedelim...

Nazar boncuğu için bazı kesimler ve ona inananların onun nazara karşı iyi olduğuna inanıp üzerlerine veya çocuklarına takarlar. Eskiden bu konuda bilinç yoktu bazen koç boynuzu, yılan derileri veya at kalfaları evlere asılırdı. Şamanizmde bunlara Korya, dilimizde koruyucu kolye adını alan bir inançlı ve çocuklarının yüzlerine kömür sürerlerdi. Onları kötülüklerden şimdiki deyişle nazardan veya cinlerden

korurlardı. Ama Allah (*Celle Celâlühü*) Kur'an'ı Kerim de bunlara tapmayın diye Kalem sûresi, Felak, Nas sûreleri gibi ayetleri indirdi. Siz Benim Kur'an'ımla Benim indirdiğim ayetlerle ancak korunursunuz dedi. Ama bazı insanlar hala Allah'ın (*Celle Celâlühü*) ayetlerini görmemezlikten gelir ve hala nazar boncuğu takar, bunlar gibi kurşun döker.

Bu konuda çok denenmiş birkaç bilgi vereyim:

Mesela; küçük çocuklar için bir sabah erkenden yani sabah ezanından yirmi dakika sonra bir bardak suya Kalem sûresi 51 ve 52. ayetler, Felak ve Nas sûresi okunur. Üzerine de 101 sefer 've min şerrin neffasati fil ukad' okunup o suyu çocuğa içirirse şifa olur biiznillah.

Veya bir Cuma günü sela vakti yani öğlen ezanından yarım saat önce bir bardak suya Kalem sûresi 51 ve 52. ayetler, Zümer sûresi tamamı, 11 Fatıha sûresi okunup içilse şifa olur biiznillah.

Ya da bir ikindi vakti güneşin batmasına yakın iki elinin içine 3 İhlas, 1 Fatıha, 101 sefer Ya Allah

**Ya Fettah el Azim el Kerim er Rahim deyip yüzü-
ne sürerse şifa olur biiznillah.**

Mesela bu konuda Avf bin Malikin şu sözü riva-
yet edilir:

Cahiliye döneminde üfürükçülük yapıyorduk
ve bu konuda yaptığımız işten çok emin değildik
ve Resulullah'a gittik "yaptığınız işi bana gösterin"
dedi. "Şirk bulunmayan okuyup üflemede beis yok-
tur" dedi. (Yusuf el kardavi)

MUSKA

Muskanın dünyada her dine ait insanlar üzerinde
etkisi vardır ama içeriği önemlidir.

Mesela bir çok muska çeşidine şahit oldum; için-
de şarkı yazanı bile bilirim hatta bu konuda bir med-
yumu aradım "sizin bu kişiye verdiğiniz muskanın
içinden şarkı sözü çıktı" deyince ne yazıyordu ora-
da diye sordu ben de "eller kadir kıymet bilmiyor
anne" özellikle söylüyorum ki bilinsin diye medyu-
mun bana verdiği cevap şu oldu "o kişi annesinden
kadersiz doğmuş ben ne yapayım." Doğru kaderi iyi
olsaydı o medyuma gitmezdi.

Muskaların içinde safranla yazılmış ayetler var-
dır. Bir eczane düşünün içinde her türlü ilaç vardır
ama doktor ne yazdıysa o ilaçların içinden onu alırsı-
nız. Muskalarda genellikle anne ismine göre değişir
ve hastanın mizaç yapısı göz önüne alınarak yazılır.

Roma zamanında ağaç yapraklarına haç resmi
yapılır ve üzerine yıldız ve ay konulup o yaprakları
taşır ve ona inanırlardı. Ama Kur'an'ı Kerim ayetle-
ri inince olay gerçeğine kavuşmuş oldu. Bu konu da
bazı insanlar bazı ayetleri yazıp onları üzerlerinde
taşır güzel ama niyet önemli ve yazdığınız şey önem-
li.

Mesela bir kağıda bir şey yazıp Hakimin karşısına
geçip niyetiniz hakimi yanıltmak ise onun adı büyü-
dür çok dikkat etmemiz lazım.

Bunun için en ufak bir sorun olduğunda hocalara
gidip okunmadan önce doktorlara gitmeli ve alter-
natif tıp yollarına da başvurmalıdır.

Bir gün bir köye gidip hasta ziyaretinde bulun-
dum. Baktım ki köyde kalabalık ellerinde 2 tane tüfek
ve tüyleri yolunmuş 3 tane horoz... Sordum bu ne diye
bana dedikleri bu hoca kurşun geçirmeyen bir muska
yapıyor ve horoza takıyor ateş ediyorlar ölmüyor. Doğ-
ru vardır ama bunun sırrı söylenirse olmaz ve adam
denemek için horoza takılan muskayı sağ elinin içine
koydu ve arkadaşının ateş etmesini söyledi arkadaşı
ateş ettiğinde gördüm ki parmakları havada uçtu. Bu-
nun için yazılan çok önemli hem sırrı verilmez hem

de o içindeki ayetler hayvan canlısı için yazılmış,
oysa eskiden savaşa gidenler bunları yazardı üzerle-
rine takardı düşmandan da korunurdu.

Muskanın bir diğer adı da Rukye'dir. Biz inanç ve
örf olarak ona muska deriz. İnsana zarar verebilecek
her hastalığın ya da zararlı bir hayvanın tesirini orta-
dan kaldırmak için yapılan işleme rukye denir, bazen
buna efsun da denilebilir. Ama ashabi kiramın an-
ladığı duadır. Bu konuda Hazreti Peygamberin izin
verdiği rukye ve dualar hastaya ruhsal açıdan denge
getirici rahatlatıcı stres ve gerilimden uzaklaştırarak
tedavi edici rol oynamıştır. Ayrıca İslam alimlerinin
izin verdiği muskaların şirk özelliği taşımaması şifa-
nın Allah dan (Celle Celâlühü) beklenmesi tavsiye edilir.

Günümüzde internette yüzlerce medyum sitele-
ri bulunmaktadır. Açtığımızda bakarsınız: bağlanma
muskası, aşk muskası, dil bağlama ve bunun gibi bir
sürü şeyler . Bunlara muska denmez, bunların adı
büyücülüktür. Bununla ilgili Hz. Peygamber (Sallallahu
Aleyhi ve Sellem) hiçbir zaman eşler arasında uzlaştırıcı
bir muska bile yapmayın onların arasında en büyük
muska tatlı iki çift sözdür, buyurmuştur.

Bir gün Anadolu'da bir köye gittik orada bir kadın
4 bin dolara muska yapıyor ve ne amaçla yapıldıysa
aynen çıktığı da söyleniyor.

Ben bizzat kadının yanına gittim ve benim çocuğum
olmadığını söyledim ve ne yapabileceğini sordum
o da bana senin karının çocuğu olmaz dedi. Sana bir
muska yazayım 20 günde hamile kalır dedi muskayı da
yazarken bana sordu kız mı erkek mi olsun ona göre ya-
zıcam dedi ve benden 3000 dolar istedi. Bunun üzerine
bizim çocuğumuzun olduğunu söyledik ve bize de zaten
size inanmamıştım dedi.

Bunun üzerine 2 adam bizi odadan çıkardı. Yani
günümüzde doğacak çocuğun kız ve erkek ayrımını
yapacak hale geldik. Allah (Celle Celâlühü) bizleri bu tür
oyunlardan korusun.

Günümüzde bu tür hocalar çoktur. Muskanın
yazılışında tesir edip etmeyeceğini Allah (Celle Celâlühü)
bilir demek lazımdır. Eğer yapılan şeyin tesirini şi-
fasını Allah'dan (Celle Celâlühü) beklersek tesiri de etkisi
de o kadar kolay olur.

Bir diğer meseleye değinmek istiyorum. Yapılan
muskalar veya her hangi bir evde bulunan muska-
larla ilgili.

Soruyorlar hocam bunları (muskaları) ne yap-
alım diye yani nasıl iptal edelim diye. Kimisi denize
atmasını söyler kimisi yakmasını söyler, en güzeli
imha için muskayı ortadan ikiye ayırıp sonra dör-
de ufak parçalara bölerek ayak basılmayan bir yere

gömülmesi lazım. Bazı insanlar denize atmalı diye tuttururlar, oysa deniz ülkemizin çoğu yerinde yok ne yapmak lazım işte o zaman yırtıp yakıp küllerini çöpe atabiliriz.

Muskayı nasıl hazırlamalı ve taşımamız bununla ilgili size kısaca bilgi vereyim.

Yapılan muskanın üzerine 7 kat temiz streç naylon sarılır ve onunda üzerine temiz bir bez dikilirse onunla lavaboya gidilir sakıncası yoktur. Muskalar belden yukarı taşınır ve imha edileceği zamanda evde yüksek bir yere konulabilir. Yine de söylemeden geçmek istemiyorum, her ne olursa olsun muhakkak doktorla konuşmak ona müracaat etmek gerekir.

Bir gün sahabeden biri koyun otlatan bir çobanın yanına uğramış ve "benim koyunları kurtlar parçalıyor, bana bir muska yaparmısın" demiş. Bir ipe 11 defa düğüm atıp onu bir ekmeğin içine koyup kurtlara atınca adam ertesi gün 3 tane daha boğulduğunu görmüş. Oysa onları koruma **sadaka** ve **zekatıyla** olur.

Yine bir gün Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) sahabeleriyle otururken birden bir kişi koşarak gelir; "ey Allah'ın Rasûlü beni akrep soktu" deyince yanındaki sahabelerden biri izin verin ona bir rukye yapayım der ve rukyeden sonra akrep zehiri tesirsiz olur.

Günümüzde hastaneler bu konularda önemli, fakat daha da önemlisi muskanın içine yazılan ayet veya hadisten ibaret olması lazım. Manası belli olmayan yazılar, çizgiler, işaretler veya harfler resimlerle yapılan muskalar haramdır. Uygun muskayı taşıyan kimse de faydasını sadece Allahu Teâlâ'dan bilecek.

Bir insan namaz kılsa namazdan sonra **1 Ayetel kürsi**, **3 İhlas**, **1 Fatiha**, ve **tekrar 1 Ayetel Kürsi okusa sonunda Hifzuhüma ve hüvel aliyyül azim diyerek içine çekse çok eminiz o gün ona cin musallat olamaz**. Eğer olursa yani bir cin içine girerse yanar.

Yine kısa bir örnek verelim:

Bir Cuma günü sala vakti yani öğlen üzeri bir bardak suya 11 sefer **YA ALLAH YA FETTAH EL AZİM EL KERİM ER RAHİM** derse ve hemen ardından **YA MAĞŞERAL CİNNİ VEL İNSİ İNİS TETAĞ-TÜM EN TENFÜZÜ MİN EKTARİS SEMAVATİ VEL ARD FENFÜZÜ LA TENFÜZÜNE İLLA Bİ SULTAN**. Ardından **1 Fatiha** sonra **YA LATİF EL BESAR LİLKUDRETİ** sonra da **1 Felak**, **1 Nas** sûrelerini okursa emin olun ki o hafta o kişi Allahu Teâlâ'nın izniyle cinlerden ve şeytanlardan korunur ve Allah (Celle Celâlühü) ona yardımcılar gönderir. Çünkü

Allah (Celle Celâlühü) her şeye gücü yetendir yeter ki biz istemesini, yalvarmasını bilelim.

Korunma yollarından bir tanesi de Allah'a (Celle Celâlühü) teslimiyettir.

Bir bardak suya Cin sûresi 1- 13 arası, Rahman sûresi 1-4 arası, Haşır sûresi tamamı, Meryem sûresi 1-3 arası, 11 sefer YA ALLAH YA FETTAH EL AZİM EL KERİM ER RAHİM 3 İhlas, 1 Fatiha, 1 Felak, 1 Nas, 1 Ayetel kürsi okunsa ve o suda 3 gün içilse veya 7 gün devam edilse biiznillahi Teâlâ üzerinde böyle bir varlık duramaz ve kaçar.

Bunları söylerken tabii ki doktorlardan vazgeçmeyelim. En ufak sıkıntımızda dahi hemen doktorumuzla görüşelim. Bunlar önemli korunma yolları olduğu kadar tıp ilmi de önemlidir.

Bu konuyla ilgili yaşadığım bir şey var ki söylemeden geçemeyeceğim. Doktorlar ve hocalar Allah'ın (Celle Celâlühü) yarattığı 2 varlıktır ama yine Allah (Celle Celâlühü) bir hasta yaratıyor o hasta doktora veya hocaya gidiyor onlardan umut bekliyor umduğunu elde edemiyorsa o hastanın o doktora veya hocaya güveni kalmıyor. Bu sefer papaza gidiyor o da faydalı olamıyorsa o zaman yıllar geçiyor ve öylece hastalık müzminleşiyor. Bir gün bakarsınız hasta kendini eve kapatmış evden, odadan dışarı çıkmıyor saç sakal birbirine karışmış yemek yemez, tırnaklarını kesmez olmuş artık ona cinler de şeytanlar da musallat olur ve sonunda akıl hastanesinin bir odasında yatar hale gelmiştir. Kanser de erken teşhis nasıl önemli ise bu işte de erken teşhis önemlidir. İnsanlarımızın bu konularda dikkatli olması lazım.

Bu konuda sıkıntı yaşayan insanlar için çok önemli bir metot vermek isterim. **Üzerinde sihir büyü nazar veya cin var diye şüphe duyan insanlara tavsiyem şudur:**

Bir sabah ezan okunurken bir bardak suya **11 Ayetel kürsi**, **11 Fatiha süresi**, **11 Felak-Nas**, **11 sefer La iahe illa ente sübhaneke inni küntü minez zalimin**, **11 La havle vela kuvvete illa billah il aliyyil azim** diyerek suya okur ve namazını kıldıktan sonra evinin penceresini açıp gökyüzüne 3 dakika baktıktan sonra niyetini tutup o suyu içerse o gün üzerinde o sihrin veya musallat olan varlığın gittiğini bir saat içinde anlayacaktır.

Cübbeli hocamızın hapisten çıkmasına sevindik hak yerini buldu. Böyle şeylere zaten ihtimal bile vermiyoruz, hayırlı hizmetlerinin devamını diler, Allah'ın (Celle Celâlühü) rahmeti bereketi ve mağfireti cümlemizin üzerine olsun duasıyla gelecek sayıda buluşmak üzere... Allah'a (Celle Celâlühü) emanet olunuz.

ERKEKLER KADINLAR ÜZERİNDE YÖNETİCİ VE KORUYUCUDUR

Kur'an-ı Kerim'in bazı âyetlerini kalben tastik etmekte oldukça zorlanıyoruz. Dilimizle ifade etsekte akıl ve gönül süzgecimizden geçirmek noktasında sıkıntılar yaşıyoruz. Aile içi iletişim konusunu konuşurken, aile üzerinde çalışan biri olarak Rabbimizin âyetlerinin ışığında yol almamızın en doğru seçim olduğunu düşünüyorum. Aile hayatı ile ilgili olan ve kalben teslim olmak noktasında sıkıntı çektiğimiz âyeti isterse-niz biraz izah etmeye çalışalım.

Nisâ Sûresi, yani Kadın Sûresi, 34. âyeti kerimesi aile hayatı ile ilgili çok önemli bir âyet.

Nisâ Sûresi 34. âyeti kerimesi "**Erkekler kadınlar üzerine kavvamdır.**" (yönetici ve koruyucudur) diye başlıyor.

"**Kavvam**" kelimesi yönetici hem de koruyucu anlamına gelmektedir.

Kelime bu anlama geldiğinde ise âyeti "Erkekler kadınlar üzerinde yönetici ve koruyucudurlar." şeklinde ifade ettiğimizde ailede sorumluluk sahibi kişinin erkek olduğu ortaya çıkmaktadır.

Her toplulukta olduğu gibi ailede de bir yönetici-ye ihtiyaç vardır. Kesinlikle vardır. Aile toplumun en küçük kurumudur ve her kurumda bir idareci olmak zorundadır. Bu idarecinin erkek olduğu ve Allah'ın (Celle Celâluhu) ailede yöneticilik görevini erkeğe verdiği

yukarıdaki âyette ifade edilmektedir. Elbette Rabbimiz her şeyi en iyi bilendir.

Aile içerisinde aynı zamanda hem erkek hem kadın yönetici olamaz. Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) "**Üç kişi yola çıksa birini reis seçin.**" buyuyor.

Rabbimiz erkeğin fitratına liderliği ve cihadı koymuştur.

Batılılaşma süreci aile kurumumuza en büyük darbeyi vurmuş ve eşitlik söylemleri yüzünden kadınlar erkeklerin evde yönetici olmalarını kabul edemez duruma gelmişlerdir.

Erkeklerin bizi koruması, evimize rızıkımızı getirmek için çalışması gibi konularda sorumluluk sahibi olması gerektiğini iddia ederken sorumluluğun sahibi olan eşlerimize itaat etmek kadının nefsine oldukça ağır gelmektedir. Ama sorumluluk yetkiyi, yetkide yetki sahibine itaat etmeyi gerektirmektedir.

Âyetin devamında ise Rabbimiz erkekler neden kavvam şu şekilde açıklıyor: "Bu da Allah'ın kimini kimine üstün kılması ve bir de erkeklerin mallarından sarf etmeleri sebebiyledir."

Üstünlüğü ifade etmek itaat edenin aciz ve güçsüz olduğu anlamını içermez. Buradaki üstünlük söz hakkı üstünlüğüdür.

Kadınlar sorumluluklarından dolayı eşlerine gereken saygıyı göstermelidir. Bu saygı beraberinde sevgiyi getirir.

Çocuk psikolojisi konusunda yapılan araştırmalar kız çocuklarının sevgiye, erkek çocuklarının ise saygıya önem verdiğini göstermektedir.

Çocuklar merhamet duygularını anneden, özgüven duygularını ise babadan almaktadır. Babanın otorite olmadığı ve saygı gösterilmediği bir ortamda sağlıklı bir çocuk yetiştirdiğimizi iddia etmek ise son derece üzücü ve de yanlış bir tespit olur.

Günümüzde çocuklarda ve ergenlerde yaşanan sorunların kaynağı babanın evdeki otorite eksikliğidir. Ve bu otorite eksikliğine ise maalesef “eşitlik” yalanları ile kandırılmış kadınlarımız neden oluyor.

Manevi eğitimden uzak yeni eğitim sisteminin sonucunda kariyer sahibi olan genç kızlarımız maalesef ailede erkek otoritesini kabul etmekte zorlanıyorlar. Eğitimi oldukları için erkeğin kendilerine saygı duymasını bekliyorlar.

İnançlı bir kadın ve samimi bir mümine feminist söylemlerin peşine takılıp “**eşitlik**” iddialarında bulunmaz. Eşlerimiz bizim canımızı ve namusumuzu korumaları ve ihtiyaçlarımızı karşılamak amacıyla çalışmaları sebebiyle saygıyı ve hürmeti hak etmektedirler. Bu hakkı eşimize vermemek ise hem büyük bir haksızlık hem de büyük bir nankörlüktür.

Saliha kadınlar eşlerine gönülden itaat ederler.

Peygamberimiz de “**itaat**” konusunu “**Kadın, beş vakit namazı kılar, orucunu tutar, kendini yabancıardan korur ve kocasına itaat ederse, cennete girer.**” Hadis-i Şerifi ile vurgulayarak bu konunun önemini ifade etmiştir.

“İnsanın insana secde etmesini emrederdim, kadının kocasına secde etmesini emrederdim.” Hadis-i şerifinin de sahih olmadığına dair rivayetler olsa da bu hadis-i şerif Riyazussalihin’den alınmadır ve kaynak olarak Tirmizî Radâ 10; Ebu Davud Nikah 40; İbni Mace Nikah 4 gösterilmektedir.

ERKEĞE İTAAT ETMEK NEDİR?

Erkeğe itaat etmek kadının kocasına saygı göstermesi, onunla iktidar mücadelesi içerisinde olmaması ve onun otoritesini kabul etmesi demektir.

Kadına yakışan yumuşak huylu olmaktır. Akıllı ve inanca bir kadın kocasına istediği bir şeyi yumuşak huyu ve güzel ifadeleriyle de yapabilir. Bu da itaat demektir.

Kadının eşinin karşısında sesini yükseltmesi, eşiyi le kavga etmesi ve inatlaşması duygusal ve zihinsel

olarak kendini yıpratmasına neden olur. Bu da kadını psikolojik olarak yorar.

Günümüz kadınları eşleri ile mücadele etmeyi maalesef bir hüner olarak görüp itaat etmeyi geri kalmışlık olarak ifade ediyorlar. Bu da maalesef aile kurumuna ciddi zararlar veriyor. Sonuç olarak başta aile kurumu olmak üzere toplumda mutsuz ve tatmin olmayan kadınların ve öfkeli erkeklerin varlıkları hızla artıyor.

Günümüz kadınlarının eşitlik adı altındaki hak arayışları maalesef bir çok evliliğin sonlanmasında etkili olmuştur.

Sevgili hanımlar! Unutmayalım ki ebilik kadını ve erkeği günahlardan, haramdan ve kötülüklerden koruyan görünmez manevi bir kalkandır.

Oysa bizler bu kalkanı korunmak için kullanmak yerine kendi ellerimizle parçalamaya çalışıyoruz. Başkalarının sahip olmadığı ve beklide hiç olamayacağı bu kutsal kurumu kurmaktan öte korumak görevinin kadınlara ait olduğu da yadsınamaz bir gerçektir.

Bir kadın için evlilik hala hayattaki önem sıralamasının en başında yer almaktadır.

Kariyer sahibi olmak gibi sonunda mutluluk olmayan bir hayalin peşinde olmak inanın bizleri üzmemekten başka hiçbir işe yaramayacaktır. Çünkü yaş 35 olduğunda fitratımızda olan annelik dürtüsü bizi esir almaya başlayacak ve mutsuzluk çanları çalacaktır.

Unutmayın; Her erkek aynıdır. Her kadının aynı olduğu gibi.

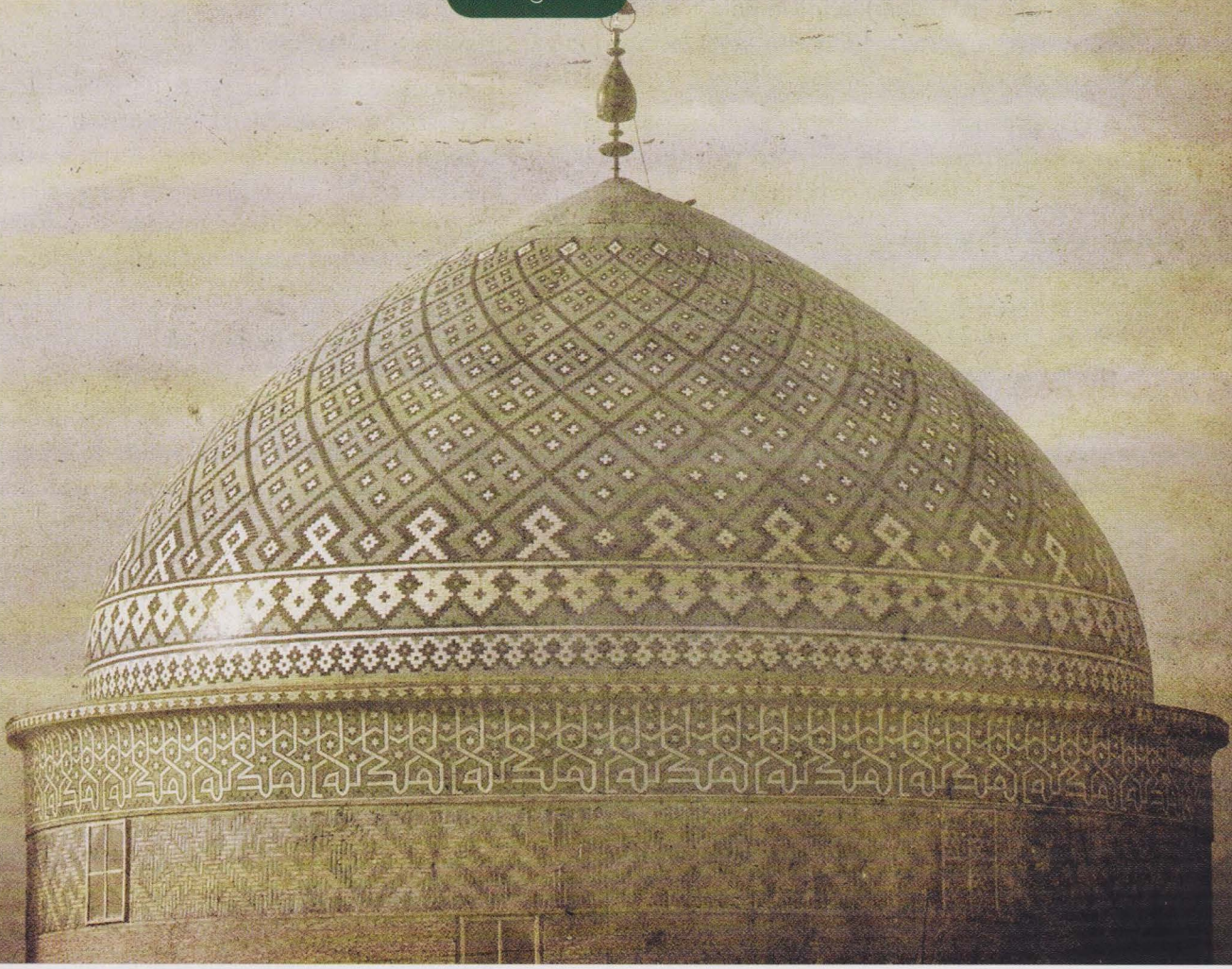
Kanaat-i aczimce beraberliğiniz ve eşiniz noktasında ümitsizlik içinde olduğunuzu hissedip sonlandırmaya karar verdiğiniz evliliğinizi bir kez daha düşünün. Sonrasında yapmayı düşündüğünüz evliliğinizde yer alacak karakterlerin farklı olacağını düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. O da ilk eşinizden çok farklı olmayacaktır. Farklı olacak tek şey “**yaşayacağınız sorunların adı**” olacağını unutmayın.

O halde o soruna harcaacağınız enerjiyi lütfen beraber olduğunuz eşinize harcayın. Ve bu boşanmalara artık dur diyen kişi lütfen bu yazıyı okuyan “**siz**” olun.

Unutmayın tek bir kişi aynı zamanda birçok kişidir. Ve değişim en küçük parçadan başlar ve halka halka büyüyerek devam eder. İyiliği ve güzelliği başlatan lütfen sen ol.

Son söz son cümle: Eşini sev ve evliliğini sen korusun. Diğerlerinden böylesine “**büyük**” bir farkın olsun.

Aile Danışmanı.

OSMANLI DEVLETİNE KARŞI ÇIKAN MİHRAKLAR VE BİZİM YAKLAŞIMIMIZ

Osmanlı Devletine Karşı Çıkan Mihraklar:

Osmanlı Devleti'ne cephe alan belli mihraklar ve karanlık güçler, üç kol halinde, en uzun ömürlü İslâm Devleti olan Osmanlı Devleti'ne hücum etmektedirler.

Birinci kol; İslâm'a düşmanlıklarını açıktan ortaya koyamayan ve bunu Osmanlı düşmanlığı adı altında yürüten din ve tarih düşmanlarıdır. Bunlar, kusurlarıyla birlikte, İslâm'ı hayatın bütün safhalarında yaşayan ve yaşatmaya çalışan Osmanlı Devleti'ni tenkid etmekle, açıktan yapamadıkları İslâm düşmanlığını böylece yapmış oluyorlar.

İkinci kol ise; altı yüz sene, İslâm'ı neşretme hizmetindeki Osmanlı Devleti'ne ayak bağı olmuş,

İslâm'ı kendi sâfiyetinden çıkarmaya çalışmış bir devletin fikir propagandalarına kanan ve tarihimizi tam bilmeyen bazı saf Müslümanlardır.

Üçüncü kol ise; Osmanlı Devleti'nin bütün Müslümanları kucaklayan **ümme**t ve **Osmanlı Milleti** anlayışına karşı çıkan ve yanlış olarak Osmanlı Devleti'ni Türk düşmanı gibi göstermeye çalışan belli bir ekiptir.

Özellikle Fâtih'in kapıkulu sistemini ve Sokullu gibi başka ırklara mensup Osmanlı devlet adamlarını acımasızca tenkit edenler bu grup içinde yer almaktadırlar. Her üç kolun da ellerinde koz olarak kullandıkları en önemli mevzûlardan biri, Osmanlı padişahlarının ve Osmanlı Devleti'nin, İslâm dininin, içki yasağı ile alâkalı hükümlerini hiçe saymaları ve aşırı bir içki mübtelâsı olmaları

şeklindeki iddiadır. Harem mevzuu da bu tür iddialarla bezenerek ve süslenerek vatandaşın önüne çıkarılmak istenmektedir. Yazılarımızda, zikredilen ekiplerin kasden ortaya attıkları iddialar inşallah teker teker aydınlığa kavuşturulacaktır.

BİZİM YAKLAŞIMIMIZ

Osmanlı Devleti, büyük bir devlettir. Osmanlı Tarihi konusunda kalem oynatmak da büyük bir iştir. Büyük işlerde sadece kusurları gören cerbeze ile hareket edenler, hem aldanır ve hem de aldatırlar. Cerbezenin şanı, bir kötülüğü sümbülendirerek bütün güzelliklere galip getirmektir. Bir adamdan bir sene içinde meydana gelen pis kokuları bir anda meydana gelmiş gibi hayal ederek o adama bakarsanız, o adam nazarınızda çok çirkin hale düşer. İşte eğer cerbeze ile 600 yıllık zamanda 20 milyon km²'lik mekânda Osmanlı Tarihi içinde dağınık halde meydana gelen bütün kötülükleri toplar ve o siyah perde ile Osmanlıya bakarsanız, o zaman kapkaranlık bir tarihle karşılaşsınız. Cerbeze, bütün çeşitleriyle garip şeylerin makinasıdır. Gerçekten de cerbezeli bir âşıkın nazarında bütün kâinat sevgiyle oynaşmakta ve gülüşmektedir; ama çocuğunun vefatıyla mâtem tutan bir ananın nazarında umum kâinat hüznü içinde ağlaşmaktadır. Halbuki ikisi de doğru değildir.

Tarih, bir olaylar ve insanlar bahçesidir. Sizden biriniz, bir saatliğine gezinmek için bir bahçeye girseniz, noksanlardan beri olmak ancak cennet bahçelerinin özelliklerinden olduğundan ve her kemale bir noksan karıştırmak da bu dünyanın gereklerinden bulunduğundan, o bahçenin bazı köşelerinde pis ve murdar şeylere de rastlayabilirsiniz. Tabî'atı bozuk olanların, sadece o bahçedeki çürümüş ve kokuşmuş şeylere gözü takılır. Sanki o bahçede başka bir şey yok gibi, hayal ve vehminin de tahrikiyle bahçeyi kendi gözünde mezbeleğe çevirir; midesi bulanır ve kusar. Halbuki akıl böyle bir bakışı tasvip edebilir mi? **Güzel gören güzel düşünür; güzel düşünen güzel görür; güzel gören hayatından lezzet alır.**

İşte biz, girdiğimiz Osmanlı tarih bahçesinde sadece kirli ve murdar şeylere değil; açmış çiçeklere ve kokan güllere de bakacağız. Makam için fetvâ veren Turşucu-zâdelerin yanında Kanuni'ye karşı çekinmeden '**Padişah emriyle nâ-meşrû' olan nesne meşrû olmaz**' diyerek haykıran Ebüssuud'dan; Torlak Kemal ve Mithat Paşaların yanında Molla

Fenari'den ve Ahmed Cevdet Paşa'dan; devleti perişan eden Tal'at-Enver-Cemal üçlüsünün yanında Pirî Mehmed Paşa ve Köprülü Mehmed Paşa'dan; körü körüne ilmî gelişmelere karşı gelen Kâdîzâde'lerin yanında Lagari Hasan Çelebi ve İsmail Gelenbevi'den de bahsedeceğiz. Biz tokadımızı Antranik ile beraber Enver Paşa'ya ve Venizelos ile beraber Said Hâlim Paşa'ya vurmuyacağız. Nazarımızda vuran da sefildir diyeceğiz. **Kısaca tarihimizde görülen menfilikleri bir testi pis su olarak görüyoruz. Bir testi pis su bir denize dökülürse, denizi kirletmeyeceğine ve hatta kendisinin de temizleneceğine inanıyoruz.**

Tarihe bakış açımız, 600 yıllık Osmanlı tarihinin iyiliklerini de kötülüklerini de görebilecek bir gözlükle olacaktır. Yoksa kötülük bulunmayan hiç bir tarih devri mevcut değildir. İyilik tarafı bulunmayan tarih devri de yoktur. Tarihe böyle bakanlar, kendileri yanıldıkları gibi, başkalarını da yanıltırlar. Allah etmesin, böyle bakış açısı olanlardan biri bin sene yaşayacak olsa, hayalindeki uymadığından Hz. Ömer'in idaresini bile tenkit edecektir. Bu hayalin neticesi olarak, yapıcı değil, yıkıcı bir nazarla tarihe bakacaktır. Unutmuyacağız ki, tarih boyunca, iyilikleri kötülüklerine ve sevapları hatalarına ağır basanlar, her zaman mağfiret ve affa müstahaktırlar. Allah'ın (Celle Celâlühü) haşirdeki adaleti de böyle hükmedecektir.

Osmanlı Devletini teşkil eden fertler ma'sûm ve günahsız değildir. İçlerinde I. Murad, II. Murad, Fâtih, Yavuz ve II. Abdülhamid gibi "**veliyullah**" mertebesinde fertler bulunduğu gibi, içki ve benzeri günahları irtikâb eden şahıslar da bulunabilir. Osmanlı Tarihi boyunca nazarî plânda İslâm'ın bütün düsturlarının kabul edilerek tatbik edildiği bir vâkı'adır. Ancak tatbikatta bu esaslara muhâlefet edenlerin bulunduğu da bir vâkı'adır. Her ikisini de inkâr etmek mümkün değildir. Her şeyde olduğu gibi, Osmanlı Devleti'nin iyilikleri de vardır, hataları da vardır. Ancak 600 sene boyunca hasenâtının seyyiâtına ağır bastığı içindir ki, kader-i İlâhi bu uzun süre içinde İslâm'ın bayraktarlığı ünvanını onlara ihsân etmiştir. Seyyiâtı hasenâtına ağır basınca da, bu şerefli ünvan yine kaderin hükmiyle ellerinden alınmıştır. En kötü zamanlarında bile, değil içki gibi İslâm'ın açık bir hükmüne muhâlefet, içtihadî meselelerde dahi şer'î hükümlere ri'âyet etmek için elden gelen gayreti gösterdiklerini, sayıları milyonları bulan

arşiv belgeleri isbat etmektedir. Nitekim bir hatt-ı hümayûnda Osmanlı sultanı şer'-i şerife bağlılığını şöyle açıklıyor:

“Cümlemizin başı şeri'at-ı mutahharaya bağlı olduğundan kâffe-i ef'al ve harekâtımızı ana tatbik etmeğe sa'y eder isek, ol vakit ruhaniyât-ı peygamberî dahi hoşnud ve razı olarak Cenab-ı Hayr'un-nâsırın Devlet-i Aliyyemiz'de fevz ü nusret ü tevfiât-ı samedaniyesine mazhar edeceğine kat'â şüphe yokdur”.

TENKİT EDECEK MİYİZ?

Elbette ki tarihe tenkit gözüyle de bakacağız. Ancak insanı tenkide sevk eden sebep ya tenkit ettiği şeye duyduğu nefret hissinin tatminidir; düşmanın ayıbını görerek tenkit etmek gibi. Yahut da tenkit ettiği kişiye karşı beslediği şefkatin tatminidir; dostun aybını görüp tenkit etmek gibi. İşte özellikle tarih alanında, doğru veya yanlış olması muhtemel olan aleyhteki bir konuda (Yıldırım'ın intihar etmesi ve içki içmesi iddiaları gibi), iddiayı kabule meyletmek nefretten ve reddetmek ise şefkattendir; ancak lehte olan bir konuda (Yıldırım'ın intihar ettiğini ve içki içtiğini reddetmek gibi) kabule meyletmek şefkatten ve reddetmek ise nefrettendir. Önemle ifade edelim ki, tenkide insanı sevk eden şey, sadece ve sadece hakka taraftarlık ve gerçeği ortaya çıkarmak arzusu olmalıdır.

Asrımızda özellikle de Osmanlı Tarihi konusunda, en büyük hastalığımız, cerbeze ve gurura dayanan tenkittir. Gerçekten de tenkidi, insaf düsturu işletirse, gerçeği ortaya çıkarır, berraklaştırır; ama gurur ve cerbeze kullanırsa, tarihi tahrip eder ve parçalar. Mesela son zamanlarda piyasaya çıkan Osmanlı Tarihi ile ilgili bazı eserler, bu manada tarihi tahrip vazifesini yapmaktadır. Biz ise, tarihi tahrip etmeyi değil, tashih ve tamir etmeyi amaçlıyoruz. Biz, ecdadımıza dostuz; onun için nefret duygusuyla değil; şefkat duygusuyla, ama hakkın ortaya çıkması için tenkit edeceğiz.

Son 100 yıldır Türkiye'deki yayın organlarının çoğunluğu, her devirde farklı kelimeler üreterek, Avrupa'nın güzelliklerini bizim kötülüklerimizle ve asırların birikimi olan medeniyetin güzel meyvelerini tarihimizdeki bazı şahısların kötü halleriyle mukayese ederek, cerbeze ile tarihimizi çirkin göstermektedir. Hıristiyanlığın malı olmayan medeniyeti tamamen ona mal ederek

ve İslâmiyetin düşmanı olan geri kalmayı İslâm'a dost göstererek feleği ters çevirmeye çalışmaktadır. İşte biz bu eserle, bu yanlış kıyasları düzeltmeye çalışacağız. Halbuki tarihle günümüzü mukayese ederken, birbirine benzeyen şeyleri kıyaslayıp kıyaslamadığımızı dikkat edeceğiz. Çünkü ancak birbirine benzeyenler mukayeseye girerler. Mesela Osmanlı'daki saltanatı, ancak Ortaçağ Avrupa'sındaki Krallık ile mukayese edebilirsiniz; Osmanlı hukuk sistemini, ancak siyahlara ayrı ve beyazlara ayrı kanunları tatbik eden Avrupa kanunları ile kıyaslayabilirsiniz; Osmanlı Haremîni ancak beraber olduğu yüzlerce kadınların heykellerini saraylarının duvarlarına diktiren Avusturya krallarının hayatıyla kıyaslarsanız, o zaman doğru sonuçlara varabilirsiniz.

Eğer Avrupa'ya çok şiddetli bir bağlılık ve kendi milletinin tarihine ise derin bir nefret duygusuyla, Avrupa'nın nâ-meşru veledi gibi davranırsanız, o zaman, tahrip fikri ve aldatici cerbeze ile, geçmişine isyan eden bir hicivci; ecdadına iftira eden bir müfteri ve kendi milletinin haysiyetini yerle bir eden hayırsız bir evlat olursunuz. Artık böyle davranan kalemlerde, gurur ve benliğin etkisiyle, milletine karşı dinen ve aklen mükellef olduğu şefkat hissi yerine tahkir duygusu; sevgi yerine nefret; benimsemek yerine hafife almak; saygı yerine geçmişini cahil göstermek; merhamet yerine böbürlenmek ve nihayet hamiyet yerine asılsızlık ve soysuzluk alâmetleri görülmeye başlar. Maalesef her gün misâllerini basında görmek mümkün olan bu tip kalemler, Paris'te gayr-ı meşru eğlence alanında çıplak bir kadının giydiği elbiseyi överler; tarihe altın sayfalar yazdırmış olan muhterem bir hocanın veya kâdî'nin elbisesini yerler.

Önemle ifade edelim ki, tarihine ve dinine taraftarlık içinde olanlara mutaassıp tabiriyle hücum eden bu çeşit Avrupakâselisleri, kendi mesleklerinde, en az tenkit ettikleri dindar ve vatanperver kalemlerin yüz katı kadar mutaassıptırlar. Bunların Shakespeare'i överken yaptıkları aşırılıkları, tarihini ve dinini seven insanlar Abdülkadir-i Geylani veya Fâtih Sultân Mehmed hakkında yapsalar, herhalde bu çeşit kalemler tarafından tekfir bile edilirler. İşte bu kitabı kaleme alırken, son zamanlarda aşırı derecede artan bu tarih yobazlığını da nazara alacağız ve onlar gibi davranmamaya çalışacağız.

FIKHÎ SORULARINIZA CEVAPLAR

Allah (Celle Celâluhû)'a hamd, Peygamber Efendimiz (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)'e ehli-beyti ve ashabına selam ederiz.

VACİP NEDİR?

Lügatte; lazım ve sakıt manalarına gelir. Şeriatta; kendisinde şüphe bulunan delille bize lazım gelen vazifenin adıdır. Sem'î deliller dört kısımdır:

- 1) Sübutu ve delaleti kat'i/kesin olan deliller. Muhkem naslar gibi.
- 2) Sübutu kat'i/kesin, delaleti zanni olan deliller. Müevvel ayetler gibi.
- 3) Sübutu zanni, delaleti kat'i/kesin olan deliller. Mefhumları kati olan haber-i vahidler gibi.
- 4) Sübutu ve delaleti zannî olan deliller. Mefhumları zanni olan haber-i vahidler gibi.

Birinci kısımla farz ile haram, ikinci ve üçüncü kısımla vacip ile tahrimen mekruh, dördüncü kısımla sünnet, müstehap ve tenzihen mekruh sabit olur.¹

Ömer Nasuhi Bilmen vacibi şöyle tarif eder: Şâri' tarafından emrolunduğu delili zanni ile sabit olan vazifedir. Her namazda Fatiha-i şerifenin okunması gibi.

Vacip, vecibe tabirleri bazen farz manasında kullanılır. Namaz bir vecibedir, borç ödemek bir vecibedir denilmesi gibi.²

Taharet kitabının başında Ahkâm-ı teklifiyye bahsinde İbn-i Abidin (ö.1252) şöyle der: Vacip iki kısımdır:

- a) Yerine getirilmemesi caiz olmayan vaciptir ki buna farz-ı ameli denir. Vitir namazı gibi.
- b) Yapılmaması ibadetin sahih olmasına engel olmayan vacip.

1) Ahmed b. Muhammed b. İsmail et-Tahtâvî, Haşiye alâ Merakî'l-Felâh

2) Ömer Nasuhi bilmen, Hukuk-i İslamiyye ve Istilahat-i Fikhiyye kamusu

Namazın vacipleri kısmında inceleyeceğimiz bütün vacipler, yapılmamasıyla namazın sıhhatinin ortadan kalkmayacağı vazifelerdir.³

VACİPLERDEN BİRİNİN TERK EDİLMESİYLE NAMAZ FASİT OLUR MU?

Namazın vaciplerinden maksadın, yapılmamasıyla sıhhatin ortadan kalkmayacağı vazifeler olduğunu ifade etmiştik.

Buna göre; vacibin terkiyle namaz fasit olmaz. Eğer bu vacip, kasıtlı olarak terk edilmiş veya yanılarak terk edilip sehiv secdesi yapılmamışsa namazın iadesi vacip olur. İade etmeyecek olursa fasık ve günahkâr olur.

Merhum İbn-i Abidin (ö.1252: Ez-Zeylâî (ö. 743) ve Molla Hüsrev (ö.855)'in Namaz kılan kişi, Fatiha'yı terk ederse namazını iade etmesi gerekir, ona katacağı sureyi terk ederse iade gerekmez" şeklindeki görüşlerini, **Bahir** sahibi İbn Nüceym (ö.970)'in reddettiğini ve gerekçesini de şöyle açıkladığını ifade etmiştir:

Fatiha, kendisine katılan sureden daha kuvvetli olsa da namazın iadesinin vacip oluşu, sadece müekked vacibin terkiyle değil, mutlak (müekked olsun ya da olmasın) vacibin terkiyledir. Bir vacibin diğer vacipten daha kuvvetli oluşu, günahın derecesi noktasında farklılık arz eder. Namazın iadesinin vacip olması noktasında değil. Ayrıca İbn-i Abidin vacibin terkiyle namazın iadesinin vacip oluşunu, terkin bir özre mebni olmaması kaydı ile kayıtlamıştır.

Buna göre; ümmi (kıraat yapamayan kimse) veya vaktin sonunda Müslüman olup Fatiha'yı ezberleyemeyen kimsenin, kıldığı namazı iade etmesi gerekmez.⁴

3) Muhammed Emin ibn Âbidîn, Reddu'l-Muhtâr

4) Muhammed Emin ibn Âbidîn, Reddu'l-Muhtâr; Zeynuddin İbn Nüceym, el-Bahru'r-Râik

DUALAR VE ZİKİRLER

SAFER AYININ VAZİFELERİ

SAFER AYININ HER GÜNÜ OKUNACAK BİR DUA

(14 aralık cuma 2012 ile 12 ocak cumartesi 2013 arası)

Rivayet olunduğuna göre her kim aşağıda zikredilecek duayı safer ayının her günü okursa **Allâh-u Te'âlâ** onu bir dahaki safer ayına kadar o sene olacak bütün bela ve musibetlerden korur. O sene ona asla hiçbir bela isabet etmez.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى
 آلِهِ وَصَحْبِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذَا الشَّهْرِ وَمِنْ شَرِّ هَذَا
 الْيَوْمِ وَمِنْ كُلِّ شِدَّةٍ وَبَلَاءٍ وَبَلِيَّةٍ الَّتِي قَدَّرْتَ فِيهِ يَا دَهْرُ يَا دَيْهُورُ يَا دَيْهَارُ يَا كَانَ
 يَا كَيْنُونُ يَا كَيْنَانُ يَا أَزَلُ يَا أَبَدُ يَا مُبْدِيُ يَا مُعِيدُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا ذَا
 الْعَرْشِ الْمَجِيدِ أَنْتَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ، اللَّهُمَّ احْرُسْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ فِي نَفْسِي
 وَمَالِي وَأَهْلِي وَأَوْلَادِي وَدِينِي وَدُنْيَايَ الَّتِي ابْتَلَيْتَنِي بِصُحْبَتِهَا بِحُرْمَةِ الْأَبْرَارِ
 وَالْأَخْيَارِ بِرَحْمَتِكَ يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ يَا كَرِيمُ يَا سَتَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ،
 اللَّهُمَّ يَا شَدِيدَ الْقُوَى يَا شَدِيدَ الْمَحَالِ يَا عَزِيزُ يَا كَرِيمُ يَا كَبِيرُ يَا مُتَعَالٍ، ذَلَّلْتَ
 بِعِزَّتِكَ جَمِيعَ خَلْقِكَ، اكْفِنِي وَاكْفِنِي عَنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمَلُ يَا
 مُتَفَضِّلُ يَا مُنْعِمُ يَا مُكْرِمُ يَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ
 يَا لَطِيفَ لَطْفَتِ بِخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، الْطُفْ بِنَا فِي قَضَائِكَ وَعَافِنَا مِنْ بَلَائِكَ
 وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ
 وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اللَّهُمَّ بِسِرِّ الْحَسَنِ وَأَخِيهِ وَجَدِّهِ وَأَبِيهِ
 وَأُمِّهِ وَبَنِيهِ، اكْفِنِي شَرَّ هَذَا الْيَوْمِ وَمَا يَنْزِلُ فِيهِ يَا كَافِيَ الْمُهَمَّاتِ يَا دَافِعَ الْبَلِيَّاتِ،

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ
وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي شَهْرِ الصَّفْرِ وَاخْتِمَ لَنَا بِالسَّعَادَةِ وَالظَّفْرِ.»

“Ey **Allâh!** Kulun, Nebîn ve **Rasûlün** olan Ümmî **Peygamber Efendimiz Muhammed**’e ve Ehl-i Beyt’ine ve sahâbesine salât eyle, bereketler yağdır ve selam eyle.

Ey **Allâh!** Muhakkak ki ben bu ayın ve bu günün şerrinden ve senin bu ayda yaratığın her bir belâ ve musîbetten Sana sığınırım. Ey Ezelî! Ey Bâkî! Ey Kadîm! Ey Mevcûd! Ey Sâbit! Ey Hakk!

Ey (varlığının) başlangıcı olmayan! Ey sonu olmayan! Ey her şeyi yoktan yaratan! Ey her şeyi tekrar diriltecek olan! Ey celal ve ikram sahibi! Ey ulu Arş’ın sahibi! Sen dediğini yaparsın!

Ey **Allâh!** Canımı, malımı, birliktelikleriyle beni imtihana tâbi tuttuğun çocuklarımı, dînimi ve dünyamı hiç uyumayan kudret gözünle muhafaza eyle. İyi ve hayırlı kullarının hürmetine bu duamı kabul eyle! Rahmetinle muamele eyle!

Ey yüce **Allâh!** Ey günahları bağışlayan! Ey (kullarına karşı) cömert (olan)! Ey günahları örten! Ey acıyanların en merhametlisi rahmetinle muamele eyle! Ey kuvvetleri güçlü ve azâbı şiddetli olan **Allâh!**

Ey Kendisi çok güçlü olan! Ey ululuk sahibi! Ey iyilik sahibi! Ey büyük **Allâh!** Ey yüce **Allâh!** İzzetinle bütün yaratıklarını zelîl kıldın. Bana kâfî gel, mahlukâtın(ın şer ve zararların)a karşı bana kâfî gel!

Ey güzellik veren! Ey yaptığını güzel yapan! Ey (dilediğini) güzelleştiren! Ey fazl-u kerem sahibi! Ey in’am eden! Ey ikram eden! Ey Kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan! Ey acıyanların en merhametlisi! Ey gökleri ve yeri yaratma lütfunda bulunan Latîf. Kazâ ve kaderinde bize lütufta bulun. Belandan bize âfiyet ver. Günahlardan dönüş ve ibâdete kuvvet ancak Senin yardımınıdır. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle kabul buyur.

Allâh-u Te’âlâ bize yeter. O ne güzel vekildir. O pek yüce ve çok büyük **Allâh**’ın yardımı olmadan hiçbir güç ve kuvvet yoktur. Ey **Allâh! Hasen** ile kardeşinin, dedesi ile babasının, annesi ile oğullarının sırrı hakkı için; bugünün şerrine ve bugünde incek olan belaların şerrine karşı bana kâfi gel!

Ey mühim sıkıntılara kâfi gelen ve ey belâları kaldıran! **‘Onlara karşı muhakkak Allâh sana kâfi gelecektir, O hakkıyla işiten ve hakkıyla bilendir!’**

Allâh-u Te’âlâ, Efendimiz Muhammed’e, Ehl-i Beyti’ne ve ashâbının tümüne salât eylesin. Ey Allâh! **Safer ayında bize bereket ver! Mutluluk ve galibiyetle bitirmemizi nasip et!”** (Muhammed ibni Hatîrüddîn, *el-Cevâhiru'l-hams*, sh:50-52; İbrâhîm el-Ensârî, *Rava’z-zam’ân fî fedâilî'l-eşhûri ve'l-eyyâm*, sh:4; Muhammed Âbidîn, *Tenbîhu'l-kulûbi'n-nâ’ime ale'l-evrâdi'd-dâime*, sh:71-72; Mahmud Sâmî, *el-Ed’iye ve'l-ezkâr*, sh:123-127)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GECESİ OKUNACAKLAR

Safer Ayının Son Çarşamba Gecesi (8 ocak salıyı 9 ocak çarşambaya bağlayan gece bir de rûmî takvime göre olan mart ayının ilk çarşamba gecesi yani salıyı çarşambaya bağlayan gece) akşam namazından sonra bir senelik belalardan korunmak için okunacak dualar:

On iki kere:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۲﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿۳﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿۴﴾ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿۵﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿۶﴾﴾

“O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh’ın ismiyle! Bütün hamdler (ve övgüler) tüm âlemlerin Rabbi (yaratıcısı ve yöneticisi) olan Allâh’a; O Rahmân’a; O Rahîm’e mahsustur. O dîn (ceza) gününün Mâlikine!

(O yüce Allâh’a itaat eden kullar:) ‘(Ey Rabbimiz!) **Ancak Sana ibadet (ve kulluk) ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz!**’ (derler.)

Bizi o dosdoğru yola hidâyet et! Kendilerine (ikrâm ve) in’âm etmiş bulunduğun o (peygamberlerin, siddîkların, şehitlerin ve salih) kimselerin yoluna! (Senin tarafından) kendilerine gazap edilen (Yahudi)lerin (yo luna) değil, (doğru yoldan sapılarak) dalâlete düşen (Hristiyan tâife)lerin(in izine) de değil!” (Fâtiha Sûresi:1-7)

Yüz kere:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

“O Rahmân ve O Rahîm olan **Allâh’ın ismiyle!**”

Yüz kere:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

“O Allâh’ın ismiyle (akşamladım) ki, O’nun ismiyle birlikte (olana) ne yerde, ne de gökte hiç bir şey zarar veremez. O, hakkıyla işiten, çok iyi bilendir.”

Yüz kere:

﴿لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ﴾

“Günahlardan dönüş ve ibadete kuvvet ancak yüce ve ulu olan **Allâh-u Te‘âlâ**’nın yardımındadır.”

Yirmi yedi kere Kadr Sûresi:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿۳﴾ تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿۴﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿۵﴾ ﴾

“**O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh’ın ismiyle! Muhakkak Biz onu** (o ebedî mucize olan Kur’ân-ı Kerîm’i) **Kadir Gecesi’nde** (Levh-i Mahfûz’dan, birinci kat sema-ya) **topluca indirdik! Kadir Gecesi’nin ne** (kadar büyük bir gece) **olduğunu sana bildirmiş olan şey de nedir?**

(Kimse bilemez ki bildirsin! İşte şimdi Ben sana bildiriyorum ki;) **Kadir Gecesi** (içerisinde Kadir Gecesi bulunmayan) **bin aydan daha hayırlıdır! Melekler de, Rûh** (diye adlandırılan Cebrâîl (*Aleyhisselâm*)) **da** (o gecedan bir dahaki seneye kadar takdir edilmiş olan) **her önemli işten dolayı Rablerinin izniyle onda iner de iner.** (Başka zamanlarda Allâh-u Te‘âlâ hem bela hem de selâmet takdir ederken,) **o** (geceki takdirler), **fecir doğuncaya kadar ancak bir selâmettir!”** (*Kadr Sûresi:1-5*)

Sonunda şu salevât-ı şerîfe okunur:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا.»

“**Ey Allâh! Nebiyy-i Ümmî olan Efendimiz Muhammed’e, âline** (Ehl-i Beyt’ine) **ve sahâbesine çokça salât et ve çokça selâm et!”**

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GECESİ

(8 ocak salı 9 ocak çarşambaya bağlayan gece)

BİR KABA YAZILIP SUYU İÇİLECEK SELAM ÂYETLERİ

Geride zikredilen bunca mâlumattan anlaşıldığı üzere her ayın çarşambaları, özellikle de son çarşambası bir takım sıkıntılara mahal olabilir.

Ancak **İbrâhîm ibni Muhammed el-Ensârî el-Mâlikî** (*Rahimehullâh*) günlerin ve gecelerin faziletleri ile ilgili olan pek kıymetli eserinde; yine böylece **Şam** diyarının eski diyanet reislerinden olan **Şeyh Muhammed Ebu’l-Yüsr Âbidîn Hazretleri** bir takım evrâd ve ezkârı cemettiği eserinde; **Abdülhâdî Harse “el-Edviyetü’l-ilâhiyye”** isimli eserinde, ayrıca **Ali Haydar Efendi** (*Kuddise Sirruhû*)nun en çok sevdiği kişi olan **Mahmud Sami Ramazanoğlu** (*Kuddise Sirruhû*), zikirlerle ilgili yazdığı bir eserinde şu beyanda bulunmuşlardır:

“Âd kavminin kısır rüzgârla azaba uğratılması safer ayının son çarşambasının sabahı başlamış ve diğer çarşamba güneş batana kadar devam ederek sekiz gün sürmüştür. O sene bu günler ‘Kocakarı soğukları’ diye anılan günlere denk gelmiştir.

O günlere ‘Kocakarı soğukları’ denmesi ise; Âd Kavmi’nden bir kocakarı o yedi gün zarfında yer altındaki bir odada saklanıp, sekizinci gün rüzgar onu saklandığı yerden çekip-çıkartarak helâk ettiği içindir.” (İsmâ’îl Hakkı Bursevî, Rûhu’l-beyan, 10/101)

Bu yüzden **Allâme Şeyh Muhammed ibni Abdi’l-Hayy ed-Dâvûdî** (Kuddise Sirruhû), kendi şeyhi **Şeyh İlyas** (Rahimehullâh)tan, o da Şâfi’î mezhebinde ictihad derecesine ulaşmış olan şeyhi, **İbrâhîm-i Kûrânî Hazretleri**’nden, o da **Şeyh Ferîdüddîn en-Nakşibendî** (Kuddise Sirruhû)dan naklen şöyle demiştir: “Her sene Levh-i Mahfuz’dan semâ-i dünyâyâ (dünya semasına) üç yüz yirmi bin bela iner ki bunlar, saferin son çarşamba gecesinde ve gününde nâzil olurlar, bu yüzden o gün sene günleri içerisinde en zor gün olur. İşte o gece yedi selâm âyetini bir kaba yazıp suyunu içen kimseye **Allâh-u Te’âlâ**’nın izniyle o seneki belâlardan hiçbir şey isabet etmez.

Geçmiş büyükler o gece akşamla yatsı arası camide toplanıp bir kâtibe yedi peygambere selâm ihtiva eden âyetleri yazdırarak kaplar içine koyar ve suyundan içerlerdi. Daha sonra da evlere hediye olarak gönderirlerdi.

Burada şunu ifade edelim ki; bu yazının safran ve gül suyundan elde edilen mürekkeple yazılması gerekir, zira günümüzün mürekkepleri sağlığa zararlıdır. (İbrâhîm el-Ensârî, Rave’z-zamân fî fedâilil-eşhuri ve’l-eyyâm, sh:4, Muhammed Âbidîn, Tenbîhü’l-kulûbi’n-nâ’ime ale’l-evrâdi’-dâime, sh:71-72, Mahmud Sâmi, el-Ed’iye ve’l-ezkâr, sh:123-127; Muhammed ibni Hatîruddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:52, Abdilhâdi Harse, el-Edviyetü’l-ilâhiyye, sh:48)

O âyet-i kerîmeler de şunlardır:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ نُوْحٍ فِي الْعَالَمِيْنَ ۖ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ اِبْرٰهِيْمَ ۖ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ۖ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ اِلْيَاسِيْنَ ۖ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَيَّ الْمُرْسَلِيْنَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوْهَا خٰلِدِيْنَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾، ﴿سَلَامٌ هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾

YAZILACAK ÂYET-İ KERÎMELERİN MÂNÂLARI

“(Cennetliklere şeref vermek için, melekler aracı yapılmaksızın bi’z-Zât) **O Rahîm olan Rab(lerin)den** (“Ey cennet ehli! Selâm olsun size!”) **söz(ü)le bir selâm** (gelir!)
(Yâsîn Sûresi:58)

“(Allâh’dan) **selâm olsun ona** (Yahya’ya); **doğduğu günde de, öleceği günde de, diri olarak** (kabrinden) **çıkarılacağı günde de!** (Ona şeytanın şerrinden, münker-nekîr suâlinden, kabir azâbından, mahşerin ve cehennemden dehşetlerinden kurtuluş müyesser olsun!)” (Meryem Sûresi:15)

“(Îsâ (Aleyhisselâm) beşikte şöyle konuştu:) **Doğduğum günde de, öleceğim günde de, diri olarak** (kabrimden) **çıkarılacağım günde de bana** (Allâh-u Te’âlâ’dan) **selâm olsun** (da, o vesîleyle şeytanın tasallutundan, kabir azâbından, kıyâmet gününün dehşetlerinden ve cehennemden kurtulabileyim!)” (Meryem Sûresi:33)

“**Âlemler içerisinde** (tarafımızdan) **Nûh’a selâm** (ve esenlik) **olsun! İşte sana! Muhakkak ki Biz** (Nûh (Aleyhisselâm) gibi) **güzel amelde bulunanları** (iyiliklerine karşılık) **ancak böylece mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:79-80)

“**İbrâhîm’e** (tarafımızdan) **selâm** (ve esenlik) **olsun! İşte sana!** (Onun gibi) **güzel amel işleyenleri ancak böyle mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:109-110)

“**Mûsâ ve Hârûn’a da** (tarafımızdan) **selâm** (ve selâmet) **olsun! İşte sana! Şüphesiz Biz** (Mûsâ ve Hârûn (Aleyhimesselem) gibi) **güzel amelde bulunanları ancak böyle mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:120-121)

“**İlyâs’a da** (tarafımızdan) **selâm** (ve saâdet) **olsun! İşte sana! Şüphesiz Biz** (İlyâs (Aleyhisselâm) gibi) **güzel amelde bulunanları ancak böyle mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:130-131)

“**Selâm olsun o tüm gönderilen** (peygamber)lere!” (Sâffât Sûresi:181)

“(Şirk ve günah kirlerinden) **tertemiz oldunuz! Öyleyse ebedî kalıcılar olarak buraya** (cennete) **girin!**” (Zümer Sûresi:73’den)

“(Başka zamanlarda Allâh-u Te’âlâ hem bela hem de selâmet takdir ederken,) **o** (geceki takdirler), **fecir doğuncaya kadar ancak bir selâmettir!**” (Kadir Sûresi:5)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GÜNÜ NAMAZI

(9 ocak çarşamba)

Şeyh-i Kâmil **Ferîdüddîn Şekergenç Hazretleri**’nin, **Hâce Mu’înüddîn** (Kuddise Sirruhû) nun evrâdından nakline göre; her sene üç yüz yirmi bin belâ gökten yere nâzil olur, bunların hepsi de safer ayının son çarşambasında vâki olur. Bu yüzden o gün senenin günlerinin en çetin geçen günü olur.

1) O gün her kim dört rekât namaz kılar da her bir rekâtında Fâtiha’dan sonra on yedi kere Kevser Sûresi, beş kere İhlâs Sûresi ve birer kere Felak-Nâs Sûrelerini okur,

namaz bittikten sonra da yedi kere istiğfar edip, ellerini kaldırarak aşağıda zikredilen duâyı okursa **Allâh-u Te'âlâ** keremiyle onu o gün yağan bütün belâlardan muhafaza eder ve o günden itibaren bir dahaki senenin tamamına kadar çevresinde hiçbir belâ dolaşmaz. (Muhammed ibnü Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:50-52; İbrâhîm el-Ensârî, Rave'z-zamân fî fedâilil'eşhuri ve'l-eyyâm, sh:4; Muhammed Âbidîn, Tenbîhu'l-kulûbi'n-nâime ale'l-evrâdi'd-dâime, sh:71-72; Mahmud Sâmi, el-Ed'iye ve'l-ezkâr, sh:123-127)

SON ÇARŞAMBA GÜNÜ NAMAZINDAN SONRA OKUNACAK ÂYET-İ KERÎMELER VE DUALAR

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ
فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾،
﴿وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ
وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي
إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا﴾، ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ اتَّبَعَ الْهُدَى﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَيَّ عِبَادِهِ
الَّذِينَ اصْطَفَى﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبَغِي الْجَاهِلِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ
رَحِيمٍ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ إِبْرَاهِيمَ﴾، ﴿سَلَامٌ
عَلَيَّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ إِيْيَاسِينَ﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَيَّ الْمُرْسَلِينَ﴾،
﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ﴾،

Peşine de geride zikredilen "Safer Ayının Her Günü Okunacak Dua" yapılır.

BU DUANIN AKABİNDE ON BİR DEFA OKUNACAK SALÂT-I MÜNCIYE

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تُنَجِّنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَهْوَالِ وَالْأُفَاتِ،
وَتَقْضِي لَنَا بِهَا جَمِيعَ الْحَاجَاتِ، وَتُطَهِّرُنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ السَّيِّئَاتِ، وَتَرْفَعُنَا بِهَا أَعْلَى
الدَّرَجَاتِ، وَتُبَلِّغُنَا بِهَا أَقْصَى الْغَايَاتِ، مِنْ جَمِيعِ الْخَيْرَاتِ فِي الْحَيَاةِ وَبَعْدَ الْمَمَاتِ،
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

“Ey **Allâh!** Efendimiz **Muhammed**'e ve Ehl-i Beyt'ine öyle bir salât et ki; onun sebebiyle bizi bütün korkulardan ve âfetlerden kurtarasın, onun sebebiyle bütün ihtiyaçlarımızı göresin, onun sayesinde bizi bütün günahlardan temizleyesin, onun vesîlesiyle bizi derecelerin en yücesine yükseltesin, yine onun sayesinde bizi hayatta ve ölümden sonra bütün hayırların nihayetine ulaştırarsın. Muhakkak Sen her şeye kâdirsin.”

2) Yine böylece safer ayının son çarşambasının gecesi veya gündüzü iki rekât namaz kılınıp birinci ve ikinci rekâta Fâtiha'dan sonra on bir kere İhlâs-ı Şerîf okunur, namazdan sonra yedi defa istiğfar edilip el kaldırılarak on bir defa salât-ı münciye okunur, sonlarında ise:

«إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

“**Muhakkak ki Sen her şeye kâdirsin**” zikri eklenir.

Bundan sonra, “Beni ve efrâd-ı ailemi ve bilcümle müminleri yer ve gök âfatlarından ve cemî belâlardan muhafaza buyur ya **Rabbi!**” diye dua edilir. (Mahmud Sâmi, el-Ed'îye ve'l-ezkâr:123-127)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBASINDA (9 ocak çarşamba) TEKRARLANMASINDA HAYIR OLAN BİR DUA

«يَا دَافِعَ الْبَلَايَا اِدْفَعْ عَنَّا الْبَلَايَا فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ،
إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

“**Ey belâları defeden! Bizden belâları defet. Allâh koruyucu olarak** (herkes-ten) **daha hayırlıdır. Zaten acıyanların en merhametlisi ancak O'dur! Ey Allâh! Şüphesiz Sen her şeye kâdirsin.**”

Bu dua 11, 100, 311 gibi mübarek sayılarda tekrarlanabilir.

REBÛLEVVEL AYININ NAMAZLARI

İlk Gece (12 ocak cumartesi 13 ocak pazara bağlayan gece) **Namazı:** Akşam namazından sonra iki rekat kılınır, her rekatta Fâtiha'dan sonra üç kere İhlas Sûresi okunur.

Selam verdikten sonra **Efendimiz** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e yüz kere:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ وَسَلِّمْ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.»
diye salevât-ı şerîfe okunur.

Üçüncü Gün (15 ocak salı günü) **Namazı:** Bu günde dört rekat namaz kılınır. Her rekatta Fâtiha'dan sonra bir kere Âyete'l-Kürsî okunur. Namazın ardından ise üçer kere Tâhâ ve Yâsîn sûreleri okunur.

Sonra kişi bu namazından hâsıl olan sevâbı **Efendimiz Hazreti Muhammed Mustafa** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in mutahhar ve mukaddes rûh-u şerîfine bağışlar. (Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:52-53)

HASTALIKLARIN ŞIFASI İÇİN RASÛLÜLLÂH (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)İN ÖĞRETTİĞİ MÜHİM BİR DUA

Ebu'd-Derdâ (Radiyallâhu Anh)dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ اشْتَكَى مِنْكُمْ شَيْئًا أَوْ اشْتَكَاهُ أَخٌ لَهُ فَلْيَقُلْ: رَبَّنَا اللَّهُ الَّذِي فِي السَّمَاءِ تَقَدَّسَ اسْمُكَ، أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ كَمَا رَحِمْتِكَ فِي السَّمَاءِ، فَاجْعَلْ رَحْمَتَكَ فِي الْأَرْضِ، اغْفِرْ لَنَا حُوبَنَا وَخَطَايَانَا أَنْتَ رَبُّ الطَّيِّبِينَ أَنْزِلْ رَحْمَةً مِنْ رَحْمَتِكَ وَشِفَاءً مِنْ شِفَائِكَ عَلَى هَذَا الْوَجْعِ، فَيَبْرَأَ.»

“Sizden her kim (hastalık gibi) bir şeyden şikayet ederse ya da bir kardeşi ona (bir hastalığından dolayı) şikayetlenirse o kişi:

«رَبَّنَا اللَّهُ الَّذِي فِي السَّمَاءِ تَقَدَّسَ اسْمُكَ، أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ كَمَا رَحِمْتِكَ فِي السَّمَاءِ، فَاجْعَلْ رَحْمَتَكَ فِي الْأَرْضِ، اغْفِرْ لَنَا حُوبَنَا وَخَطَايَانَا، أَنْتَ رَبُّ الطَّيِّبِينَ، أَنْزِلْ رَحْمَةً مِنْ رَحْمَتِكَ وَشِفَاءً مِنْ شِفَائِكَ عَلَى هَذَا الْوَجْعِ.»

‘Ey (kudret ve hükmüyle) **göklerde** (hükümrân) olan **Rabbimiz! Senin ismin mukaddes** (bütün noksanlıklar, ayıp ve kusurlardan münezze ve uzak) **olmuştur. Rahmetin gökte**(ki meleklerle, nebîlerin ve velîlerin ruhlarına şâmil) **olduğu gibi emrin de hem gökte, hem yerde** (hâkim)dir. **Öyleyse rahmetini yere de indir. Bizim büyük ve küçük günahlarımızı bağışla. Sen pak ve temiz olanların Rabbisin. Şu ağrıya rahmet** (deniz)inden **bir rahmet, şifa** (menbâları)ndan **bir şifa indir’ desin de iyileşsin.”** (Ebû Dâvûd, Tıbb:19, no:3892, 4/1675-1676; Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, no:23957, 39/379)

ESMÂULLÂHİ’L-HÜSNÂ

KIRK BİRİNCİ İSM-İ ŞERÎF «الْحَسِيبُ» İSM-İ ŞERÎFİ

İmâm-ı Zerrûk, Mâu’l-‘Ayneyn, İmâm-ı Şebrâvî ve Yûsuf-u Nebhânî (Rahimehumüllâh)ın beyanları vechile; «الْحَسِيبُ» ism-i şerîfi “Her şeyin sayısını bilen, asâletli ve şerefli olan” demektir.

Allâh-u Te’âlâ bu ism-i şerîfiyle alakalı olarak Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴾

“**Allâh** (yaptıklarınızı görüp bilen ve sizi ona göre muhasebe edecek olan) **bir Hasîb olarak yeterli olmuştur.**” (Nisâ Sûresi:6'dan)

Ulemâ bu ism-i şerîf için şöyle birkaç mana zikretmişlerdir:

1) Halîmî (Rahimehullâh) bu ism-i şerîfin manası hakkında şöyle demiştir: “Hasîb; insanların ölçü tartı gibi şeylerle miktarını buldukları şeyleri, tabiri caizse hiç ölçüp tartmadan hesap edip bilendir. Hesap edenler ancak azar azar ölçerek hesap ederler ama **Allâh-u Te'âlâ** böyle değildir.

Ayrıca bu ism-i şerîfin “Yeten, kâfi gelen” anlamında kullanıldığı da söylenmiştir ki Araplar da Hasîb ismini bu anlamda kullanmışlardır.

2) Hasîb ism-i şerîfi “Şerefli, onurlu, şeref ve itibar özelliklerine sahip olan” anlamındadır. Bu manaya göre bütün yücelik, şeref ve mükemmellik ifade eden sıfatlar ancak **Allâh-u Te'âlâ** içindir.

3) Hasîb ism-i şerîfi “Kıyamet günü kullarını hesaba çekecek ve sorgulayacak olan” demektir.

4) Hasîb ism-i şerîfi “Kendi kereminden fazlasıyla veren, rahmeti ile bela ve musibetleri defeden, istekler Kendisine arz edildiğinde onları yerine getiren ve herhangi bir konuda hüküm verdiğinde onu geçerli kılan ve uygulayan” demektir.

5) Hasîb ism-i şerîfi “Şahit olan ve gözetleyen” demektir.

6) Hasîb ism-i şerîfi “Kuluna yeten ve ona kâfi gelen” demektir.

Ayrıca Hasîb ism-i şerîfindeki bu mana yalnız **Allâh-u Te'âlâ**'ya layıktır. Çünkü kula menfaat veren ya **Allâh-u Te'âlâ**'dır ya da O'nun yarattığı mahlukatından bir ferttir. Dolayısıyla kişiye gelen bütün hayırların yine **Allâh-u Te'âlâ**'dan geldiği anlaşılır.

Allâh-u Te'âlâ'nın bu sıfatıyla kuluna tecelli etmesi ancak o kulun zâhiren ve bâtinen **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e olan ittibâna ve **Allâh-u Te'âlâ**'ya olan kulluğuna bağlıdır. Nitekim **Allâh-u Te'âlâ** bu hususta şöyle buyurmuştur:

﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴾

“**Ey Nebiyy(-i zî şân)! Sana da, inananlardan sana hakkıyla uymuş bulunanlara da kâfi gelecek Zât ancak Allâh'tır.**” (Enfâl Sûresi:64)

Bu ism-i şerîfin manasını idrak etmenin faydaları hakkında da şunlar zikredilmiştir:

1) Her mükellef, Allâh-u Te'âlâ'nın kıyamet gününde bütün kullarının hesabını çabucak göreceğini bilmeli ve bu şuurla hareket etmelidir. Hiçbir zaman şu gerçeği unutmamalıdır ki; O **Allâh-u Te'âlâ** bütün kullarını hesaba çekecek ve herkese iyi ya da kötü yaptıklarının karşılığını verecektir.

Hazreti Ömer'in bir gün hutbede şöyle söylediği rivayet edilmiştir:

«حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا، وَزِنُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُوزَنُوا،
وَ تَزَيَّنُوا لِلْعَرْضِ الْأَكْبَرِ، ﴿يَوْمَ مَعِدِ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ﴾»

“Hesaba çekilmeden önce siz kendi nefsinizi hesaba çekin. Amelleriniz tartılmadan önce siz kendi amellerinizi tartın ve (Allâh-u Te‘âlâ'nın):

﴿يَوْمَ مَعِدِ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ﴾

‘İşte o gün (muhasebe için Allâh-u Te‘âlâ'nın huzuruna) **arz olunacaksınız ki, sizden hiçbir sır gizli kalmayacaktır**’ (Hâkka Sûresi:18) âyet-i kerîmesiyle bize hatırlatılan o büyük arz gününe hazırlanın.” (İbni Ebî Şeybe, el-Musannef, no:35600, 13/270)

İşlediği günahlara karşı vicdan azabını içinde hisseden, kullarının bütün günahlarını kaydeden **Allâh-u Te‘âlâ**'nın kendilerini hesaba çekeceğini bilen kimseler, daha dünyadayken amel tartılarını kurar ve kendilerini hesaba çekerler.

Bu zatlar işledikleri hataları düşünüp, sonra da tıpkı ortağından düşmanlıkla ayrılan bir ticaret ehlinin göstereceği titizlikle kendi hesaplarını ince bir şekilde hesaptan geçirirler.

Nasıl ki ortağından düşmanlıkla ayrılan tâcir sevdiği hiçbir şeyi eski ortağına terk etmezse, işte aynı bu şekilde dünyada işlediği amelleri inceden inceye hesap ederek bu dünyadan giden akıllı ve uyanık kullar da, **Allâh-u Te‘âlâ**'nın rahmetinin bir eseri olarak amel sayfalarını hatalardan arınmış, tevbe ve istiğfarla dolu bir şekilde bulurlar ki böylece dünyadayken yapmış oldukları muhasebenin faydasını görmüş olurlar.

Bu nedenle her insan Hasîb ism-i şerîfinin manasını ve bu ismin kime ait olduğunu düşünerek, kendisini ağır hesaptan kurtarmak için çalışmalı, **Allâh-u Te‘âlâ**'nın belirlediği sınırlara dikkat etmeli, âhiretteki hesabının kolay olması için daha bu dünyadayken kendisini hesaba çekip yanlışlarını düzeltmelidir.

2) Bu ism-i şerîfin manasını idrak eden kul, daima **Allâh-u Te‘âlâ**'ya muhtaç olduğunu bilir. Bütün varlıkları yaratan ve onların ihtiyaçlarını gideren O'dur.

Eğer O olmasaydı, hiçbir ihtiyaç karşılanmazdı. İnsanların ihtiyaçlarını karşılayan ve onlara yeterince nimetler veren gerçekte sadece **Allâh-u Te‘âlâ**'dır.

3) Kul, yalnız **Allâh-u Te‘âlâ**'ya güvenip dayanmalı ve yalnız O'ndan istemelidir. Kalbini O'ndan başka şeylerle meşgul etmemelidir. Bütün derdi, amacı ve çabası **Allâh-u Te‘âlâ** ve O'nun hoşnutluğunu kazanma olmalıdır.

Allâh-u Te‘âlâ'yı Hasîb ve Kâfi bilmek, her zaman özellikle sıkıntı, bela ve zorluk dönemlerinde kalbin sadece O'na dayanmasını ve O'nunla yetinmesini sağlar.

Allâh-u Te‘âlâ şöyle buyurmuştur:

﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ﴾

“Allâh kuluna kesinlikle kâfî değil midir?!” (Zümer Sûresi:36'dan)

Kalp **Allâh-u Te'âlâ**'yı kâfi bilecek, buna içtenlikle inanacak,, dil de onu ifade edecektir.

(İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsna, sh:67-69; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü'l 'izzî'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsna, sh:49-51; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, Fâtiku'r-ratk alâ Râtiki'l-fetk, sh:329; Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:513; Hâmid Ahmed et-Tâhir, el-Câmi'u li esmâillâhi'l-hüsna, sh:73-75)

«أَلْحَسِيبُ» İSM-İ ŞERÎFİNİN BAZI HAVÂSSİ

1) Her kim bir hırsızdan, hasetçinin ve nazar edenin şerrinden korunmak isterse perşembe gününden başlayarak yedi gün boyunca sabah namazından sonra doksan dokuz kere:

«حَسِيبِي الْحَسِيبُ.»

“Hasîb olan (Allâh) bana yeter” diye zikrederse, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle korktuklarından emin olur.

Diğer bir rivayete göre ise yine perşembe gününden başlanarak bir hafta boyunca bu zikir sabahları güneş doğmadan, akşamları da güneş batmadan evvel yetmiş yedi kere okunursa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle o kişi kendisine hased edenlerin şerrinden korunur.

2) Her kim yaptığı işte diğer arkadaşları içerisinde en başarılı olan kişi olmak isterse, yine perşembe gününden başlayarak yedi gün boyunca her sabah güneş doğmadan, her akşam da güneş batmadan bu ism-i şerîfi yirmi yedi kere okur. Böyle yapan kişi **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle amacına ulaşır.

3) Bu ism-i şerîfi her farz namazdan sonra seksen kere okuyanın kalbi huzura kavuşur ve **Allâh-u Te'âlâ** o kişinin kalbindeki güzel hasletleri bozulmaktan muhafaza eder.

4) Bu ism-i şerîfi el-Celîl ism-i şerîfiyle birlikte zikreden kişinin insanlar arasında derecesi yüksek ve rızkı bol olur, ayrıca bu kişi bütün kötülüklerden emin olur.

5) Bu ism-i şerîfin zikrine devam eden kişinin duası müstecâb olur.

6) Yapılan bir hesabın kendi aleyhine sonuçlanıp kötü durumlar doğmasından korkan kişi bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle korktuğu kötü durumla karşılaşmaz.

(Yûsuf ibni İbrâhîm, Kazâu'l-hâcât ve teysîrû'l-mühimmât bi zikri esmâillâhi'l-hüsna, sh:37-38; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, Fâtiku'r-ratk alâ Râtiki'l-fetk, sh:329-330; İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsna, sh:69-70; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü'l 'izzî'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsna, sh:51-52; Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:513; Seyyid Süleyman el-Hüseynî, Kenzü'l-havâs, 1/106-107)

ERBA'İN-İ İDRİSİYYE OTUZ DÖRDÜNCÜ İSM-İ ŞERİF

«يَا قُدُّوسُ الطَّاهِرُ مِنْ كُلِّ سُوءٍ فَلَا شَيْعَ يُعَادِلُهُ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِهِ، يَا قُدُّوسُ!»

**“Ey bütün kötülüklerden pak ve temiz olan!
Bütün mahlukatı içerisinde O’na denk olan hiçbir şey bulunmayan.
Ey Kuddûs!”**

BU İSM-İ ŞERİFİN BAZI HAVÂSSI

1) Her kim maddi olarak sıkıntı yaşar da bir işe girmekte zorlanırsa, bu ism-i şerîfi zikretmeye devam etsin. Böyle yapan kişiye en kısa zamanda hayırlı bir rızık kapısı açılır.

2) Her kim düşman sahibi birisi olur da bu düşmanları o kişi hakkında mahkeme hâkimlerine yalan yanlış ihbarlarda bulunursa, bu durumdan kurtulmak için bu ism-i şerîf misk, zâferan (safran) ve gül suyu karışımından yapılan bir mürekkeple ceylan derisi üzerine yazılır, ardından da:

«عَقَدْتُ أَلْسِنَةَ أَعْدَائِي.»

“Düşmanlarımın dillerini bağladım” cümlesi, noktalı yerde o düşmanların isimleri yazılarak bu ism-i şerîfin peşine yazılır, sonra da bu deri bal mumu ile kaplanır ve o kişi kimsenin görmeyeceği bir şekilde bunu sarığının içine koyar.

Bunu yaptığında **Allâh-u Te‘âlâ**’nın izniyle düşmanlarının dili bağlanır ve o kişi aleyhinde konuşmaya güç yetiremezler.

3) Her kim bu ism-i şerîfi her gün dört yüz kere zikretmeye devam ederse, **Allâh-u Te‘âlâ**’nın izniyle o kişinin bütün kötü ahlakları güzel huy ve davranışlara dönüşür.

4) Her kimin dükkânı olur da, evvelce yapmış olduğu uygunsuz alışverişlerinden sebep insanlar arasında hâlâ kötü anılır ve eskiden uygulamış olduğu yanlış ticaret ahlakından dolayı, insanların hafızasına “Aldatıcı” kelimesi gibi kötü bir lakapla kazanmış birisi olup bu durumdan kurtulmak isterse, bu ism-i şerîfi her gün üç bin kere olmak üzere bir hafta boyunca okursa, **Allâh-u Te‘âlâ**’nın izniyle bu durumdan kurtulur.

5) Bu ism-i şerîf **Allâh-u Te‘âlâ**’nın kemâlî olan esmâ-i şerîfesinden biridir. Dolayısıyla her kim bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, o kişinin zâhiri ve bâtını kemâlatla süslenir.

6) Bu ism-i şerîfi zikredip, hayır ve bereketlerine nâil olmak ismi Süleyman olanlara çok uygundur.

7) **Allâh-u Te‘âlâ** bu ism-i şerîfi **Yûsuf** (Aleyhisselâm)a inzal buyurmuş, bu ism-i şerîfin bereketiyle onun içini dışını pak eylemiştir.

Ayrıca ona çok üstün bir güzellik vasfı bahşetmiştir. Hatta o kadar ki kadınlar kendisini gördüklerinde:

﴿حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾

“Tenzih olsun Allâh’a! (Böyle bir güzeli yaratmaya Kâdir olan Allâh-u Te’âlâ acziyetten ne kadar uzaktır!) **Bu kişi bir beşer olamaz.** (Olsa olsa) **bu ancak pek değerli bir melektir”** (Yûsuf Sûresi:26’dan) demişlerdi.

8) Her kim zina yapmak, içki içmek gibi haramlara müptela olur ve bu durumdan kurtulmak isterse, perşembe, cuma ve cumartesi günleri peş peşe oruç tutup, bu süre zarfındaki her farz namazdan sonra bu ism-i şerîfi üç yüz altmış (360) kere okursa, **Allâh-u Te’âlâ**’nın izniyle bu haramlara karşı içine bir soğukluk gelir ve bunları işlemekten kurtulur.

Ayrıca bu terkip, kişinin dünyevî veya uhrevî isteklerinin gerçekleşmesi hususunda da keskin kılıç gibidir.

9) Her kim günde on bin (10.000) kere olmak üzere toplam kırk gün boyunca bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, **Allâh-u Te’âlâ**’nın izniyle kalbinde **Allâh-u Te’âlâ**’nın sevgisinden başka hiçbir şey kalmaz.

10) Her kim bu ism-i şerîfi misk, zâferan (safran) ve gül suyu karışımından yapılan bir mürekkeple temiz bir kağıda yazıp daha sonra bu kağıdı içerisinde su bulunan bir kaba bırakarak yazı suya tamamen geçtikten sonra bu sudan içerse, **Allâh-u Te’âlâ**’nın izniyle baş ağrısından kurtulur. Ayrıca bu terkip bütün hastalıklar için de uygulanabilir.

(Şihâbüddîn es-Sühreverdî, Şerhu'l-esmâ'il-erba'în, Yazma Nûsha, Ayasofya, no:377, verak:114; Ayasofya, no:3358, verak:149; Yazma Bağışlar, no:2773, verak:13-14; Beyazid Devlet, no:1256, verak:21-22; Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:270; Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâ'il-İdrîsiyyeti's-Sühreverdiyye, sh:56-57)

